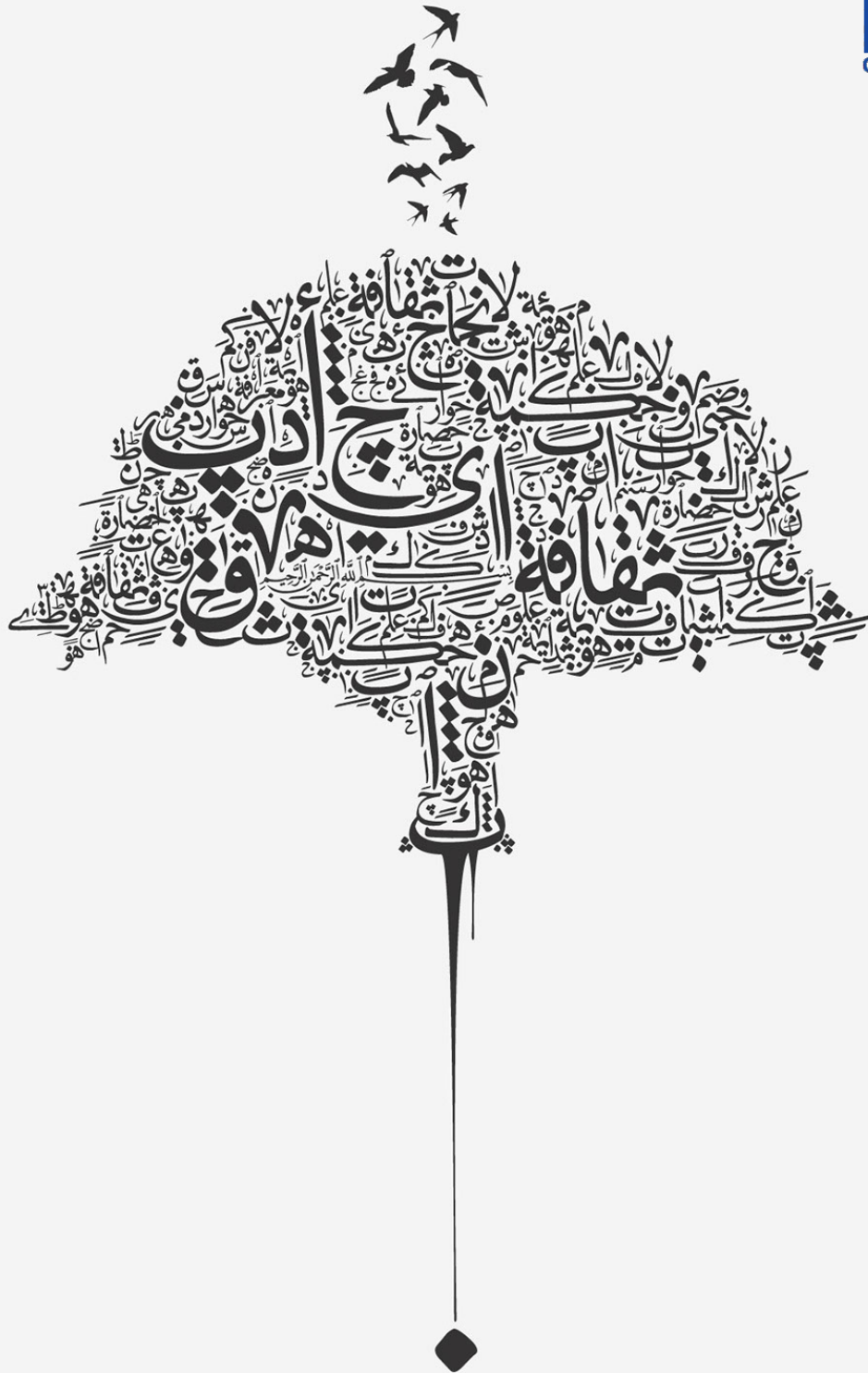

MARTIE 02 | 2022

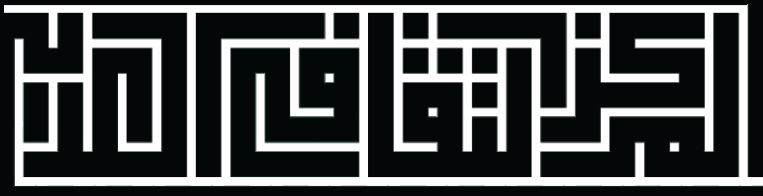
CENTRUL CULTURAL ARAB

المركز الثقافي العربي

ARABICA

Revista Centrului Cultural Arab / مجلة المركز الثقافي العربي / Magazine of the Arabic Cultural Center

CENTRUL CULTURAL ARAB

ARABICA:

Revista Centrului Cultural Arab
din Sibiu

ISSN 2810-2339
ISSN-L 2810-2339

Redactor-șef:
Fawzia G. Rehejeh

Design și comunicare vizuală:
Aurica Sviderschi

Colectiv editorial:
Fawzia G. Rehejeh
Aurica Sviderschi
Mihai S. Rusu
Abdul Abbara

Contributori:
Anwer Dahaq
Ștefan Popa
Maria Bobea
Malaz Almasri
Rebeca Andreescu
Fawzia G. Rehejeh

Traducători:
Andrea Sasu
Ștefan Popa
Naghham Ajeeb
Abdul Abbara
Fawzia G. Rehejeh
Rebeca Andreescu

Adresa redacției:
Str. Calea Șurii Mici, nr. 84, ap. 20,
Sibiu, jud. Sibiu, 550137, România

E-mail:
office@centrulculturalarab.com

Website:
<https://centrulculturalarab.com/>

أربیکا

مجلة المركز الثقافي العربي في سيبو.

ISSN 2810-2339
ISSN-L 2810-2339

رئيسة التحرير:
فوزية رهيجة

التصميم والتواصل المرئي:
أوریکا سفيلرسكي

فريق التحرير:
فوزية رهيجة
أوریکا سفيلرسكي
ميهاي س. روسو
عبد المعطي عبارة

المساهمین:

أنور دهاق
شتيفان بوبا
ملاريا بوبيا
ملاذ المصري
ريبيكا أندريسكو
فوزية رهيجة

فريق الترجمة:

اندريا ساسو
شتيفان بوبا
نغم عجيب
عبد المعطي عبارة
فوزية رهيجة
ريبيكا اندريسكو

عنوان مكتب التحرير:

Str. Calea Șurii Mici, nr. 84, ap. 20,
Sibiu, jud. Sibiu, 550137, România

العنوان الإلكتروني:
office@centrulculturalarab.com

موقع الكتروني:
<https://centrulculturalarab.com/>

ARABICA

Magazine of the Arabic Cultural
Center

ISSN 2810-2339
ISSN-L 2810-2339

Editor-in-Chief:
Fawzia G. Rehejeh

Design & visual communication:
Aurica Sviderschi

Editorial Board:
Fawzia G. Rehejeh
Aurica Sviderschi
Mihai S. Rusu
Abdul Abbara

Contributors:
Anwer Dahaq
Ștefan Popa
Maria Bobea
Malaz Almasri
Rebeca Andreescu
Fawzia G. Rehejeh

Translators:
Andrea Sasu
Ștefan Popa
Naghham Ajeeb
Abdul Abbara
Fawzia G. Rehejeh
Rebeca Andreescu

Editorial office address:
Str. Calea Șurii Mici, no. 84, ap. 20,
Sibiu, 550137, Romania

E-mail:
office@centrulculturalarab.com

Website:
<https://centrulculturalarab.com/>

CUPRINS

- 6 **Editorial**
Fawzia G. Rehejeh
- 12 **Efectele discriminării asupra bunăstării psihice și sociale în rândul imigranților arabi**
Rebeca Andreescu
- 28 **Noua realitate religioasă și culturală din Sibiu. O vedere de ansamblu a acestor aspecte după aderarea României în Uniunea Europeană**
Ștefan Popa
- 44 **Femeile yemenite și pașaportul: dreptul interzis. Blestemul eliberării unui pașaport este urmărirea femeilor yemenite în străinătate**
Anwar Dahaq
- 61 **Destine inegale: inegalitate economică, marginalitate socială și moarte anonimă**
Fawzia G. Rehejeh
- 74 **Șoferii de pe strada noastră**
Maria Bobea
- 81 **Poporul român: un popor cald**
Malaz Almasri

المحتوى

مقال افتتاحي فوزية رهيجة	8
آثار التمييز العنصري على الصحة النفسية والاجتماعية للمهاجرين العرب ريبيكا أندريسكو	18
المشهد الثقافي والديني الجديد من سيبينو نظرة عامة على هذه الجوانب بعد اندماج رومانيا في الاتحاد الأوروبي شتيفان بوبا	34
اليمنيات وجواز السفر: الحق الممنوع لعنة إصدار جواز سفر تلاحق اليمنيات إلى الخرج أنور دهاق	50
مصائر غير متكافئة: عدم المساواة الاقتصادية و التهميش الاجتماعي والموت المجهول فوزية رهيجة	66
السائقين في شارعنا ملريا بوبيا	77
الشعب الروماني: أمة دافئة ملاذ المصري	83

TABLE OF CONTENTS

10	Editorial Fawzia G. Rehejeh
22	The Effects of Discrimination on the Mental and Social Well-being of Arab Immigrants Rebeca Andreescu
38	The New Cultural and Religious Landscape of Sibiu. An Overview of these Aspects after Romania's Integration in the European Union Ștefan Popa
55	Yemeni Women and the Passport: The Forbidden Right. The Curse of Issuing a Passport is Chasing Yemeni Women Abroad Anwar Dahaq
69	Unequal Destinies: Economic Inequality, Social Marginality, and Anonymous Death Fawzia G. Rehejeh
79	Drivers on Our Street Maria Bobea
85	Romanian People: A Warm Nation Malaz Almasri

Editorial

Situația actuală a refugiaților și imigranților continuă să fie una îngrijorătoare în toată Europa. Integrarea nu este un simplu proces aritmetic. Dimpotrivă, ea constituie o ecuație complicată care necesită efort și deschidere de ambele părți, atât din partea imigranților cât și a membrilor țării gazdă.

Conștienți de importanța integrării lingvistice ca premisă a integrării sociale, începând cu luna septembrie 2021, Centrul Cultural Arab din Sibiu a inițiat o campanie națională de oferire de cursuri gratuite de limba română imigranților veniți din țările arabe. Învățarea limbii române este primul pas către integrarea socio-culturală în societatea românească.

În numele Centrului Cultural Arab din Sibiu, țin să mulțumesc și să îmi exprim recunoștința față de activitatea desfășurată de către Miruna-Amelia Moise, Cristina-Elena Stancu, Ioana Ionescu și Perizat Nurkhanbekova – colaboratorii noștri care și-

au asumat rolul de profesori de limba română celor peste patruzeci de imigranți din numeroase orașe din România care s-au înscris la aceste cursuri.

Încă o dată, Centrul Cultural Arab din Sibiu aduce în atenție condiția imigranților și refugiaților din Europa, cu accent special pe situația din România. În al doilea număr al revistei *Arabica* (primul pe anul 2022), prezentăm subiecte care merită citite și prin care să reflectăm la problemelor refugiaților și imigranților.

Din perspectiva psihologiei, Rebeca Andreescu discută în articolul pe care îl semnează efectele discriminării rasiale asupra arabilor în general și musulmanilor în mod special. Pe baza unei treceri în revistă a literaturii de specialitate dedicată acestei problematici, Rebeca arată modul în care discriminarea rasială subminează procesul de integrare a imigranților în societatea gazdă.

Dintr-o perspectivă socio-culturală, Fawzia G. Rehejeh reflectează asupra problemelor cu care se confruntă imigranții și suferințele pe care le îndură aceștia în timpul vieții și chiar și după moarte. Recenzând cartea lui Elif Shafik, *10 Minutes 38 Seconds in This Strange World* în lumina lucrărilor din sociologia morții, Fawzia discută statutul de marginal și impactul pe care inegalitățile sociale îl are asupra destinului persoanelor defavorizate, cu accent pe condiția dominată a femeilor din societățile tradiționale ale țărilor din Orientul Mijlociu.

Maria Bobea ne împărtășește experiența ei personală trăită pe străzile din Cairo, purtându-ne pe trotuarele acestei metropole fascinante. Titlul articolului ei, „Șoferii de pe strada noastră”, este inspirat de cartea scriitorului egiptean Naghib Mahfouz, *Băieții de pe strada noastră*, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în 1988.

Ștefan Popa aruncă lumină asupra situației imigranților din Sibiu din perspectiva multiculturalismului și pluralității religioase. În articolul său, Ștefan arată cum Sibiu a devenit un oraș tot mai deschis alterității, iar în acest sens ne prezintă mărturiile unor imigranți de altă religie decât cea a majorității ortodoxe. Aceste relatări subliniază faptul că Sibiu este un centru urban deschis minorităților.

Jurnalistul arab Anwar Dohaq aduce în discuție un subiect foarte important, anume situația femeilor arabe din țările Orientului Mijlociu. Mai exact, acesta prezintă situația dificilă în care se regăsesc femeile yemenite. Investigația lui jurnalistică evidențiază deciziile arbitrare împotriva femeilor din partea autorităților acestui stat, care refuză să le elibereze un pașaport yemenit fără acordul explicit din partea unui tutore de sex masculin.

În final, Malaz Almasri ne împărtășește experiența și opinia sa despre societatea românească, despre dragostea poporului român pentru cafea și despre diferențele (dar și similitățile) culturale dintre România și țările arabe. Dacă țările din Orientul Mijlociu sunt arse de soare iar popoarele arabe sunt popoare „fierbinți”, România are o climă temperată însă poporul român este unul cât se poate de călduros la suflet.

Toate aceste articole și subiecte tratează problemele minorităților și descriu statutul acestora în societățile gazdă în care trăiesc și se străduiesc să se integreze. Faptul că există astfel de societăți

multiculturale ne amintește de importanța comunicării interculturale, a contactului între comunități diferite și a diversității sociale, care sunt necesare pentru a construi o societate puternică, sănătoasă, bazată pe înțelegerea reciprocă și respectul față de celălalt.

Fawzia G. Rehejeh

Președinte al Centrului Cultural Arab din Sibiu

Sursă foto: [unsplash.com/Mustafa Elkhnati](https://unsplash.com/Mustafa-Elkhnati)

مقال افتتاحي

لا يزال الوضع الحالي للاجئين والمهاجرين مقلقًا في جميع أنحاء أوروبا. التكامل ليس عملية حسابية بسيطة. على العكس من ذلك، إنها معادلة معقدة تتطلب جهدًا وانفتاحًا من كلا الجانبين، سواء من جانب المهاجرين أو من جهة الدولة المضيفة.

وإدراكًا منه لأهمية التكامل اللغوي كمقدمة للاندماج الاجتماعي، بدأ المركز الثقافي العربي في سيبو، بدءًا من سبتمبر 2021، حملة وطنية لتقديم دورات مجانية في اللغة الرومانية للمغتربين من الدول العربية. تعلم اللغة الرومانية هو الخطوة الأولى نحو الاندماج الاجتماعي والثقافي في المجتمع الروماني.

بالنيابة عن المركز الثقافي العربي في سيبو، أود أن أشكر وأعبر عن امتناني للعمل الذي أنجزته ميرونا اميليا موسى، كريستينا إيلينا ستانشو، إيوانا إيونيسكو، بيريزات نورخانبكوف، المتعاونون معنا الذين تولوا دور معلمي اللغة الرومانية لأكثر

من أربعين مغتربًا من العديد من المدن في رومانيا وفي مدينة سيبو. مرة أخرى، يلتفت المركز الثقافي العربي في سيبو الانتباه إلى حالة المهاجرين واللاجئين في أوروبا، مع التركيز بشكل خاص على الوضع في رومانيا. في العدد الثاني من مجلة أرابيكا (الأول عام 2022)، نقدم موضوعات تستحق القراءة ويمكن من خلالها التفكير في مشاكل اللاجئين والمهاجرين.

من منظور علم النفس، تناقش ربيكا أندريسكو في مقالها آثار التمييز العنصري على العرب بشكل عام والمسلمين بشكل خاص. استنادًا إلى مراجعة الأدبيات حول هذه القضية، توضح ربيكا كيف يؤثر التمييز العنصري على عملية دمج المهاجرين في المجتمع المضيف.

من منظور اجتماعي ثقافي، تعكس فوزية رهيحة المشاكل التي يواجهها المهاجرون والمعاناة التي يعانون منها أثناء الحياة وحتى بعد الموت. بمراجعة كتاب إليف شفيق، 10 دقائق و 38 ثانية في هذا العالم الغريب في ضوء علم اجتماع الموت،

تناقش فوزية حالة التهميش وتأثير عدم المساواة الاجتماعية على مصائر المحرومين، مع التركيز على الوضع المهيمن للمرأة في المجتمعات التقليدية ودول الشرق الأوسط. تشاركنا ملريا بوبيا تجربتها الشخصية في شوارع القاهرة، حيث تأخذنا إلى أرصفة هذه المدينة الرائعة. عنوان مقالها "السائقون في شارعنا" مستوحى من كتاب الكاتب المصري نجيب محفوظ، أولاد حارتنا، الحائز على جائزة نوبل للآداب عام 1988.

يلقي ستيفان بوبا الضوء على وضع المهاجرين في سيبو من منظور التعددية الثقافية والتعددية الدينية. يوضح ستيفان في مقاله كيف أصبحت سيبو مدينة منفتحة بشكل متزايد على الآخر، ومن خلاله يقدم شهادات مهاجرين من دين مختلف عن دين الأغلبية الأرثوذكسية. تؤكد هذه التقارير أن سيبو هي مركز حضري مفتوح للأقليات.

الصحفي العربي أنور دهاق يناقش موضوعاً بالغ الأهمية وهو وضع المرأة العربية في الشرق الأوسط. على وجه التحديد، فإنه يمثل الوضع الصعب الذي تجد المرأة اليمنية نفسها فيه. يسلط تحقيقه الصحفي الضوء على القرارات التعسفية بحق النساء من قبل سلطات الدولة، التي ترفض إصدار جواز سفر يمني لهن دون موافقة صريحة من ولي الأمر الذكر.

أخيراً، يشارك ملاذ المصري تجربته ورأيه حول المجتمع الروماني، وحول حب الشعب الروماني للقهوة وحول الاختلافات الثقافية (ولكن أيضاً أوجه الشبه) بين رومانيا والدول العربية. إذا أن الشمس أحرقت بلدان الشرق الأوسط وباتت الشعوب العربية شعوب "حارة" فإن مناخ رومانيا معتدل لكن الشعب الروماني دافئ بقدر الإمكان.

تتناول جميع هذه المقالات والمواضيع قضايا الأقليات وتصف وضعهم في المجتمعات المضيفة التي يعيشون فيها ويسعون إلى الاندماج. يذكرنا وجود مثل هذه المجتمعات متعددة الثقافات بأهمية التواصل بين الثقافات، والاتصال بين المجتمعات المختلفة والتنوع الاجتماعي، وهي أمور ضرورية لبناء مجتمع قوي وصحي يقوم على التفاهم والاحترام المتبادلين لبعضنا البعض.

فوزية رهيجة

مديرة المركز الثقافي العربي في سيبو

Editorial

The current situation of refugees and immigrants continues to be worrying across Europe. Integration is not a simple arithmetic process. On the contrary, it is a complicated equation that requires effort and openness on both sides, from the part of immigrants as well as from the members of the host country.

We are all aware of the importance of language integration as a premise for social integration. Starting from September 2021, the Arabic Cultural Center in Sibiu initiated a national campaign of providing free Romanian language courses to immigrants from Arab countries. Learning the Romanian language is the first step towards socio-cultural integration in the Romanian society. On behalf of the Arab Cultural Center in Sibiu, I would like to thank and express our gratitude for the work carried out by Miruna-Amelia Moise, Cristina-Elena Stancu, Ioana Ionescu, Perizat

Nurkhanbekova – our collaborators who have assumed the role of Romanian language teachers to over forty immigrants from many cities throughout Romania who have enrolled in these courses.

Once again, the Arabic Cultural Center in Sibiu draws attention to the condition of immigrants and refugees in Europe, with special emphasis on the situation in Romania. In the second issue of Arabica – the Magazine of the Arabic Cultural Center – (the first to appear in 2022), we present topics that are worth reading and through which to reflect on the problems faced by many refugees and immigrants across the world.

From the perspective of psychology, Rebeca Andreescu discusses in her article the effects of racial discrimination on Arabs in general and Muslims in particular. Based on a review of the literature published on this topic, Rebeca shows how

racial discrimination undermines the process of integrating immigrants into the host societies.

From a socio-cultural perspective, Fawzia G. Rehejeh reflects on the problems that immigrants face and the suffering they endure during life and even after death. Reviewing Elif Shafik's book, *10 Minutes 38 Seconds in This Strange World* in the light of the sociology of death, Fawzia discusses the status of the marginals and the impact that social inequalities have on the destinies of disadvantaged people, with a focus on the dominated condition of women in traditional societies from the Middle East countries.

Maria Bobea shares her personal experience from the streets of Cairo, taking us on the sidewalks of this fascinating metropolis. The title of her article, "Drivers on Our Street," is inspired by the book by Egyptian writer Naghib Mahfouz, *Children of Our Alley* (published in English with under title *Children of Gebelawi*), winner of the 1988 Nobel Prize in Literature.

Ştefan Popa sheds light on the situation of immigrants living in Sibiu from the perspective of multiculturalism and religious plurality. In his article, Ştefan shows how Sibiu has become a city increasingly open to otherness, and in this respect he presents the testimonies of immigrants of a different religion than that of the Orthodox majority. These reports emphasize that Sibiu is an urban center open to minorities.

The Arab journalist Anwar Dahaq discusses a very important topic, namely the situation of Arab women in the Middle East. Specifically, he presents the difficult situation in which Yemeni women find themselves. His journalistic investigation highlights the arbitrary decisions taken by state authorities against women, which refuse to issue them a Yemeni passport without the explicit consent of a male guardian.

Finally, Malaz Almasri shares his experience and opinion on the Romanian society, about the love of the Romanian people for coffee as well as regarding the cultural differences (but also similarities) between Romania and the Arab countries. If the countries of the Middle East are burned by the sun and the Arab peoples are "hot" people, Romania has a temperate climate, but the Romanian people are as warm as they can be.

All these articles and topics address the issues of minorities and describe their status in the host societies in which they live and strive to

integrate. The existence of such multicultural societies reminds us of the importance of intercultural communication, contact between different communities, and social diversity, which are necessary to build a strong, healthy society based on mutual understanding and respect for each other.

Fawzia G. Rehejeh

President of the Arabic Cultural Center

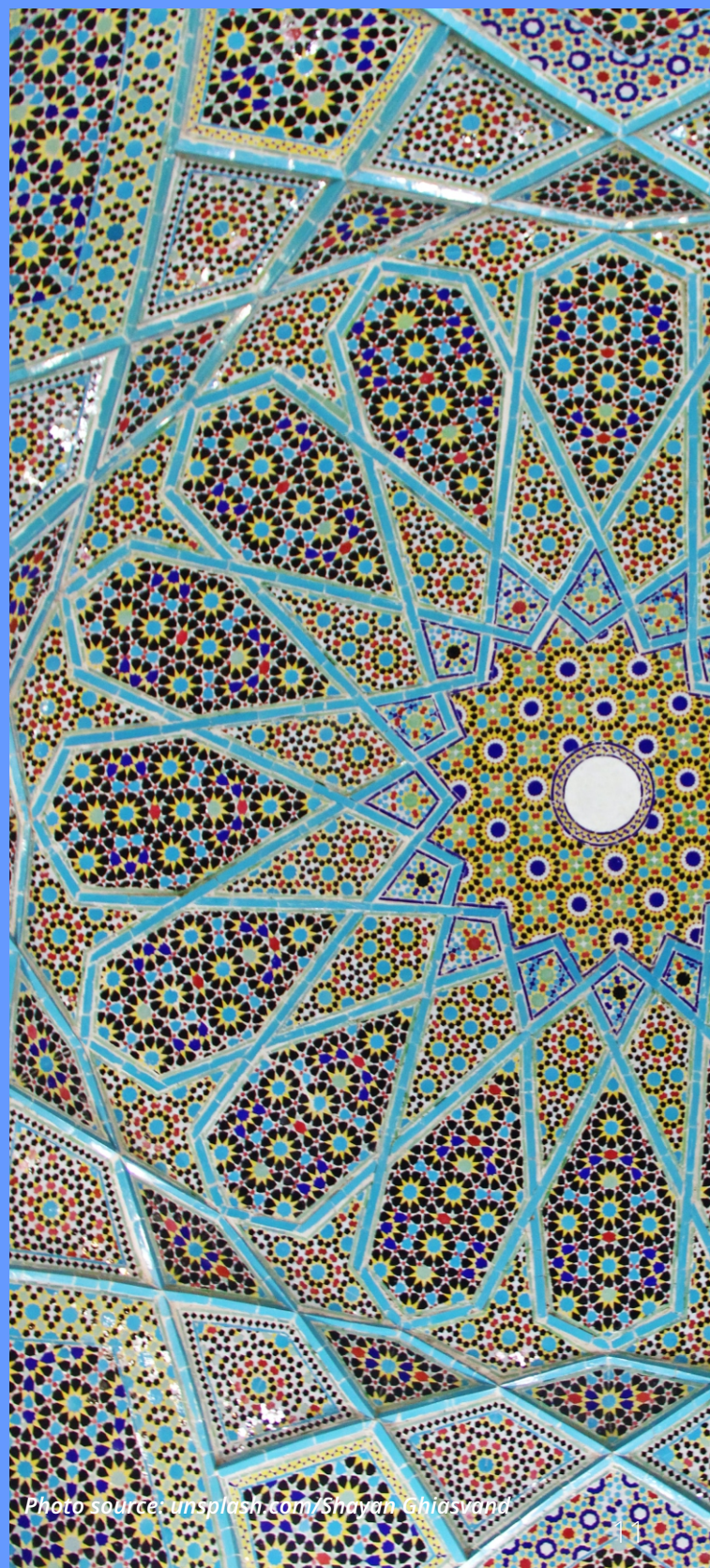

Photo source: unsplash.com/Shayan_Ghiasvand

Efectele discriminării asupra bunăstării psihice și sociale în rândul imigranților arabi

Rebeca Andreescu

Rezumat: Anual, sute de imigranți se confruntă cu multiple dificultăți pe fondul necesității de a se adapta unor noi medii culturale și sociale în care sunt nevoiți să trăiască. Acest articol este sumarizează literatura de specialitate și prezintă critic stadiul actual al cercetărilor în domeniu, urmărind să punteze în special aspectele relaționate cu discriminarea de care au parte cetățenii imigranți din lumea arabă și potențialele probleme de sănătate ce pot fi asociate sau determinate de fenomenul de discriminare.

Sursă foto: unsplash.com/Jaanus Jagomägi

Introducere

În fiecare an, sute de imigranți se confruntă cu diverse dificultăți pentru a se adapta noului mediu cultural și social în care trăiesc. Comisia Drepturilor Omului a realizat un sondaj, în anul 2018, și a descoperit că aproximativ 71% din arabi și alte categorii etnice nu raportează autorităților responsabile că se confruntă cu discriminarea. Astfel că unu din șase imigranți arabi experimentează discriminarea pe baza religiei, rasei sau etnicității la locul de muncă.

Unul dintre principalele obstacole ce stau în calea acestui proces de adaptare sau aculturație este discriminarea. Discriminarea este un fenomen ce afectează indivizii pe plan social, psihologic, profesional, motiv pentru care poate îmbrăca diverse forme de manifestare: legal, ilegal, deschis sau ascuns, instituțional, interpersonal, organizațional, structural. Discriminarea reprezintă un tipar de dominare și opresiune îndreptat spre o anumită persoană sau grup de persoane cu scopul de a le produce prejudicii, de a le domina și supune (Krieger, 2014).

Există tot mai multe dovezi pentru efectele negative asupra sănătății ale formelor structurale și individuale de discriminare în mai multe grupuri religioase, etnice și rasiale. Literatura de specialitate semnalează că de la atacurile teroriste din 11 septembrie 2001, populația arabă s-a confruntat cu forme de discriminare din ce în ce mai frecvente și mai vizibile. Cu toate acestea, impactul acestor experiențe asupra bunăstării lor mentale necesită investigații și aprofundare suplimentară (Kader et. al., 2019).

Arabii sunt învinuiți de atacurile de terorism, violență, comportament infracțional din cauza credințelor, erorilor cognitive și prejudecăților oamenilor, iar la dezvoltarea acestor tipare de gândire contribuie substanțial cultura și religia diferite și unice ale popoului arab.

Factori și potențiale probleme ce pot afecta sănătatea indivizilor arabi

Un factor care contribuie substanțial la propagarea fenomenului de discriminare este rasismul, care determină dezvoltarea stereotipurilor rasiste, atitudinilor și credințelor negative și la tratamente inechitabile pentru imigranții de origine arabă (Williams & Mohhamed, 2008).

Cum recunoaștem discriminarea? De exemplu, în mediul instituțional, imigranții sunt angajați mult mai greu sau, odată angajați, sunt privați de drepturi și beneficii. În mediul școlar sau academic, pot fi jigniți, hărțuiți de ceilalți colegi pe baza etniei, limbii pe care o vorbesc, vestimentației pe care o au etc. În mediul social, pot fi îndepărtați sau nu le este permisă integrarea în cadrul unui grup, deoarece sunt percepuți ca diferiți. Discriminarea este un concept care nu are o definiție unanim acceptată, ce încorporează diverse forme care apar în diferite medii și poate articula mecanisme de hărțuire și comportamente pasiv-agresive. Multe imigrante arabe care aleg să îmbrățișeze codul de vestimentație arab reprezentat, în special de hijab,

Sursă foto: [unsplash.com/Charlie Gallant](https://unsplash.com/CharlieGallant)

Sursă foto: [unsplash.com/Adrian Dascăl](https://unsplash.com/Adrian-Dascăl)

în țările non-islamice, devin ținta sigură a opresiunii și discriminării în spațiul public (Mohamed-Salih, 2015).

Numeroase studii au demonstrat că fenomenul discriminării afectează sănătatea mentală a imigranților, adică nivelurile ridicate de percepere a discriminării de către imigranți se asociază cu niveluri scăzute ale sănătății mentale și fizice (Bernstein et al., 2011; Finch et al., 2001; Finch et al., 2000; Gee et al., 2006; Tran et al., 2010). În fiecare an, arabii experimentează cele mai mari niveluri de discriminare care le afectează imaginea de sine, reglarea psihologică și stima de sine (Abu-Ras & Abu-Bader, 2008). Perceperea subiectivă a prejudiciilor produse de discriminare conduce la acțiunea factorilor stresori, care, la rândul lor afectează sănătatea mentală a persoanelor de origine arabă (Clark et al., 1999). Astfel că, elementul declanșator al problemelor mentale sunt chiar efectele produse de fenomenul discriminării.

Liebkind și Jasinskaja-Lahti (2000) au descoperit că imigranții de origine arabă experimentează cele mai mari niveluri de discriminare în comparație cu alți imigranți de origini diferite. De asemenea, cu cât imigranții experimentează niveluri ridicate de

discriminare, cu atât încrederea în autoritățile locale scade, dar și procesul de aculturație este afectat. Totodată, autoarele au remarcat că discriminarea are un impact semnificativ statistic asupra nivelului de stres al imigranților, cu cât experimentează niveluri mai ridicate de discriminare și niveluri scăzute de încredere în autoritățile locale, cu atât simptomele de distres psihologic cresc.

Nivelurile ridicate de discriminare experimentate de imigranții musulmani par a explica de ce imigrarea în Europa nu este o decizie fezabilă pentru aceștia, deoarece biculturalismul i-a forțat să-și apere valorile și identitatea în culturile dominate de valori diferite (Fleischmann et al., 2011; Hein et al., 2011). Totodată, viziunea extremistă conform căreia imigranții musulmani reprezintă o amenințare la adresa identității occidentale produce intensificarea defenselor musulmanilor și diminuarea eficienței procesului de aculturație (Verkuyten & Yildiz, 2007).

Distanțarea de identitatea națională sau dezidentificarea presupune atitudini sau credințe contradictorii prin care imigranții arabi se separă de identitatea și cultura din țara maternă, internalizând și construind o identitate reactivă și opozițională (Fuller-Rowell & Doan, 2010; Ogbu, 1993). Cercetări mai recente au descoperit că discriminarea declanșează dezidentificarea, fiind considerată o sursă extrinsecă pentru distanțarea de identitatea națională. Verkuyten și Yildiz (2007) afirmă că dezidentificarea se traduce prin formulări care exprimă convingeri opozante (de ex.: „Cu siguranță, nu consider că fac parte din comunitatea germană, chiar dacă locuiesc în Germania”).

Problemele mentale sunt cauzate atât de discriminare, cât și de procesul de aculturație, deoarece imigranții de origine arabă sunt nevoiți să se conformeze normelor sociale din țara în care trăiesc, să internalizeze alte modele de comportament și valori decât cele din propria țară, să învețe și să utilizeze un alt cod verbal, dar și să se adapteze profesional sau academic. Distresul provocat de eforturile sistematice de aculturație produc la nivel

mental creșterea nivelului de anxietate, depresie, apatie, o identitate confuză, alienată și marginalizată (Berry et al., 1987), niveluri scăzute de stimă de sine (Pascoe & Richman, 2009), un risc mai ridicat de boli cardiovasculare (Williamns & Mohammed). De altfel, studiile recente arată că există o asociere semnificativă între discriminarea experimentată de imigranții de origine arabă și consumul de alcool și substanțe psihotrope (Borrell et al., 2006).

Pe lângă acestea, nivelurile ridicate de percepere subiectivă a discriminării conduc la debutul tulburării de stres posttraumatic sau la declanșarea traumelor care nu sunt altceva decât experiențe stresante care se întind pe o perioadă lungă de timp și afectează individul într-o măsură extrem de ridicată. Principala diferență între stres și traumă este că cea din urmă are un efect copleșitor și îngrozitor asupra psihicului uman, iar pentru ca stresul cauzat de discriminare să aibă efecte asupra stării de sănătate mentală a imigranților trebuie să îndeplinească mai multe criterii. Dacă factorii stresori, rezultați în urma percepției discriminării, sunt interpretați subiectiv de individ, pe baza criteriului de negativitate, ambiguitate, incontrollabilitate și imprevizibilitate, atunci aceștia au efecte patologice asupra stării mentale (Carter, 2007). Răspunsurile la factorii stresori cauzăți de discriminare afectează mecanismele neuroendocrine, cardiovasculare și imunologice, respectiv mecanismele de coping (Clark et al., 1999).

Un studiu transversal, ce a constat dintr-o analiză comparativă efectuată pe două eșantioane recrutate în anul 1998 (784 participanți) și unul în anul 2007 (432 participanți) elaborat de Rousseau și colaboratorii (2011), prin intermediul căruia se urmărea discriminarea percepută și asocierea acesteia cu suferința la nivel psihologic în rândul imigranților arabi sosiți în America înainte și după evenimentele tragice din data de 11 septembrie 2001 a relevat faptul că percepția discriminării a crescut din 1998 până în 2007 în rândul grupurilor arabe musulmane, arabe nemusulmane și haitiane. Arabii musulmani au

experimentat o creștere semnificativă a suferinței psihologice asociate cu discriminarea din 1998 până în 2007.

Concluzii

După cum știm până în prezent, discriminarea poate fi bazată pe rasă/etnie, origine, religie, cultură, clasă socială, vârstă și sex: oamenii sunt distinși și tratați nefavorabil de către ceilalți datorită apartenenței lor la un anumit grup. Discriminarea se poate exprima la nivel instituțional, structural sau interpersonal, în funcție de politica, politicile și normele de comportament dintr-o anumită societate. Acest studiu a avut în vedere problematica afecțiunilor de sănătate ce pot fi puse sub semnul discriminării. Abordarea din cadrul articolului a fost una teoretică, ce a vizat redarea principalelor rezultate relevate de literatura de specialitate până la momentul actual.

Pentru a elimina discriminarea și efec-

Sursă foto: [unsplash.com/Charlie Gallant](https://unsplash.com/CharlieGallant)

Sursă foto: unsplash.com/Achref Maarfi

tele disruptive ale acesteia în rândul imigranților arabi este nevoie de un apel la educație pentru unitate. Amestecul de culturi diferite determină perplexitatea culturală și, deci, fenomene precum: stigmatizare, discriminare, probleme mentale. Unitatea constă în conștientizarea diferențelor inter-culturale, înțelegerea bogăției și complexității culturii arabe și promovarea dialogului intercultural între imigranții arabi și români.

Păstrarea identității culturale reprezintă un factor rezilient ce îi ajută pe imigranții arabi să se integreze eficient în comunitatea pe care au ales-o. Pe lângă acesta se adaugă cultivarea unui control personal, ajustarea psihologică, dezvoltarea și menținerea unui cerc social care să fie baza pentru suportul social. Toate acestea reprezintă ingredientele cheie pentru a face față discriminării.

Sunt de părere că frica nejustificată față de imigranții arabi este nejustificată și este determinată de diseminarea informațiilor eronate despre aceștia. O parte dintre oameni gândesc că atacurile teroriste sunt create de musulmani, însă adevărul este că majoritatea musulmanilor din întreaga lume nu se angajează în atacuri teroriste, ci reprezintă exemple disparate și suprageneralizări ale unor fenomene singulare. De asemenea, oamenilor le revine responsabilitatea de a accepta diversitatea și de a înțelege că imigranților arabi le revine libertatea de a îmbrățișa sau nu valorile altei culturi decât cea arabă.

Bibliografie

- Abu-Ras, W., & Abu-Bader, S. H. (2008). The impact of the September 11, 2001, attacks on the well-being of Arab Americans in New York City. *Journal of Muslim Mental Health*, 3(2), 217-239.
- Bernstein, K. S., Park, S. Y., Shin, J., Cho, S., & Park, Y. (2011). Acculturation, discrimination and depressive symptoms among Korean immigrants in New York City. *Community Mental Health Journal*, 47(1), 24-34.
- Berry, J. W., Kim, U., Minde, T. and Mok, D.

- (1987). Comparative studies of acculturative stress. *International Migration Review*, 21(3), 491-511.
- Borrell, L. N., Kiefe, C. I., Williams, D. R., Diez-Roux, A. V., & Gordon-Larsen, P. (2006). Self-reported health, perceived racial discrimination, and skin color in African Americans in the CARDIA study. *Social Science & Medicine*, 63(6), 1415-1427.
- Carter, R. T. (2007). Racism and psychological and emotional injury: Recognizing and assessing race-based traumatic stress. *The Counseling Psychologist*, 35(1), 13-105.
- Clark, R., Anderson, N. B., Clark, V. R., & Williams, D. R. (1999). Racism as a stressor for African Americans. *American Psychologist*, 54(10), 805-816.
- Finch, B. K., Hummer, R. A., Kol, B., & Vega, W. A. (2001). The role of discrimination and acculturative stress in the physical health of Mexican-origin adults. *Hispanic Journal of Behavioral Sciences*, 23(4), 399-429.
- Finch, B. K., Kolody, B., & Vega, W. A. (2000). Perceived discrimination and depression among Mexican-origin adults in California. *Journal of Health and Social Behavior*, 41(3), 295-313.
- Fleischmann F., Phalet K., Klein O. (2011). Religious identification and politicization in the face of discrimination: Support for political Islam and political action among the Turkish and Moroccan second generation in Europe. *British Journal of Social Psychology*, 50(4), 628-648.
- Fuller-Rowell, T. E., & Doan, S. N. (2010). The social costs of academic success across ethnic groups. *Child Development*, 81(6), 1696-1713.
- Gee, G. C., Ryan, A., Laflamme, D. J., & Holt, J. (2006). Self-reported discrimination and mental health status among African descendants, Mexican Americans, and other Latinos in the New Hampshire REACH 2010. Initiative: the added dimension of immigration. *American Journal of Public Health*, 96(10), 1821-1828.
- Heim D., Hunter S. C., Jones R. (2011). Perceived discrimination, identification, social capital, and well-being: Relationships with physical health and psychological distress in a U.K. minority ethnic community sample. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 42(7), 1145-1164.
- Kader, F., Bazzi, L., Khoja, L., Hassan, F., & de Leon, C. M. (2020). Perceived discrimination and mental well-being in Arab Americans from southeast Michigan: a cross-sectional study. *Journal of Racial and Ethnic Health Disparities*, 7(3), 436-445.
- Krieger, N. (2014). Discrimination and health inequities. *International Journal of Health Services*, 44(4), 643-710.
- Liebkind, K., & Jasinskaja-Lahti, I. (2000). The influence of experiences of discrimination on psychological stress: A comparison of seven immigrant groups. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 10(1), 1-16.
- Mohamed-Salih, V. (2015). Stereotypes regarding Muslim men and Muslim women on the Romanian Internet: a qualitative comparative analysis for 2004-2009 and 2010-2015. *AnALize: Revista de studii feministe*, 4(18), 91-108.
- Ogbu, J. (1993). Differences in cultural frame of reference. *International Journal of Behavioral Development*, 16(3), 483-506.
- Pascoe, E. A., & Richman, L.S. (2009). Perceived discrimination and health: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, 135(4), 531-554.
- Tran, A. G., Lee, R. M., & Burgess, D. J. (2010). Perceived discrimination and substance use in Hispanic/Latino, African-born Black, and Southeast Asian immigrants. *Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology*, 16(2), 226.
- Verkuyten M., Yildiz A. A. (2007). National (dis)identification and ethnic and religious identity: A study among Turkish-Dutch Muslims. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 33(10), 1448-1462.
- Williams, D. R., & Mohammed, S. A. (2009). Discrimination and racial disparities in health: Evidence and needed research. *Journal of Behavioral Medicine*, 32(1), 20-47.

آثار التمييز العنصري على الصحة النفسية والاجتماعية للمهاجرين العرب

ريبيكا أندريسكو

الملخص: يواجه مئات المهاجرين كل عام صعوبات متعددة بسبب الحاجة إلى التكيف مع البيئات الثقافية والاجتماعية الجديدة. تستعرض هذه المقالة وتفحص بشكل نقدي الحالة الراهنة للبحوث في هذا المجال ، بهدف تسليط الضوء على القضايا المتعلقة بالتمييز ضد المواطنين المهاجرين العرب ومشاكل الصحة العقلية المحتملة المرتبطة أو الناجمة عن التمييز.

مصدر الصورة: unsplash.com/Roan Lavery

المقدمة

السماح لهم بالاندماج في مجموعة لأنهم يُنظر إليهم على أنهم مختلفون. التمييز هو مفهوم ليس له تعريف مقبول بالإجماع ، والذي يتضمن أشكالاً مختلفة تحدث في بيئات مختلفة ويمكن أن يوضح آلية التحرش والسلوكيات العدوانية السلبية. يصبح المهاجرون العرب الذين يختارون اعتناق الزي العربي المتمثل في ارتداء الحجاب في البلدان غير الإسلامية هدفاً آمناً للقمع والتمييز في الأماكن العامة (محمد صالح ، 2015). أظهرت العديد من الدراسات أن ظاهرة التمييز تؤثر على الصحة العقلية للمهاجرين ؛ ترتبط المستويات المرتفعة من التمييز المتصور بانخفاض مستويات الصحة العقلية والبدنية (برنشتاين وآخرون ، 2011 ؛ فينش وآخرون ، 2001 ؛ فينش وآخرون ، 2000 ؛ جي وآخرون ، 2006 ؛ تران وآخرون ، 2010). في كل عام ، يختبر العرب أعلى مستويات التمييز التي تؤثر على صورتهم الذاتية وتنظيمهم النفسي واحترامهم لذاتهم (أبوراس وأبو بدر ، 2008). يؤدي الإدراك الذاتي للضرر التمييزي إلى عمل الضغوطات ، والتي بدورها تؤثر على الصحة النفسية للعرب (كلارك وآخرون ، 1999). وبالتالي ، فإن سبب المشاكل النفسية هو آثار التمييز.

سنة بعد أخرى ، يواجه مئات المهاجرين صعوبات مختلفة في التكيف مع البيئة الثقافية والاجتماعية الجديدة التي يعيشون فيها. أجرت مفوضية حقوق الإنسان دراسة استقصائية في عام 2018 ووجدت أن ما يقرب من 71٪ من العرب وغيرهم من المجموعات العرقية لا يبلغون السلطات المسؤولة عن تعرضهم للتمييز. وهكذا، فإن 1 من كل 6 مهاجرين عرب يتعرضون للتمييز على أساس الدين أو العرق أو المجموعة الاثنية في مكان العمل. يُعد التمييز أحد العقبات الرئيسية أمام عملية التثاقف. التمييز ظاهرة تسبب تغييرات على المستوى الاجتماعي والنفسي والمهني ويمكن أن تتخذ أشكالاً مختلفة من المظاهر: قانوني ، غير قانوني ، مفتوح أو خفي ، مؤسسي ، شخصي ، تنظيمي ، هيكلية ، إلخ. التمييز هو نمط من الهيمنة والقمع الموجه على شخص معين أو مجموعة من الناس من أجل إيذائهم والسيطرة عليهم و إخضاعهم (Kriger 2014). هناك أدلة متزايدة على الآثار الصحية السلبية لأشكال التمييز الهيكلية والفردية في الجماعات الدينية والعرقية والاثنية. تشير الدراسات إلى أنه منذ الهجمات الإرهابية في 11 سبتمبر / أيلول 2001 ، واجه السكان العرب أشكال تمييز متكررة وواضحة بشكل متزايد. ومع ذلك فإن تأثير هذه التجارب على صحتهم العقلية يتطلب مزيداً من البحث والتعميق (قادر وآخرون ، 2019). يتَّهَمُ العرب بالهجوم الإرهابي والعنف والسلوك الإجرامي بسبب معتقدات الناس والأخطاء المعرفية والأحكام المسبقة ؛ تساهم الثقافة والدين المختلفة والفريدة من نوعها للشعب العربي بشكل كبير في تطوير أنماط التفكير.

العوامل والصعوبات المحتملة المسببة للتمييز بين السكان العرب

من العوامل التي تساهم بشكل كبير في انتشار التمييز العنصرية ، والتي تؤدي إلى تطوير الصور النمطية العنصرية والمواقف والمعتقدات السلبية والمعاملة غير العادلة للمهاجرين العرب (Williams & Mohhamed ، 2008).

كيف نتعرف على التمييز؟ على سبيل المثال ، في بيئة العمل، يكون توظيف المهاجرين أصعب بكثير، أو بمجرد توظيفهم ، يُحرمون من الحقوق والمزايا. في البيئة الأكاديمية، قد يتعرضون للإهانة أو المضايقة من قبل زملائهم الآخرين على أساس عرقهم أو لغتهم الأم أو ملابسهم. في البيئة الاجتماعية ، قد يتم إلتهمهم أو عدم

الورقية الحديثة أن التمييز يؤدي إلى خطأ في تحديد الهوية، حيث يتم اعتباره مصدرًا خارجيًا لإبعاد المرء عن الهوية الوطنية. يذكر (Verbuyten & Yildiz 2007) يذكّر أن إزالة الهوية تترجم إلى صياغة تعبر عن المعتقدات المتعارضة (على سبيل المثال ، "أنا بالتأكيد لا أعتبر نفسي جزءًا من المجتمع الألماني، حتى لو كنت أعيش في ألمانيا"). تنجم المشاكل العقلية عن كل من التمييز والثقاف، حيث يضطر المهاجرون العرب إلى الالتزام بالمعايير الاجتماعية للبلد الذي يعيشون فيه واستيعاب أنماط سلوك وقيم أخرى غير تلك الموجودة في بلدهم، للتعلم واستخدام لفظي آخر. ولكن أيضًا للتكيف مهنيًا أو أكاديميًا. يزيد القلق الناجم عن الجهود المنهجية للثقاف من مستوى القلق والاكتئاب واللامبالاة ويخلق هوية مشوشة ومنفصلة ومهمشة (بيري وآخرون، 1987) ، انخفاض مستويات احترام الذات (باسكو وريتشمان ، 2009) وارتفاع مخاطر الإصابة بأمراض القلب والأوعية الدموية (ويليامس ومحمد ، 2009).

بالإضافة إلى ذلك، تظهر الدراسات الحديثة أن هناك ارتباطًا كبيرًا بين التمييز الذي يعاني منه المهاجرون العرب وتعاطي الكحول والمخدرات (Borrell et al.، 2006) (بالإضافة إلى ذلك ، تؤدي المستويات العالية من الإدراك الذاتي للتمييز على الهوية إلى اضطراب ما بعد الصدمة أو الصدمة التي لا تعد كونها تجارب مرهقة تمتد على مدى فترة طويلة من الزمن وتؤثر على الفرد بدرجة عالية للغاية.

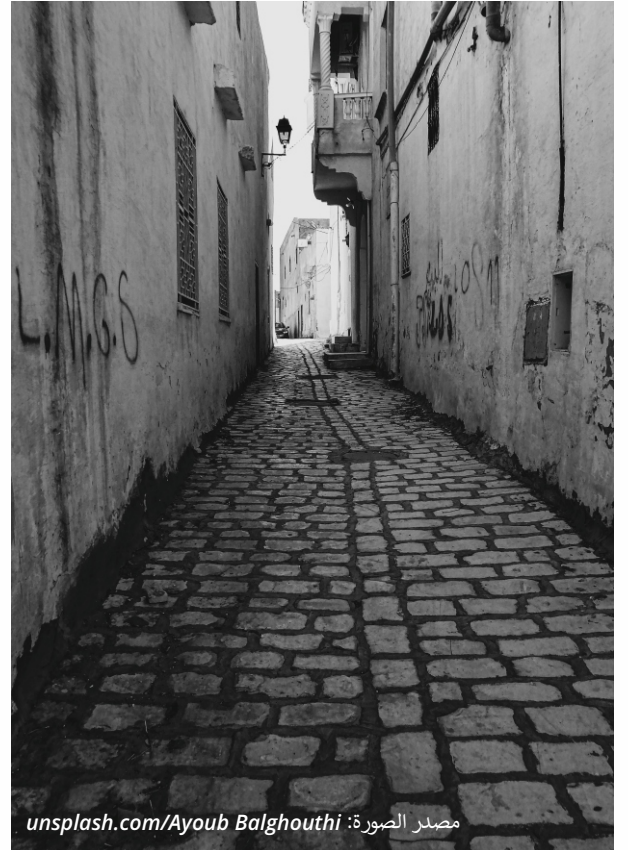
الفرق الرئيسي بينهما هو أن الصدمة لها تأثير ساحق و رهيب في نفسية الإنسان وتأثيرات الإجهاد تكون أقوى بكثير عندما تستوفي عددًا من المعايير التراكمية. إذا تم تفسير الضغوط الناتجة عن إدراك التمييز بشكل شخصي من قبل الفرد، بناءً على معايير السلبية والغموض وعدم القدرة على التحكم وعدم القدرة على التنوؤ، فإن لها آثارًا مرضية على الحالة العقلية (كلتر ، 2007). الاستجابات للضغوط الناجمة عن التمييز تؤثر على الغدد الصماء العصبية، وآلية المناعة والتكيف (كلارك وآخرون ، 1999).

دراسة مقطعية، تتكون من عينتين مقارنتين، تم تجنيدهما في عام 1998 (784 مشرًا) وواحدة في عام 2007 (432 مشرًا) من قبل روسو وزملائه (2011)، والتي تهدف إلى التمييز بين الارتباط بين الضيق النفسي بين العرب. قبل وبعد الأحداث المأساوية في 11 سبتمبر، كشف عام 2001 أن مفهوم التمييز زاد من 1998 إلى 2007 بين المجموعات العربية المسلمة وغير المسلمة. شهد العرب المسلمون زيادة كبيرة في المعاناة النفسية المرتبطة بالتمييز من 1998 إلى 2007

وجد أن المهاجرين العرب يعانون أعلى مستويات التمييز مقارنة بالمهاجرين الآخرين نظرًا لأن المهاجرين يواجهون أعلى مستويات التمييز (Liebkind & Jasinskaja-Lahti 2000) ، تخفض الثقة في السلطات المحلية ومستويات الثقاف. لاحظ المؤلفون أن التمييز له تأثير هام إحصائيًا على مستوى الإجهاد لدى المهاجرين، لأنهم يعانون من مستويات أعلى من التمييز وانخفاض مستوى الثقة في السلطات المحلية ، تردد ضائقتهم النفسية. يبدو أن المستويات العالية من التمييز التي يعاني منها المهاجرون المسلمون تفسر سبب عدم كون الهجرة إلى أوروبا قرارًا ممكنًا بالنسبة لهم ، حيث أجبرت الثقاف الثنائية قيمهم وهويتهم على الظهور في ثقافات تهيمن عليها قيم مختلفة (Fleischmann et al.، 2011؛ Hein وآخرون، 2011).

وفي الوقت نفسه ، يرى المتطرفون أن المهاجرون المسلمون يشكلون تهديدًا للهوية الغربية، مما يزيد دفاعات المسلمين ويقلل من فعالية عملية الثقاف (Verkuyten & Yildiz 2007).

يفترض الابتعاد عن الهوية الوطنية أو عدم الهوية مواقف أو معتقدات متناقضة ينفصل بها المهاجرون العرب عن هويتهم وثقافتهم الأم ، ويستوعبون ويفسرون الهوية التفاعلية والمعارضة (Fuller-Rowel & Doan، 2010؛ Ogbu، 1993). (وجدت الأبحاث

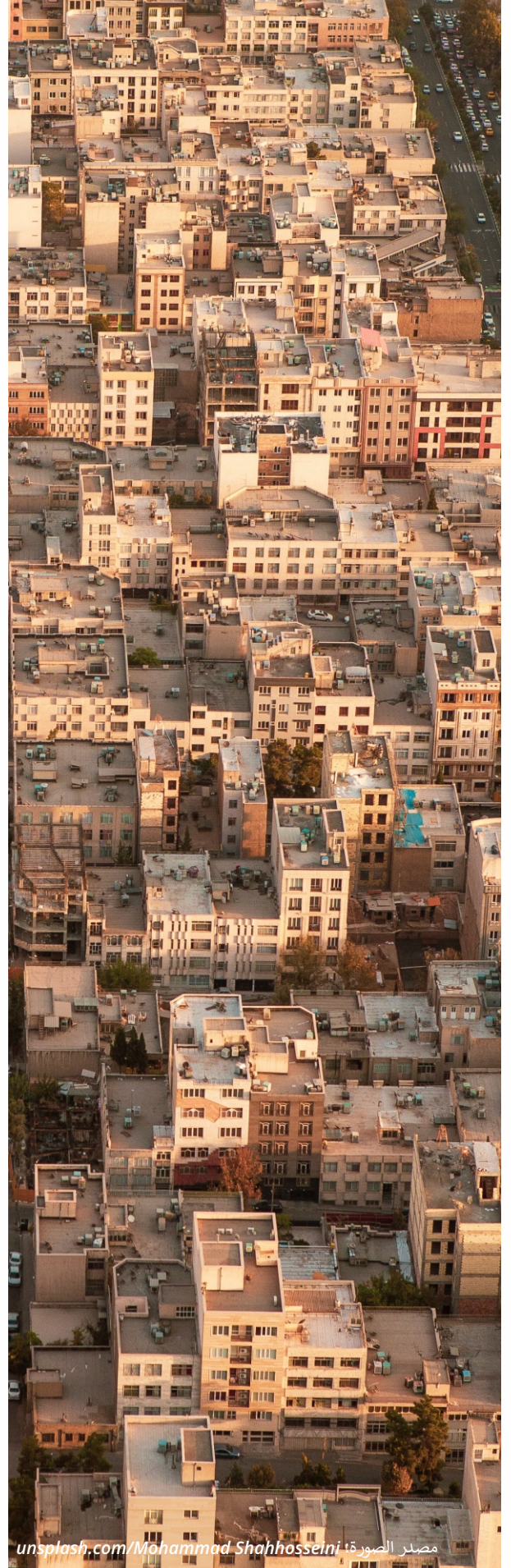

مصدر الصورة: unsplash.com/Ayoub Balghouthi

الخاتمة: كما نعلم حتى الآن، يمكن أن يقوم التمييز على أساس العرق، المجموعة الإثنية، والأصل، والدين، والثقافة، والطبقة الاجتماعية، والعمر والجنس. الناس يميزون ويعاملون معاملة سيئة من قبل الآخرين بسبب انتسابهم إلى مجموعة معينة. يمكن التعبير عن التمييز على المستوى المؤسسي أو الهيكلي أو الشخصي، اعتمادًا على السياسات والقواعد الخاصة بمجتمع معين. سلطت هذه الدراسة الضوء على قضية الصحة النفسية للعرب التي قد تكون نتيجة للتمييز. كان هذا النهج نظريًا يهدف إلى تقديم النتائج الرئيسية التي كشفت عنها الدراسات. إن إزالة الآثار التخريبية للتمييز بين العرب تتطلب دعوة للتربية والوحدة. إن مزيج الثقافات المختلفة يحدد الارتباك الثقافي وبالتالي

الظواهر مثل

الوصم بالعار والتمييز وصعوبات الصحة العقلية. تتكون الوحدة من الوعي بالاختلافات بين الثقافات، وفهم ثراء وتعقيد الثقافة العربية وتعزيز الحوار بين الثقافات بين المهاجرين العرب والرومانيين. الحفاظ على الهوية الثقافية هو عامل مرن يساعد المهاجرين العرب على الاندماج بشكل فعال في المجتمع الذي يختارونه. بالإضافة إلى هذه العوامل، هناك تنمية السيطرة الشخصية والتكيف النفسي وتطوير وصيانة الدائرة الاجتماعية التي ستكون أساس الدعم الاجتماعي. كل هذه عناصر أساسية في التعامل مع التمييز. أعتقد حقًا أن الخوف غير المبرر من المهاجرين العرب غير مبرر ويدفعه نشر معلومات مضللة عنهم. يعتقد بعض الناس أن الهجمات الإرهابية من صنع المسلمين، ولكن الحقيقة هي أن معظم العرب والمسلمين حول العالم لا يخرطون في هجمات إرهابية؛ هذه أمثلة فريدة وإفراط في التعميم لظواهر فردية. يتحمل الناس أيضًا مسؤولية قبول التنوع وفهم أن للمهاجرين العرب حرية اعتناق قيم الثقافة غير العربية أو عدم اعتناقها.

The Effects of Discrimination on the Mental and Social Well-being of Arab Immigrants

Rebeca Andreescu

Abstract: Every year, hundreds of migrants face multiple difficulties due to the need to adapt to new cultural and social environments. This article reviews and critically examines the current state of research in this area, with the purpose of highlighting the issues related to discrimination against Arab immigrant citizens and the potential mental health problems associated with or caused by discrimination.

Photo source: unsplash.com/Ashkan Forouzani

Introduction

Year after year, hundreds of immigrants face various difficulties in adapting to the new cultural and social environment in which they live. The Human Rights Commission conducted a survey in 2018 and found that approximately 71% of Arabs and other ethnic groups do not report to the responsible authorities that they face discrimination. Thus, one in six Arab immigrants experience discrimination based on religion, race or ethnicity in the workplace.

One of the main obstacles to this process of acculturation is discrimination. Discrimination is a phenomenon that causes changes on a social, psychological, and professional level and it can take various forms of manifestation: legal, illegal, open or hidden, institutional, interpersonal, organizational, structural, etc. Discrimination is a pattern of domination and oppression directed at a particular person or group of people in order to harm, dominate and subjugate them (Krieger, 2014).

There is growing evidence of the negative health effects of structural and individual forms of discrimination in religious, ethnic, and racial groups. The literature reports that since the terrorist attacks of September 11, 2001, the Arab population has faced increasingly frequent and visible forms of discrimination. However, the impact of these experiences on their mental well-being requires further investigation (Kader et al., 2019).

Arabs are accused of terrorist attacks, violence, and criminal behavior due to people's beliefs, cognitive errors and prejudices; the different and unique culture and religion of the Arab people contribute substantially to the development of these patterns of thinking.

Factors and potential difficulties due to discrimination among Arabian population

One factor that contributes substantially to the spread of discrimination is racism, which leads to the development of racist stereotypes,

negative attitudes and beliefs and unfair treatment of Arab immigrants (Williams & Mohhamed, 2008).

How do we recognize discrimination? For example, in work environment, immigrants are less probable to be employed or once employed, they are deprived of rights and benefits. In the academic environment, they may be offended, harassed by other colleagues based on their ethnicity, their mother tongue or their clothing. In the social environment, they may be excluded or not allowed to integrate into a group because they are perceived as different. Discrimination is a concept that does not have a unanimously accepted definition, which incorporates various forms that occur in different environments and can articulate harassment mechanisms and passive-aggressive behaviors. Many Arab female immigrants who choose to embrace the Arab dress code in non-Islamic countries, represented especially by the hijab, become easy targets of

Photo source: [unsplash.com/Charlie Gallant](https://unsplash.com/CharlieGallant)

Photo source: unsplash.com/Adrian Dascäl

oppression and discrimination in the public space (Mohamed-Salih, 2015).

Numerous studies have shown that the phenomenon of discrimination affects the mental health of immigrants; high levels of perceived discrimination are associated with low levels of mental and physical health (Bernstein et al., 2011; Finch et al., 2001; Finch et al., 2000; Gee et al., 2006; Tran et al., 2010). Every year, Arabs experience the highest levels of discrimination that affect their self-image, psychological regulation, and self-esteem (Abu-Ras & Abu-Bader, 2008). Subjective perception of discriminatory harm leads to the action of stressors, which in turn affect the mental health of Arabs (Clark et al., 1999). Thus, the trigger for mental problems is the effects of discrimination.

Liebkind and Jasinskaja-Lahti (2000) found that Arab immigrants experience the highest levels of discrimination compared to other immigrants. Also, as immigrants experience highest levels of discrimination, trust in local authorities and acculturation levels

decreases. The authors noted that discrimination has a statistically significant impact on the stress level of immigrants, as they experience higher levels of discrimination and lower level of trust in local authorities, their psychological distress increase.

The high levels of discrimination experienced by Muslim immigrants seem to explain why immigration to Europe is not a feasible decision for them, as biculturalism has forced their values and identity to emerge in cultures dominated by different values (Fleischmann et al., 2011; Hein et al., 2011). At the same time, the extremist view that Muslim immigrants pose a threat to Western identity intensifies Muslim defenses and diminishes the effectiveness of the acculturation process (Verkuyten & Yildiz, 2007).

Distancing from national identity or disidentification involves contradictory attitudes or beliefs by which Arab immigrants separate from their motherland identity and culture, internalizing and constructing a reactive and oppositional identity (Fuller-Rowel & Doan, 2010; Ogbu, 1993). Recent research has found that discrimination triggers misidentification, being considered an extrinsic source for distancing oneself from national identity. Verkuyten and Yildiz (2007) state that disidentification translates into wording that expresses opposing beliefs (e.g., "I certainly do not consider myself to be part of the German community, even if I live in Germany").

Mental problems are caused by both discrimination and acculturation, as Arab immigrants are forced to conform to the social norms of the country in which they live and to internalize patterns of behavior and values that are different than those existing in their own country, to learn and to use another verbal code, but also to adapt professionally or academically. The distress caused by the systematic efforts of acculturation increases the level of anxiety, depression, apathy and creates a confused, alienated, and marginalized identity (Berry et al., 1987), low levels of self-esteem (Pascoe & Richman, 2009) and higher risk of cardiovascular disease (Williamns

& Mohammed, 2009).

Moreover, recent studies show that there is a significant association between discrimination experienced by Arab immigrants and alcohol and drugs use (Borrell et al., 2006). In addition, high levels of subjective perception of discrimination lead to post-traumatic stress disorder or trauma which is nothing more than stressful experiences that extend over a long period of time and affect the individual to an extremely high extent. The main difference between them is that trauma produces an overwhelming and terrible effect in the human psyche while the effects of stress are much stronger when they meet a number of cumulative criteria. If the stressors, resulting from the perception of discrimination, are interpreted subjectively by the individual, based on the criteria of negativity, ambiguity, uncontrollability, and unpredictability, then they have pathological effects on mental state (Carter, 2007). Responses to stressors caused by discrimination affect neuroendocrine, immunological, and coping mechanism (Clark et al., 1999).

A cross-sectional study, consisting of a two-sample comparative analysis, recruited in 1998 (784 participants) and one in 2007 (432 participants) by Rousseau and his colleagues (2011), which aimed to discriminate the association between psychological distress among Arabs before and after the tragic events of September 11, 2001 revealed that the perception of discrimination increased from 1998 to 2007 among Muslim, non-Muslim Arab and Haitian groups. Muslim Arabs experienced a significant increase in the psychological suffering associated with discrimination from 1998 to 2007.

Conclusions

As we know so far, discrimination can be based on race, ethnicity, origin, religion, culture, social class, age and gender; people are distinguished and treated unfavorably by others because of their membership in a particular group. Discrimination can be expressed at the

institutional, structural, or interpersonal level, depending on the politics, policies, and rules of a particular society. This study highlighted the issue of mental health of Arabs that may be a consequence of discrimination. This approach was a theoretical one, which aimed to render the main results revealed by the literature so far.

Eliminating the disruptive effects of discrimination among Arabs requires a call for education and unity. The mixture of different cultures determines the cultural perplexity and, therefore, phenomena such as: stigmatization, discrimination, and mental health difficulties. The unity consists of awareness of intercultural differences, understanding the richness and complexity of Arabs culture and promoting intercultural dialogue between Arab and Romanian immigrants.

Preserving cultural identity is a resilient factor that helps Arab immigrants to integrate effectively into the community they choose to live. In addition to these factors, there is the

Photo source: [unsplash.com/Adrian Dascal](https://unsplash.com/Adrian-Dascal)

Photo source: [unsplash.com/Adrian Dascăl](https://unsplash.com/Adrian-Dascăl)

cultivation of personal control, psychological adjustment and development and maintenance of a social circle that will be the basis for social support. All of these are key ingredients in dealing with discrimination.

I truly believe that the social fear concerning Arab immigrants is unjustified and is driven by the dissemination of misinformation about them. Some people think that the terrorist attacks are created by Muslim, but the truth is that the most Arabs and Muslims around the world do not engage in terrorist attacks; these are unique examples and overgeneralizations of singular phenomena. People also have the responsibility for accepting diversity and understanding that Arab immigrants have the freedom to embrace or not the values of non-Arab culture.

Bibliography

- Abu-Ras, W., & Abu-Bader, S. H. (2008). The impact of the September 11, 2001, attacks on the well-being of Arab Americans in New York City. *Journal of Muslim Mental Health*, 3(2), 217-239.
- Bernstein, K. S., Park, S. Y., Shin, J., Cho, S., & Park, Y. (2011). Acculturation, discrimination and depressive symptoms among Korean immigrants in New York City. *Community Mental Health Journal*, 47(1), 24-34.
- Berry, J. W., Kim, U., Minde, T. and Mok, D. (1987). Comparative studies of acculturative stress. *International Migration Review*, 21(3), 491-511.
- Borrell, L. N., Kiefe, C. I., Williams, D. R., Diez-Roux, A. V., & Gordon-Larsen, P. (2006). Self-reported health, perceived racial discrimination, and skin color in African Americans in the CARDIA study. *Social Science & Medicine*, 63(6), 1415-1427.
- Carter, R. T. (2007). Racism and psychological and emotional injury: Recognizing and assessing race-based traumatic stress. *The Counseling Psychologist*, 35(1), 13-105.
- Clark, R., Anderson, N. B., Clark, V. R., & Williams, D. R. (1999). Racism as a stressor for African Americans. *American Psychologist*, 54(10), 805-816.

- Finch, B. K., Hummer, R. A., Kol, B., & Vega, W. A. (2001). The role of discrimination and acculturative stress in the physical health of Mexican-origin adults. *Hispanic Journal of Behavioral Sciences, 23*(4), 399-429.
- Finch, B. K., Kolody, B., & Vega, W. A. (2000). Perceived discrimination and depression among Mexican-origin adults in California. *Journal of Health and Social Behavior, 41*(3), 295-313.
- Fleischmann F., Phalet K., Klein O. (2011). Religious identification and politicization in the face of discrimination: Support for political Islam and political action among the Turkish and Moroccan second generation in Europe. *British Journal of Social Psychology, 50*(4), 628-648.
- Fuller-Rowell, T. E., & Doan, S. N. (2010). The social costs of academic success across ethnic groups. *Child Development, 81*(6), 1696-1713.
- Gee, G. C., Ryan, A., Laflamme, D. J., & Holt, J. (2006). Self-reported discrimination and mental health status among African descendants, Mexican Americans, and other Latinos in the New Hampshire REACH 2010 Initiative: the added dimension of immigration. *American Journal of Public Health, 96*(10), 1821-1828.
- Heim D., Hunter S. C., Jones R. (2011). Perceived discrimination, identification, social capital, and well-being: Relationships with physical health and psychological distress in a U.K. minority ethnic community sample. *Journal of Cross-Cultural Psychology, 42*(7), 1145-1164.
- Kader, F., Bazzi, L., Khoja, L., Hassan, F., & de Leon, C. M. (2020). Perceived discrimination and mental well-being in Arab Americans from southeast Michigan: a cross-sectional study. *Journal of Racial and Ethnic Health Disparities, 7*(3), 436-445.
- Krieger, N. (2014). Discrimination and health inequities. *International Journal of Health Services, 44*(4), 643-710.
- Liebkind, K., & Jasinskaja-Lahti, I. (2000). The influence of experiences of discrimination on psychological stress: A comparison of seven immigrant groups. *Journal of Community & Applied Social Psychology, 10*(1), 1-16.
- Mohamed-Salih, V. (2015). Stereotypes regarding Muslim men and Muslim women on the Romanian Internet: a qualitative comparative analysis for 2004-2009 and 2010-2015. *AnALize: Revista de studii feministe, 4*(18), 91-108.
- Ogbu, J. (1993). Differences in cultural frame of reference. *International Journal of Behavioral Development, 16*(3), 483-506.
- Pascoe, E. A., & Richman, L.S. (2009). Perceived discrimination and health: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin, 135*(4), 531-554.
- Tran, A. G., Lee, R. M., & Burgess, D. J. (2010). Perceived discrimination and substance use in Hispanic/Latino, African-born Black, and Southeast Asian immigrants. *Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology, 16*(2), 226.
- Verkuyten M., Yildiz A. A. (2007). National (dis)identification and ethnic and religious identity: A study among Turkish-Dutch Muslims. *Personality and Social Psychology Bulletin, 33*(10), 1448-1462.
- Williams, D. R., & Mohammed, S. A. (2009). Discrimination and racial disparities in health: Evidence and needed research. *Journal of Behavioral Medicine, 32*(1), 20-47.

Popa Ștefan este doctorand la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Andrei Șaguna” – Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu. Subiectul său actual de cercetare se bazează pe Dialogul Interconfesional și Interreligios. Este absolvent al Institutului Ecumenic din Bossey, care este atașat la Université de Genève: Faculté autonome de Théologie Protestante de Genève și al Consiliului Mondial al Bisericilor din Genève, Elveția, unde a obținut Complementary Certificate in Ecumenical Studies. De asemenea, este membru în ONG-ul FoRB Romania, o organizație nonprofit care promovează libertatea religioasă în țara noastră.

Orașul Sibiu/Hermannstadt a fost confruntat de-a lungul istoriei cu o realitate multiculturală și multireligioasă. Situația orașului s-a dezvoltat în ultima vreme și dintr-o serie de alte cauze. De exemplu, în 2007, momentul în care România a aderat la Uniunea Europeană, Sibiu, împreună cu Marele Ducat al Luxemburgului, a primit titlul de „Capitală Culturală Europeană”. Acel an a avut un impact uriaș asupra a ceea ce a devenit orașul de atunci înainte. Numărul turiștilor și al activităților de afaceri a crescut substanțial.

Mai mult decât atât, pe lângă dezvoltarea culturală și socială din 2007, economia din Sibiu a început să înflorească. Multe companii multinaționale și-au stabilit filiale aici și au angajat o mulțime de oameni din oraș și din întreaga regiune. Așadar, din punct de vedere economic, orașul a devenit un loc activ în care oamenii din toată țara și chiar din străinătate pot veni și își pot găsi un loc de muncă și o comunitate în care să locuiască.

În plus, orașul găzduiește câteva evenimente culturale europene importante, precum: *Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu (FITS)*, *Festivalul Internațional de Film Transilvania (TIFF)*, *Festivalul de Film „Astra”* etc

¹ Acest studiu a fost parte dintr-o prezentare pe care am susținut-o la Institutul Ecumenic de la Bossey, din Elveția. Drept urmare, datele oferite pot suferi modificări având în vedere contextul provocat de pandemia de COVID-19 precum și alte schimbări de ordin politic și social din țara noastră.

Noua realitate religioasă și culturală din Sibiu.

O vedere de ansamblu a acestor aspecte după aderarea României în Uniunea Europeană¹

Ștefan Popa

Sursă foto: [unsplash.com/Sebastian Dumitru](https://unsplash.com/SebastianDumitru)

De asemenea, în anul 2019, orașul a fost gazda unui alt eveniment european important, „Regiunea Gastronomică Europeană” și a fost locul unde a avut loc Summit-ul european din luna mai 2019. Așadar, putem observa diversitatea etnică și culturală cu care ne confruntăm în zilele noastre, în contextul nostru.

În ceea ce mă privește, am locuit mai toată viața în partea de sud a Transilvaniei, în orașul meu natal, Ocna Sibiului, dar și în Sibiu/Hermannstadt. Am locuit pe aceeași stradă sau în același cartier cu etnici maghiari, sași transilvăneni, membri ai comunității de etnie romă și alte minorități etnice. Am remarcat și prezența multor alți străini care au venit la Sibiu pentru a studia, pentru a lucra sau din alte motive. Mulți dintre ei provin din Orientul Mijlociu sau din Turcia, continuând să cultive tradițiile culturale din țările lor de proveniență.

Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu are peste 15.000 de studenți, care frecventează diferite domenii de învățământ, precum Drept, Științe, Medicină, Studii lingvistice și așa mai departe. Viziunea Universității este una îndreptată către internaționalizare prin programe de schimb global și european precum: Erasmus, Erasmus+, Erasmus Mundus Mobility with Asia (EMMA) sau Comenius. Prin intermediul acestor programe, diferiți studenți din țara noastră pleacă în străinătate și beneficiază de o experiență diferită în dezvoltarea lor și, de asemenea, diferiți studenți din UE sau țări din afara UE vin la Universitatea din Sibiu, din țări precum Turcia (în care mediul predominant religios și cultural este cel musulman).

Am solicitat *Serviciului de Relații Internaționale și de Programe Comunitare*, din cadrul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, să-mi furnizeze statisticile pentru anul 2019 în care apare numărul studenților internaționali, care au venit la Sibiu prin proiecte Erasmus sau alte mobilități pe parcursul întregului an 2019. Informațiile furnizate arată numărul de studenți și țara lor de origine. Statisticile arată astfel:

Țara	Numărul de studenți
Armenia	1
Austria	1
Belgia	1
Bulgaria	5
Franța	1
Germania	3
Grecia	1
Italia	3
Portugalia	8
Rusia	1
Spania	6
Turcia	11
Ucraina	1

Din tabelul de mai sus se poate observa că majoritatea studenților internaționali provin din Turcia în acest context academic. În plus, există o mică comunitate musulmană, care deține restaurante deschise în oraș sau în centrele comerciale, dar și unele cabinete medicale sau alte afaceri locale. Acest fapt reprezintă o nouă perspectivă în orașul și în regiunea noastră și cred că liderii creștini pot avea o voce și pot oferi un răspuns la această nouă realitate. Acești oameni interacționează cu specificul nostru românesc și ei își pot exercita identitatea culturală și convingerile lor religioase într-un mod evident.

Aceasta reprezintă o sarcină atât pentru organizațiile politice, cât și pentru cele sociale care și-au consolidat activitatea pe baza valorilor europene de toleranță și solidaritate cu ceilalți, dar, totodată, reprezintă și o sarcină pentru liderii Bisericilor, clerici, teologi sau laici implicați în diferite domenii de activitate ale Bisericii. Aceștia, cu toții, conlucrează pentru a crea un spațiu religios comun în care toată lumea este binevenită să-și practice credințele, într-un mod liber și democratic, conform legislației internaționale privind libertatea religioasă (vezi [Declarația Universală a Drepturilor Omului](#) – Art. 2, 16, 18, 24 - Accesat la 06.11.2021). De exemplu, [Asociația Ecumenică a Bisericilor din România/ AIDRom](#) este implicată în diferite proiecte de ajutor și asistență pentru migranți și solicitanți de azil, împreună cu alte organizații precum Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați – UNHCR (în Europa ne putem referi la fenomenul migrației acelor persoane care provin din țările afectate de războiul din Orientul Mijlociu, începând cu 2015).

Voi începe acum să mă concentrez asupra unor mărturii oferite de către două persoane care provin din diferite medii religioase și culturale și care vorbesc atât despre existența lor în Sibiu, dar și într-o țară cu o majoritate ortodoxă, în același timp, însă, cu un background multicultural bogat. După 2007, această nouă realitate a început să fie vizibilă chiar și la nivelul de grassroots. Întrebarea de la care a pornit discuția noastră se referă la cum putem începe dialogul și cum putem construi relații puternice cu aceste persoane care provin din afara spațiului nostru

Sursă foto: unsplash.com/Andreea.Mihalice

geografic și cultural, pentru ca ei să se simtă în siguranță și confortabil prin practicarea propriei religii sau a obiceiurilor culturale.

Perizat Nurkhanbekova, Kazakhstan – „Din câte știu eu, nu sunt mulți musulmani care locuiesc în Sibiu. În acest oraș nu există condiții pentru oamenii care practică religia și ritualurile musulmane, adică nu există vreo moschee sau un alt lăcaș de cult similar. De asemenea, le este greu să găsească alimentele speciale de care au nevoie în funcție de religia lor. Cât despre problemele religioase, avem anumite priorități în ceea ce privește modul nostru de a mânca. Nu mâncăm carne de porc (tradiția musulmană) și este una dintre cele mai dificile probleme din România. Pentru că aproape toate restaurantele au carne de porc în meniuri. Și trebuie să alegem unul în care să nu existe deloc carne. Deci, dacă doriți să vă gătiți propria mâncare, este necesar să faceți acest lucru de unul singur. Pentru că musulmanii mănâncă mâncare (carne) Halal. Aceasta este o metodă și un ritual special care implică uciderea animalului și prepararea cărnii pentru consum. Nu găsești astfel de produse în România. După părerea mea, acestea sunt singurele probleme. Personal, nu am simțit nicodată vreun fel de disconfort sau discriminare din partea altor persoane. Toată lumea ne-a respectat zilele sfinte, cum ar fi, de exemplu, luna de post Ramadan, și puteți observa că fac tot posibilul să adapteze programul la condițiile mele, ceea ce este foarte frumos.” – aceasta a fost mărturia domnișoarei Perizat Nurkhanbekova, care era studentă la Sibiu, venită din Karagandî, Kazakhstan. A studiat la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, în cadrul Departamentului de Comunicare și Relații Publice.

Mărturia Teodorei Năstase este una dintre cele mai recente pe care le-am auzit. Teodora este o prietenă de-a mea, o cunosc de trei ani. Este o adolescentă obișnuită, dar mediul ei este foarte diferit de cel al unei adolescente moderne. În schimb, background-ul ei este legat de modul tipic românesc de a trăi de acum câteva zeci de ani, pe care îl regăseai mai ales la țară. A primit educația și a stabilit parametrii credinței religioase într-un mod cu totul special, precum înaintașii noștri, unde cei mai în vârstă din familie erau

responsabili cu predarea tradițiilor și cu respectarea valorilor atât morale, cât și religioase. În 2019, Teodora și-a părăsit orașul natal pentru a-și continua studiile într-un liceu din Sibiu. Am rugat-o să-mi împărtășească o scurtă mărturie despre una dintre experiențele ei.

„Mă numesc Năstase Teodora Ștefania, sunt elevă la Liceul „Constantin Noica” din Sibiu și am o colegă de origine musulmană. Ea este și prietena mea. Numele ei este Al Doori Rameen și vine din Irak. Ce pot să spun, este că mă simt foarte confortabil în prezența ei, iar în timpul orelor, unii dintre profesori o întrebă despre situația și povestea ei, iar aceste lucruri mă fac foarte curioasă tot timpul. Profesorii îi pun întrebări despre stilul ei de viață, în țara ei natală. Ceea ce îmi dă un sentiment de încredere este faptul că ea nu se simte mult mai importantă

decât ceilalți.”

În concluzie, doresc să subliniez că ceea ce putem experimenta, cu siguranță aici, este o realitate nouă și în continuă schimbare cu care trebuie să ținem pasul pentru a deveni buni cetățeni și membri ai unei comunități bazate pe conviețuirea și respectul reciproc. Consider, de asemenea, faptul că România se află pe un drum al devenirii unei societăți multiculturale, un spațiu de conviețuire pentru oricine, indiferent de naționalitate ș.a.m.d. Mai mult de atât, Sibiuul de astăzi este un oraș mult mai multicultural decât era chiar în 2019, ținând cont și de necesitatea forței de muncă. Această nevoie se realizează astăzi cu persoane provenite din afara spațiului Uniunii Europene, aspect care va continua și în viitor. ([Wall Street](#) - Accesat la 06.11.2021).

المشهد الثقافي والديني الجديد من سيبيلو

نظرة عامة على هذه الجوانب بعد اندماج رومانيا في الاتحاد الأوروبي

شتيفان بوبا

واجهت مدينة سيبيلو / هيرمانشتات عبر تاريخها واقعاً متعدد الثقافات ومتعدد الأديان. لكن الوضع تطور مؤخرًا من ناحية مختلف. على سبيل المثال ، في عام 2007 عندما انضمت رومانيا رسمياً للاتحاد الأوروبي ، حصلت سيبيلو مع دوقية لوكسمبورغ الكبرى على لقب "عاصمة الثقافة الأوروبية". كان لذلك العام تأثير كبير على ما أصبحت عليه المدينة في آخر 12 عامًا. زاد عدد السياح والأنشطة التجارية بشكل كبير.

بل أكثر من ذلك ، إلى جانب التطور الثقافي والاجتماعي لعام 2007 ، بدأ الاقتصاد في سيبيلو في الازدهار. أنشأت العديد من الشركات متعددة الجنسيات فروعًا هنا ووظفت الكثير من الأشخاص الذين يعيشون في المدينة ومن المنطقة بأكملها. لذلك، من الناحية الاقتصادية، أصبحت المدينة مكانًا نشطًا حيث يمكن للناس من جميع أنحاء البلاد وحتى من الخارج القدوم وإيجاد مكان للعمل والعيش فيه.

علاوة على ذلك ، تستضيف المدينة بعض الأحداث الثقافية الأوروبية المهمة مثل مهرجان سيبيلو الدولي للمسرح (FITS) ومهرجان ترانسيلفانيا السينمائي الدولي ومهرجان أسترا السينمائي وما إلى ذلك. بالإضافة إلى، في عام 2019 استضافت المدينة حدثًا أوروبيًا مهمًا آخر، "منطقة تذوق الطعام الأوروبية" وكان المكان الذي انعقدت فيه إحدى مؤتمرات القمة الأوروبية في مايو 2019. وبالتالي يمكننا ملاحظة التنوع العرقي والثقافي الذي نواجهه في الوقت الحاضر، في السياق الحالي.

لقد عشت في الجزء الجنوبي من ترانسيلفانيا طوال حياتي ، في مدينتي ، أو كونا سيبيلو وفي سيبيلو / هيرمانشتات. لقد عشت في نفس الشارع أو في نفس الحي مع المجرين (الهنگاريين) والساكسونيين الترانسيلفانيين والغجر والأقليات العرقية الأخرى. كما أنني لاحظت وجود العديد من الأجانب الآخرين الذين جاءوا إلى سيبيلو للدراسة أو العمل أو لأسباب أخرى. كثير منهم يأتون من الشرق الأوسط أو تركيا ، لذلك في كثير من الحالات لديهم خلفية دينية إسلامية.

تضم جامعة Lucian Blaga في سيبيلو (LBUS) أكثر من 15000 طالب يدرسون في مجالات مختلفة من التعليم تتراوح من القانون والعلوم إلى الدراسات الطبية والدراسات اللغوية وما إلى ذلك. تتمثل رؤية LBUS في برامج التبادل العالمية والأوروبية مثل Erasmus و Erasmus Mundus Mobility with + Erasmus Asia (EMMA) و Comenius. لذلك ، يسافر طلاب مختلفون من رومانيا إلى الخارج ولديهم تجربة مختلفة

الدوليين القادمين إلى سيبو من خلال مشاريع إراسموس أو وسائل التنقل الأخرى خلال عام 2019 بأكمله. توضح المعلومات المقدمة عدد الطلاب وبلدهم الأصلي. الإحصائيات مفصلة في الجدول أدناه.

في تنميتهم وأيضًا طلاب مختلفون من دول الاتحاد الأوروبي أو دول خرج الاتحاد الأوروبي يأتون للدراسة في سيبو. طلبت مؤخرًا من خدمة العلاقات الدولية وبرامج المجتمع من LBUS تزويديني بإحصاءات لعام 2019 تسجل عدد الطلاب

عدد الطلاب الوافدين	البلد
1	أرمينيا
1	النمسا
1	بلجيكا
5	بلغاريا
1	فرنسا
3	ألمانيا
1	اليونان
3	إيطاليا
8	البرتغال
1	روسيا
6	اسبانيا
11	توكيا
1	وكرانيا

بناءً على هذه البيانات، يمكننا ملاحظة أن معظم هؤلاء الطلاب يأتون من تركيا في هذا السياق الأكاديمي. إضافة إلى ذلك، هناك مجتمع مسلم صغير في سيبو، وقد افتتح بعضهم مطاعم في المدينة أو في مراكز التسوق، وافتتح بعضهم عيادات طبية أو غيرها من المهن المحلية. هذا منظور جديد في بلدنا ومنطقتنا، وأعتقد أن القادة المسيحيين يمكن أن يكون لهم رأي وقد يقدمون إجابة لهذه القضية الجديدة.

هؤلاء الأشخاص يأتون إلى حيزنا الأوروبي والروماني، وعلينا أن نتأكد من أنه يمكنهم ممارسة هويتهم الثقافية ومعتقداتهم كما يشعرون بالراحة. هذه مهمة لكل من المنظمات السياسية والاجتماعية التي تبني عملها على القيم الأوروبية للتسامح والتضامن مع الآخرين، ولكنها أيضًا مهمة لقادة الكنيسة أو رجال الدين أو اللاهوتيين أو الأشخاص العاديين المشركين في مجالات أنشطة الكنيسة المختلفة العمل معًا لإنشاء مساحة دينية مشتركة حيث يُرحب بالجميع لعبادة الله وممارسة معتقداتهم بطريقة حرة وديمقراطية، وفقًا للتشريعات الدولية حول الحرية الدينية ([انظر الإعلان العالمي لحقوق الإنسان - المواد 2، 16، 18، 24](#) - تم القبول بتاريخ 06.11.2021). على سبيل المثال، تشرك الرابطة المسكونية للكنائس في رومانيا ([AIDRom](#)) في مشاريع مختلفة تتعلق بمساعدة ومساعدة المهاجرين وطالبي اللجوء، جنبًا إلى جنب مع منظمات أخرى مثل المفوض السامي للأمم المتحدة للاجئين (المفوضية السامية للأمم المتحدة لشؤون اللاجئين). (في أوروبا، يمكننا الإشارة إلى هجرة تلك الممتلكات من الدول المتضررة من الحرب في الشرق الأوسط ابتداء من عام 2015).

سأبدأ الآن بالتركيز على الشهادات المختلفة التي أدلى بها أشخاص مختلفون ينتمون إلى خلفيات دينية وثقافية مختلفة. بناءً على رؤاهم، سأستكشف منظور العيش في سيبو وفي بلد ذات أغلبية مسيحية أرثوذكسية، ولكن في نفس الوقت مع تنوع عرقي وثقافي غني جدًا. بعد عام 2007، بدأ هذا الواقع الجديد. والسؤال هو كيف يمكننا بدء الحوار وكيف يمكننا بناء علاقات قوية مع هؤلاء الأشخاص حتى يشعروا بالأمان والراحة خلال ممارسة دينهم وعاداتهم الثقافية.

بيرزات نورخانبيكوف، كراخستان - "على حد علمي، لا يوجد الكثير من المسلمين الذين يعيشون في سيبو. لا توجد شروط في هذه المدينة لمن يمارسون الإسلام وطقوسه، أي أنه لا يوجد مسجد أو مكان عبادة مماثل. علاوة على ذلك، يصعب عليهم العثور على المواد الغذائية الخاصة التي يحتاجونها وفقًا لدينهم. لذلك، فيما يتعلق بالمسائل الدينية، لدينا أولويات معينة فيما يتعلق بأسلوبنا في الأكل. نحن لا نأكل لحم الخنزير وهذه من أصعب المشاكل في رومانيا. لأن جميع المطاعم تقريبًا تقدم لحم الخنزير في قوائمها. وعلينا أن نختار واحدة بدون لحم على الإطلاق. على هذا النحو، إذا كنت ترغب في طهي طعامك، فمن الضروري أن تفعل ذلك بنفسك. لأن المسلمين يأكلون اللحم الحلال.

وهي طريقة طقوس خاصة تتضمن قتل الحيوان وتحضير اللحم للاستهلاك. لا تجد هذا النوع من المنتجات في رومانيا. في رأيي هذه هي المشكلة الوحيدة. أنا شخصياً لم أشعر قط بأي نوع من عدم الراحة أو التمييز من الآخرين. يحترم الجميع أيامنا المقدسة، مثل شهر رمضان على سبيل المثال، ويمكنني ملاحظة أنهم يبذلون قصارى جهدهم لتكييف جداولهم مع ظروفنا، وهو أمر رائع للغاية". بيريزات نورخانبكوكوفا طالبة من كلراجاندي، كلراخستان، تدرس في جامعة لوشيان بلاجا في سيبيو، في قسم العلاقات العامة.

شهادة Teodora Năstase هي واحدة الشهادات التي سمعتها مؤخراً. تيودورا هي صديقة لي، وأنا أعرفها منذ ثلاث سنوات. إنها مراهقة عادية، لكن خلفيتها مختلفة تمامًا عن خلفيتها مراهقة العصر الحديث. على عكس الأختيرة، ترتبط خلفيتها بأسلوب المعيشة الروماني النموذجي منذ بضع عشرات السنين، في الريف. تلقت تعليمها ورسخت معتقدها الديني بطريقة خاصة للغاية، وهي طريقة أسلافنا، حيث كان كبار السن في الأسرة مسؤولين عن التقاليد العابرة واحترام القيم الأخلاقية والدينية على حد سواء. في عام 2019، غادرت تيودورا مسقط رأسها لمواصلة دراستها في مدرسة ثانوية في سيبيو. طلبت منها أن تشاطرنني شهادة موجزة عن تجربتها.

"اسمي Năstase Teodora Ștefania، وأنا طالبة في مدرسة "Constantin Noica" الثانوية في سيبيو، ولدي زميلة مسلمة. هي أيضا صديقتي اسمها رامين الدوري من العراق. ما يمكنني قوله هو أنني أشعر براحة شديدة في وجودها، وأثناء الفصول الدراسية، يسألها بعض المدرسين عن وضعها وقصتها، وهذه الأشياء تجعلني أشعر بالفضول الشديد طوال الوقت. يسألها المعلمون أسئلة حول أسلوب الحياة في بلدنا الأم. ما يعطيني إحساسًا بالثقة هو حقيقة أنها لا تشعر بأهمية أكثر من الآخرين.

في الختام، أود أن أؤكد أن ما يمكننا بالتأكيد تجربته هنا في سيبيو هو واقع جديد ودائم التغيير يجب أن نواكبه من أجل أن نكون مواطنين صالحين وأعضاء في المجتمع. أنا أعتبر حقيقة أن رومانيا في طريقها لأن تصبح مجتمعًا متعدد الثقافات بشكل متزايد، وتحول نفسها إلى مساحة معيشة للجميع، بغض النظر عن جنسيتها وما إلى ذلك. أكثر من ذلك، في الوقت الحاضر، Sibiu متعددة الثقافات أكثر بكثير مما كانت عليه في عام 2019، مع الانتباه إلى حاجة الأشخاص الذين يعملون في قطاعات أساسية مختلفة. اليوم، يبدو أن هذه هي المشكلة التي تم حلها من خلال الأشخاص من خلج السياق الأوروبي الذين يأتون للعمل في بلدنا. (Wall 2022-Street- تم الوصول إليها في 06.11.2021).

ترجمة: فوزية رهيحة

Ștefan Popa is a PhD Candidate at the “Andrei Țaguna” Faculty of Orthodox Theology, Lucian Blaga University of Sibiu. His current topic of research is based on the Interfaith Dialogue. He is also an alumni of the Ecumenical Institute at Bossey, which is a part of the Université de Genève: Faculté autonome de Théologie Protestante de Genève and of the World Council of Churches from Genève, Switzerland from where he had received the Complementary Certificate in Ecumenical Studies. He is a member of the FoRB Romania, an NGO which promotes the religious freedom in Romania.

The city of Sibiu/Hermannstadt was confronted throughout its history with a multicultural and pluri-religious reality. But the situation has developed lately from a different reason. For instance, in 2007 the moment when Romania became part officially of the European Union, Sibiu, together with the Grand Duchy of Luxembourg had the title of the “European Capital of Culture”. That year has had a huge impact of what the town has become in the last 12 years. The number of tourists and business activities increased substantially.

More than that, beside the cultural and social development of 2007, the economy in Sibiu began to flourish. Many multinational companies established branches here and employed a lot of people living in the city and from the entire region. Therefore, economically speaking, the city has become an active place where people from all over the country and even from abroad can come and find a place to work and live.

Furthermore, the city hosts some important European cultural events such as The Sibiu International Theatre Festival (FITS), Transylvania International Film Festival, „Astra” Film Festival and so on. Moreover, in 2019 the city was the host of another important European event, “The European Gastronomic

¹ This is a project that I have presented, while I was part of the Ecumenical Studies Semester at the Ecumenical Institute from Bossey, Switzerland, in 2019. Therefore, the information presented in this study may differ regarding the COVID-19 pandemic situation or other political and social changes which occurred in Romania.

The New Cultural and Religious Landscape of Sibiu.

An Overview of these Aspects after Romania's Integration in the European Union¹

Ștefan Popa

Region” and was the place where one of the European Summits was held in May 2019. We can thus notice the ethnical and cultural diversity that we face nowadays, in the current context.

I have lived in the Southern part of Transylvania my entire life, in my native city, Ocna Sibiului and in Sibiu/Hermannstadt. I have lived on the same street or in the same neighborhood with Hungarians, Transylvanian Saxons, Roma people and other ethnical minorities. I also noticed the presence of many other foreigners who came to Sibiu in order to study, to work or for other reasons. Many of them come from the Middle East or Turkey, so, in many cases they have a Muslim religious background.

The Lucian Blaga University of Sibiu (LBUS) has more than 15,000 students, who attend different fields of education ranging from Law and Sciences to Medical Studies and Linguistic Studies and so on. The vision of LBUS is towards the global and the European exchange programs such as Erasmus, Erasmus+, Erasmus Mundus Mobility with Asia (EMMA) and Comenius. Therefore, different students from Romania travel abroad and have a different experience in their development and also different students either from the EU or non-EU countries come to study in Sibiu.

Lately, I asked the Service for International Relations and Community Programmes from LBUS to provide me the statistics for 2019 recording the number of international students coming to Sibiu through Erasmus projects or other mobilities during the entire year 2019. The information provided show the number of students and their country of origin. The statistics are detailed in the table below.

Country	Number of incoming students
Armenia	1
Austria	1
Belgium	1
Bulgaria	5
France	1
Germany	3
Greece	1
Italy	3
Portugal	8
Russia	1
Spain	6
Turkey	11
Ukraine	1

Photo source: [unsplash.com/Alisa Anton](https://unsplash.com/photos/Alisa-Anton)

Based on these data, it is noticeable that most of these students are coming from Turkey in this academic context. Furthermore, there is a small Muslim community in Sibiu, some of whom have opened restaurants in the city or in the shopping centers, some opened medical practices or other local trades. This is a new perspective in our town and region, and I believe that Christian leaders can have a voice and may offer an answer to this new issue. These people are coming into our European and Romanian context, and we have to be sure that they can practice their cultural identity and their beliefs as they feel comfortable. This is a task both for the political and social organizations which base their work on the European values of tolerance and solidarity with others, but it is also a task for Church leaders, clergy, theologians or lay people involved in different Church areas of activities to work together to create a common religious space where everyone is welcome to worship God and to practice their beliefs in a free and democratic way, according to the international legislation about religious freedom (see the [Universal Declaration of Human Rights](#) – Art. 2, 16, 18, 24 - Accessed on 06.11.2021). For instance, the Ecumenical Association of Churches from Romania ([AIDRom](#)) is involved in different projects regarding the help and assistance for migrants and asylum seekers, together with other organizations such as The United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR). (In Europe, we can refer to the migration of those belongings from the countries affected by the war in the Middle East, starting with 2015).

I will start now to focus on different testimonies given by different people coming from various religious and cultural backgrounds. Based on their insights, I will explore the perspective of living in Sibiu and in a country with a Christian Orthodox majority, but at the same time with a very rich ethnic and cultural diversity. After 2007, this new reality started to be visible even at the basic level. And the question is how we can start the dialogue and how we can build strong relationships with these people in order for them to feel safe and comfortable by practicing their religion and cultural customs.

Photo source: unsplash.com/Pablo Ceas

I will start now to focus on different testimonies given by different people coming from various religious and cultural backgrounds. Based on their insights, I will explore the perspective of living in Sibiu and in a country with a Christian Orthodox majority, but at the same time with a very rich ethnic and cultural diversity. After 2007, this new reality started to be visible even at the basic level. And the question is how we can start the dialogue and how we can build strong relationships with these people in order for them to feel safe and comfortable by practicing their religion and cultural customs.

Perizat Nurkhanbekova, Kazakhstan – “As far as I know, there are not many Muslims who live in Sibiu. In this city there are no conditions for the people who practice Islam and its rituals, meaning that there is no mosque or similar place of worship. Moreover, it is difficult for them to find the special food items they need according to their religion. Therefore, regarding the religious issues, we have certain priorities regarding our way of eating. We do not eat pork, and this is one of the most difficult problems in Romania. Because almost all the restaurants serve pork meat on their menus. And we have to choose one without meat at all. As such, if you want to cook your own food, it's necessary to do this by yourself. Because Muslims eat *Halal* meat. This is a special method and ritual that involves the killing of the animal and the preparation of meat for consumption. You do not find this kind of products in Romania. In my opinion, these are the only problems. Personally, I have never felt any kind of discomfort or discrimination from other people. Everyone respected our holy days, like for example the Ramadan fasting month, and you can notice that they are doing their best to adapt their schedules to my conditions, which it's very nice.” Perizat Nurkhanbekova is a student from Karagandî, Kazakhstan who studied at Lucian Blaga University of Sibiu, in the Department of Communications and Public Relations.

The testimony of Teodora Năstase is one of the most recent that I have heard. Teodora is a friend of mine, I have known her for three years. She is an ordinary teenager, but her background is very different from that

of a modern-day teenager. In contrast to the latter, her background is connected with the typical Romanian style of living from a few tens of years ago, in the countryside. She received her education and established her religious belief in a very particular way, that of our ancestors, where the elders in a family were responsible with passing traditions and respecting values both moral and religious. In 2019, Teodora left her hometown in order to continue her studies in a high school in Sibiu. I asked her to share with me a brief testimony about her experiences.

“My name is Năstase Teodora Ștefania, and I am a student at the 'Constantin Noica' High School in Sibiu, and I have a colleague which is Muslim. She is also my friend. Her name is Al Doori Rameen and she is coming from Irak. What I can say it is that I feel very comfortable in her presence, and during classes, some of the teachers ask her about her situation and story, and these things make me very curious all the

time. The teachers ask her questions about the lifestyle in her native country. What gives me a sense of confidence is the fact that she does not feel much more important than the others.”

In conclusion, I would like to emphasize that what we can definitely experience here in Sibiu is a new and ever-changing reality that we must keep up with in order to be good citizens and members of a community. I also consider the fact that Romania is on the way to becoming an increasingly multicultural society, transforming itself into a space of living for everyone, regardless of her/his nationality and so forth. More than that, nowadays, Sibiu is much more multicultural than it was in 2019, having in attention the need of people working in different essential sectors. Today, this is the issue that it seems to be solved through the people from the non-EU context who are coming to work in our country. ([Wall Street](#) - Accessed on 06.11.2021).

Femeile yemenite și pașaportul: dreptul interzis.

*Blestemul eliberării unui pașaport
este urmărirea femeilor yemenite în
străinătate*

„Imaginați-vă că la această vârstă și nivel de educație sunt acuzată că voi fugi doar pentru că vreau să obțin un pașaport. Acesta este unul din drepturile mele. Chiar dacă voi împlini șaiszeci de ani, trebuie să-mi aduc tutorele pentru ca acesta să fie de acord să fie eliberat un pașaport pentru mine. A fost o zi foarte grea” (Shaza, femeie yemenită)

„Toți cetățenii sunt egali în

drepturile și îndatoririle publice”

Aceasta este ceea ce prevede Constituția yemenită în articolul 41. Acest text este repetat în toate constituțiile arabe, dar nu reflectă adevărul. Yemenul se află pe ultimul loc în lumea arabă în indicele global elaborat de Forumul Economic pentru decalajul de gen, pentru anul 2021. Decalajul este evident în educație, muncă, participare în sfera publică și chiar în capacitatea femeilor de a obține un document precum pașaportul!

Milioane de femei yemenite din interiorul și din afara Yemenului au nevoie de acordul tutorelor lor masculine pentru a putea obține un pașaport. Povestea lui Shaza și a altora ca ea reflectă această realitate.

Shaza a rămas nedumerită în fața cererii unui angajat al Autorității pentru Imigrări și Pașapoarte. Tatăl ei este ținut în spital de mai bine de trei ani, după ce a fost rănit în bombardamentul asupra capitalei Sanaa din 8 octombrie 2016, care a lovit o clădire în care era o adunare funerară. Bombardamentul a ucis 155 de persoane. Cu tatăl imobilizat în pat, frații ei bărbați locuiesc în afara Yemenului. Shaza a explicat pe deplin situația ei și a explicat funcționarului public importanța obținerii unui pașaport pentru a nu pierde bursa. Acesta a întrebat-o: „De unde știu că nu vei fugi?” El a insistat ca tutorele să fie adus, altfel nu va finaliza procedurile.

„De unde știu că nu vei fugi?!”

Acestea sunt cuvintele care au rămas în memoria lui Shaza (un pseudonim), o femeie yemenită care locuiește astăzi în Olanda. Aceleași cuvinte au determinat-o să caute azil în Olanda, după ce a luat decizia de a nu se întoarce în patria „dominată de autoritatea masculină”, așa cum a spus ea.

Timp de mai multe luni, Shaza a aplicat pentru a studia un doctorat în străinătate, lucru pe care l-a realizat primind o bursă completă în Olanda. Cu toate acestea, când a mers la Autoritatea pentru Imigrări și Pașapoarte din Yemen în decembrie 2019 pentru a obține un pașaport, a fost surprinsă de o condiție care impunea doar femeilor „să solicite acordul tutorelor și prezența acestuia cu ea”.

Shaza a rămas uimită: „Imaginați-vă că la această vârstă și nivel de educație sunt acuzată că voi fugi doar pentru că vreau să obțin un pașaport. Acesta este unul din drepturile mele. Chiar dacă voi împlini șaiszeci de ani, trebuie să-mi aduc tutorele pentru ca acesta să fie de acord să fie eliberat un pașaport pentru mine. A fost o zi foarte grea.”

Situația nu este diferită între Sanaa – capitala Yemenului care este controlată de Ansar Allah (Houthis) [o mișcare islamistă care dispune de forță armată apărută în Sanaa în anii nouăzeci, nota editorului] – și Aden, unde este prezent guvernul yemenit. Shaza s-a gândit să meargă la Autoritatea pentru Pașapoarte din Aden, dar a aflat de la un prieten de-al ei de acolo că aceasta s-a confruntat cu

exact aceeași problemă. Și ei, funcționarul public i-a cerut să-și aducă tutorele sau o procură oficială certificată de instanță.

În cele din urmă, Shaza a reușit să își aducă tatăl la sediul autorității în ciuda stării lui de sănătate, iar acest efort i-a permis să obțină pașaportul.

„Cinci luni de agitație doar pentru că sunt femeie” (Sahar, femeie yemenită)

Eliberarea unui pașaport durează de obicei câteva zile, dar Sahar, care a preferat să nu își dea numele real, a petrecut cinci luni întregi încercând să obțină un pașaport.

Sahar își amintește că a mers la Departamentul de Pașapoarte pentru a obține un pașaport după terminarea studiilor universitare, sperând să obțină o bursă în afara țării pentru a-și continua studiile.

A rămas surprinsă de cantitatea de acte de identitate care i s-au cerut „doar pentru că sunt femeie”, spre deosebire situația unui bărbat care poate finaliza procedurile de eliberare a pașaportului în doar o zi sau două, „dar pentru că sunt femeie, am nevoie de săptămâni întregi și poate chiar luni până voi obține pașaportul. La început, mi s-a cerut să-mi aduc tutorele, le-am spus că tatăl meu a murit și că nu am frați, iar bunicul meu este decedat iar unchiul pe care îl am locuiește în afara Yemenului. Răspunsul a fost că mi-au cerut să aduc o împuternicire de la unchiul meu pentru a o autoriza pe mama să aprobe eliberarea pașaportului meu.”

Femeile yemenite din străinătate

Solicitarea de aprobare a tutorelui nu se limitează la femeile care solicită un pașaport în Yemen, dar se repetă în ambasadele yemenite, care sunt o extensie

geografică a Yemenului.

Hadeel Al-Ashwal (nume real) este o femeie yemenită care locuiește în Canada. Era încă căsătorită când a solicitat eliberarea unui pașaport. Ambasada i-a cerut să înregistreze datele soțului ei: „Am înregistrat datele soțului meu și le-am trimis ambasadei. Dar asta mi-a dat o senzație neplăcută.” Hadeel a subliniat că această condiție nu se aplică unui bărbat căsătorit, deoarece acestuia nu i se cere să furnizeze nicio informație despre soție. „Această metodă arată că femeia nu este responsabilă de ea însăși.”

Lipsa unui pașaport valabil nu reprezintă un obstacol pentru cei care solicită azil într-o țară în care își au reședința, dar constituie o dilemă majoră pentru femeile yemenite care studiază în străinătate și care, pe lângă incapacitatea de a călători, nu pot primi bani prin transferuri bancare.

Maram (un pseudonim) este o studentă yemenită care beneficiază de o bursă de studii în Turcia. Ea a mers la ambasada yemenită din Ankara iar acolo i-au fost cerute documente care nu sunt menționate în Legea stării civile: un contract de căsătorie sau un act de divorț. Când a devenit clar că nu a fost căsătorită niciodată, ambasada i-a cerut să aducă copii ale pașaportului tatălui ei și ale

Sursă foto: [unsplash.com/daoudi aissa](https://unsplash.com/daoudi-aissa)

contractului de căsătorie al părinților ei. Părinții lui Maram sunt despărțiți de mult timp și nu există niciun document care să ateste acest lucru. Maram simțea că ajunsese într-o fundătură. După contactele luate de mama lui Maram cu consulatul yemenit din Arabia Saudită, în care a explicat faptul că ea este cea responsabilă pentru fiica ei și că nu poate obține acordul tutorelui, Maram a reușit să obțină aprobarea. Dar a trebuit să aștepte aproape patru luni până să obțină în sfârșit pașaportul.

Povestea lui Zainab, o studentă yemenită care își finalizează studiile în străinătate, nu este deloc diferită de celelalte. Era conștientă din timp de necesitatea acordului tutorelui, așa că și-a luat fratele drept tutore. Și ea a fost respinsă pentru că fratele ei, potrivit ofițerului de pașapoarte, este mai tânăr decât ea și o poate ajuta să „scape”.

La 8 martie 2021, jurnalistul care a scris rândurile de față a formulat o adresă în numele lui Sarah Saeed (un nume fictiv), trimisă prin e-mail la ambasada yemenită în Germania. Ambasada din Germania este responsabilă de eliberarea pașapoartelor rezidenților din acest stat și din unele țări vecine, cum ar fi Suedia, Republica Cehă și Danemarca. Adresa formula întrebări pentru a afla care sunt cerințele pentru eliberarea unui pașaport

Sursă foto: [unsplash.com/rowan heuvel](https://unsplash.com/rowan-heuvel)

Sursă foto: unsplash.com/Aryan Dhiman

unei femei yemenite care nu primește acordul soțului în acest sens.

Răspunsul a venit câteva zile mai târziu și el sună după cum urmează: „Dumnezeu să vă binecuvânteze. Vă rugăm să vedeți ce se cere pe pagina consulatului, iar tutorele trebuie să completeze câmpul tutorelui din formular și să atașeze o copie a pașaportului și a reședinței sale. În cazul în care lipsește un pașaport valabil, tutorele este suficient să atașeze o copie a reședinței sale.”

Jurnalistul a contactat și ambasada yemenită din Madrid, întrebând despre aceeași problemă, iar răspunsul a fost diferit: potrivit acestuia, „Sarah” poate depune o copie a pașaportului soțului ei și va coopera cu ea „în cadrul legii”.

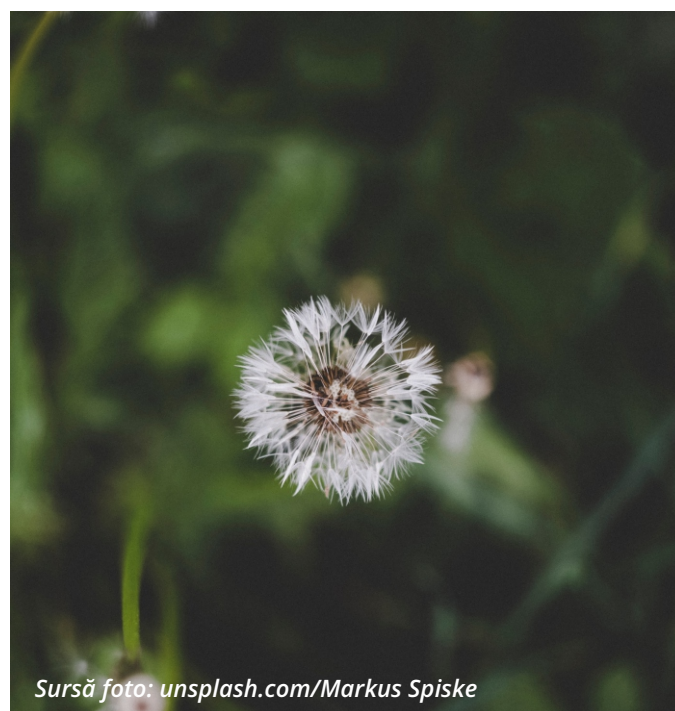
Rezultatele unui chestionar care a inclus 132 de femei yemenite aflate în interiorul și în afara Yemenului, elaborat de către autorul acestei investigații jurnalistice, indică faptul că mai mult de două treimi dintre femeile chestionate și-au exprimat dezacordul față de existența condiției de aprobare din partea tutorelui în vederea obținerii unui pașaport.

Fără acoperire legală

M-am întâlnit cu avocatul Khaled Al-Kamal și l-am întrebat mai întâi dacă condiția care prevede aprobarea din partea tutorelui este menționată în mod expres în lege. Acesta a precizat că legea nu impune acest lucru. Legea permite „eliberarea pașapoartelor obișnuite și a documentelor de călătorie oricărei persoane care a împlinit vârsta de șaisprezece ani și care se bucură de naționalitatea Republicii Yemen,” conform articolului VI din Legea nr. 7 privind pașapoartele emisă în 1990.

Cu toate acestea, textul legislației islamice prevede în mod expres că o femeie trebuie să obțină consimțământul soțului ei dacă dorește să călătorească, iar acesta este dreptul soțului atâta timp cât se află în limitele legalității fără abuzul de către soț a drepturilor sale. Pe de altă parte, Constituția prevede în articolul trei că Sharia islamică este sursa întregii legislații, iar articolul 31 stipulează că „Femeile sunt surorile bărbaților și au drepturi și îndatoriri care sunt garantate și cerute de Sharia și prevăzute de lege.”

Cât despre avocata Wedad Ahmed, aceasta a precizat că Constituția yemenită nu face diferențe clare între bărbați și femei. „Dimpotrivă”, menționează aceasta, constituția „subliniază egalitatea între bărbați și femei. Problema constă în legi precum Codul Penal și Legea statutului personal.”

Sursă foto: unsplash.com/Markus Spiske

În ceea ce privește opinia sa cu privire la condițiile stabilite pentru obținerea pașaportului de către consulatele de imigrare și cele yemenite din străinătate, care necesită acordul tutorelui sau al soțului pentru a obține un pașaport pentru femei, Wedad Ahmed a considerat aceste condiții ca încălcări ale constituției și incompatibile cu Convenția ratificată privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW) de către Republica Yemen.

Egalitate implicită și discriminare evidentă!

Jurnalistul și-a continuat demersul contactând Departamentul de Imigrare și Pașapoarte yemenite din Marib (Yemen) pentru a-i confrunta cu încălcarea legală care impune femeilor să obțină acordul unui tutore de sex masculin în vederea obținerii unui pașaport, în ciuda absenței legislației care prevede acest lucru în mod explicit. Totuși, directorul Direcției Pașapoarte și Imigrări din Marib și-a cerut scuze pentru faptul că nu îi poate acorda o întrevedere și nici nu poate comenta pe marginea rezultatelor investigației jurnalistice. Autorul acestei investigații a trimis și un e-mail pe data de 27 iunie 2021 ambasadei yemenite din Frankfurt, iar până în momentul publicării acestui text nu a primit niciun răspuns din partea acesteia.

Tradus de **Fawzia G. Rehejeh**

Sursă foto: unsplash.com/Jeremy Bishop

اليمنيات وجواز السفر:

الحق الممنوع

لعنة إصدار جواز سفر تلاحق اليمنيات
إلى الخارج

“تخيّلوا أنا في هذا العمر والمستوى التعليمي يتم اتهامي بأني سوف أهرب فقط لأني أريد استخراج جواز سفر، هذا حق من حقوقي، حتى لو أصبح عمري ستون عاماً لا بد أن أحضر ولي أمر ليوافق على إصدار جواز سفر لي، كان يوماً صعباً جداً”

“المواطنون جميعهم متساوون في

الحقوق والواجبات العامة”

هذا ما ينص عليه الدستور اليمني في المادة الـ 41. يتكرر هذا النص في كل الدساتير العربية إلا أنه لا يعكس الحقيقة. يحتل اليمن المرتبة الأخيرة عربياً في المؤشر العالمي الذي وضعه المنتدى الاقتصادي للفجوة بين الجنسين، لسنة 2021 الفجوة تبدو واضحة في التعليم والعمل والمشاركة في المجال العام وحتى في قدرة المرأة على استخراج وثيقة كجواز سفر! ملايين النساء اليمنيات داخل اليمن وخرجه تفرض عليهن موافقة ولي أمرهن ليتمكنن من الحصول على جواز سفر. قصة شذى وأخريات تعكس هذا الواقع.

“كيف أعرف إنك لن تهربي!”

هذه هي الكلمات التي علقت في ذاكرة شذى “اسم مستعار” التي تقيم اليوم في هولندا. ذات الكلمات دفعتها لطلب اللجوء لهولندا، بعدما اتخذت قرراً بعدم العودة لوطن “تسوذه سلطة ذكورية” على حد تعبيرها. لأشهر طويلة تقدمت شذى بطلبات لدراسة الدكتوراة في الخرج، وتحقق لها ذلك بحصولها على منحة كاملة في هولندا. إلا أنها حين توجهت لمصلحة الهجرة والجوازات في كانون الأول/ديسمبر 2019 لاستخراج جواز سفر تفاجأت بشرط يفرض على النساء فقط “طلب موافقة ولي الأمر وحضوره معها”.

وقفت شذى حائرة أمام طلب موظف مصلحة الهجرة والجوازات، فوالدها طريح الفراش في المستشفى منذ 3 سنوات، بعد إصابته جراء قصف “القاعة الكبرى” في صنعاء 8 أكتوبر 2016 والذي طال مجلس عزاء راح ضحيته 135 شخصاً تقريباً، أما إخوتها الذكور فيقيمون خرج اليمن. شرحت شذى وضعها كاملاً، وبينت لموظف الجوازات، أهمية حصولها على جواز السفر لكي لا تخسر المنحة الدراسية، فسألها “كيف أعرف أنك لن تهربي؟” وأصر على ضرورة

إحضار ولي الأمر وإلا لن يستكمل الإجراءات.

واستغربت شذى “تخيّلوا أنا في هذا العمر والمستوى التعليمي يتم اتهامي بأني سوف أهرب فقط لأني أريد استخراج جواز سفر، هذا حق من حقوقي، حتى لو أصبح عمري ستون عاماً لا بد أن أحضر ولي أمر ليوافق على إصدار جواز سفر لي، كان يوماً صعباً جداً”

لا يختلف الوضع بين صنعاء التي يسيطر عليها أنصار الله “الحوثيين” وعدن التي تتواجد فيها الحكومة اليمنية، فكرت شذى بالذهاب لمصلحة الجوازات في عدن إلا أنها علمت من صديقة لها هناك، أنها واجهت نفس المشكلة، وطلب منها إحضار ولي أمرها أو وكالة رسمية مصدقة من المحكمة. أخيراً، أحضرت شذى والدها لمصلحة رغم وضعه الصحي، وتمكنت من استصدار جواز.

“خمس أشهر من العناء

فقط لأني أنثى”

إصدار الجواز عادة يأخذ بضعة أيام، إلا أن سحر التي فضلت عدم ذكر اسمها الحقيقي، أمضت خمسة أشهر كاملة محاولة الحصول على جواز.

تذكر سحر أنها ذهبت إلى مصلحة الجوازات لاستخراج جواز سفر بعد إكمال دراستها الجامعية، على أمل الحصول على منحة خراج البلاد لمواصلة تعليمها. وفوجئت بكم الأوراق الثبوتية التي طلبت منها “فقط لأني امرأة، على عكس الرجل تماماً الذي يستطيع أن ينتهي من إجراءات استخراج الجواز خلال يوم أو يومين فقط، أما أنا ولأذني أنثى، بحاجة إلى أسابيع وربما أشهر حتى أحظى بجواز السفر، بداية طلب مني إحضار

ولي أمري، أخبرتهم بأن أبي متوفى، ولا يوجد لدي إخوة ذكور،
وجدي متوفى أيضا، ولدي عم خراج اليمن. فكان الرد بأن
طلبوا مني إحضار وكالة من عمي فوكل بها أمي بالموافقة على
"استصدار جواز سفري."

النساء اليمنيات في الخرج

طلب موافقة ولي الأمر لا يقتصر على النساء المتقدمات
بطلب الحصول على جواز سفر داخل اليمن، بل يتكرر ذلك
في السفارات اليمنية التي تعد امتدادا جغرافيا لليمن.

فهديل الأشول يمنية تقيم في كندا، كانت لا تزال متزوجة حين
تقدمت بطلب لإصدار جواز سفر، فطلب منها تسجيل
بيانات زوجها "سجلت بيانات زوجي وأرسلتها. ولكن هذا ولد
لدي إحساسا سيئا"، وتلفت هديل إلى أن هذا الشرط لا
ينسحب على الرجل المتزوج، إذ أنه غير مُطالب بأي معلومات
عن الزوجة، وتقول "هذا الأسلوب يظهر إن المرأة ليست
"كفيلة بنفسها."

عدم وجود جواز ساري المفعول لا يقف عائقا أمام من يطلب
اللجوء في دولة يقيم فيها، إلا أنه يشكل معضلة كبيرة أمام
اليمنيات اللاتي يدرسن في الخرج واللاتي إلى جانب عدم
قدرتهن على السفر لا يتمكن من استلام حوالتهن المالية.

مرام " اسم مستعار " طالبة يمنية مبتعثة تدرس في تركيا،
توجهت للسفارة اليمنية في أنقرة فطلبت منها وثائق غير
مدرجة في قانون الأحوال المدنية: عقد زواج أو وثيقة طلاق.
ولما تبين أنها لم يسبق لها الزواج، طلب منها إحضار صور عن
جواز والدها وعقد زواج والديها. والدا مرام منفصلان منذ فترة
طويلة، ولا يوجد ورقة توثق ذلك. شعرت مرام بأنها وصلت
لطريق مسدود. وبعد اتصالات أجرتها والدة مرام مع القنصلية
اليمنية في السعودية تشرح فيها، أنها المسؤولة عن ابنتها
ويتعذر عليها الحصول على موافقة ولي الأمر، حصلت مرام
على الموافقة. لكنها انتظرت قرابة الأربعة أشهر قبل أن
تحصل أخيرا على الجواز.

لا تختلف قصة زينب التي تستكمل دراستها في الخرج عن
الأخريات. كانت تعلم مسبقا بضرورة موافقة ولي الأمر،
فاتخذت من أخيها وليًا لأمرها. هي الأخرى قوبل طلبها
بالرفض لأن أخاها بحسب موظف الجوازات يصغرها سنا وقد
يعينها على "الهروب".

تقدم معد التحقيق بتاريخ ٨ مارس 2021 باستفسار يمني
باسم سارة سعيد (اسم وهمي) عبر البريد الإلكتروني مع
السفارة اليمنية في ألمانيا، والتي تتولى مهمة إصدار الجوازات
للمقيمين في ألمانيا وبعض الدول المجاورة مثل السويد

مصدر الصورة: unsplash.com/Katerina Kerdi

والتشيك والدنمارك، للسؤال عن متطلبات إصدار جواز سفر لامرأة يمنية يرفض زوجها الموافقة فجاء الرد بعد أيام كالتالي " : "حياكم الله، نرجو الاطلاع على المطلوب في صفحة القنصلية، وعلى ولي الأمر تعبئة خانة ولي الأمر الخاصة به في الاستمارة وإرفاق نسخة من جواز سفره وإقامته، وفي حال عدم وجود جواز سفر صالح، يُكتفى بإرفاق نسخة من إقامته. تواصل معد التحقيق مع السفارة اليمنية في ملريد يسأل عن الأمر ذاته، وجاء الرد مختلفا إذ بإمكان "سلة" تقديم صورة عن جواز سفر زوجها وسيتم التعاون معها" وفي إطار القانون.

وتشير نتائج استبيان غير علمي شمل 132 امرأة يمنية داخل اليمن وخارجه أعده معد التحقيق إلى أنّ أكثر من ثلثي النساء المستطلعات عبرن عن رفضهن لوجود شرط موافقة ولي الأمر لاستصدار جواز سفر. بينما اتضح من خلال الاستبيان أنّ تقريباً.

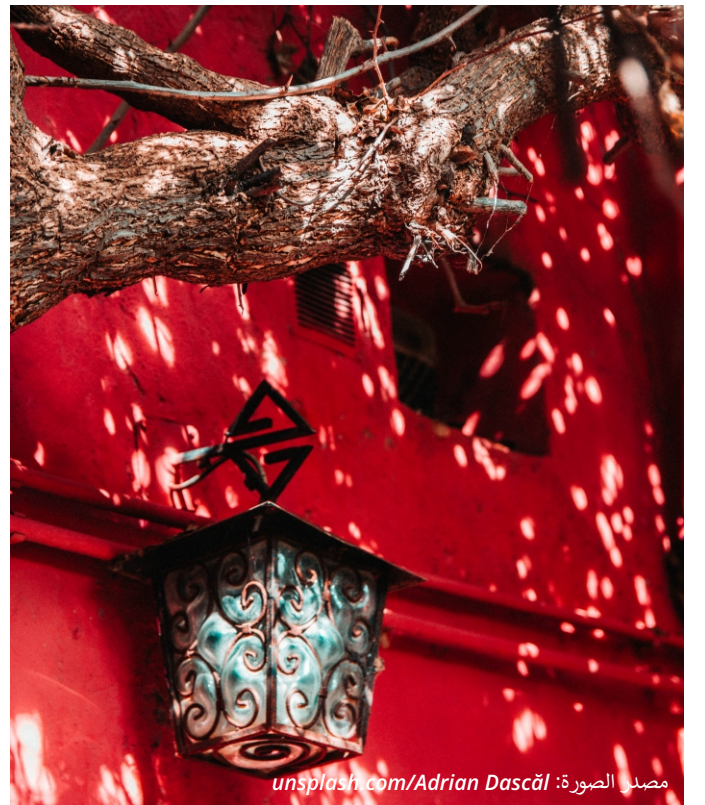
لا غطاء قانونيا

التقينا بالمحامي خالد الكمال وسألناه بداية إذا ما كان شرط موافقة ولي الأمر قد ورد بشكل صريح في القانون، فأوضح أنّ القانون لا يفرض ذلك، القانون يجيز "صرف جوازات السفر العادية ووثائق السفر لكل من بلغ سن السادسة عشر من العمر ممن يتمتعون بجنسية الجمهورية اليمنية" وفقاً للمادة السادسة في القانون رقم (7) الخاص بالجوازات الصادر عام 1990. إلا أنّ نص التشريعات الإسلامية نصت صراحة على

ضرورة حصول المرأة على موافقة زوجها إذا رغبت في السفر، وهذا حق للزوج طالما في حدود المشروعية دون تعسف الزوج في استعمال حقوقه. من جهة أخرى فإن الدستور نص في المادة الثالثة على أنّ الشريعة الإسلامية هي مصدر كل التشريعات كما نصت المادة الـ 31 على أنّ "النساء شقائق الرجال ولهن في الحقوق وعليهن من الواجبات ما تكفله وتوجبه الشريعة وينص عليه القانون".

أما المحامية وداد أحمد فأكدت على أنّ الدستور اليمني لا يفرق بشكل واضح بين الرجل والمرأة، "بل على العكس أكد على المساواة بينهما". الإشكالية تكمن في القوانين مثل قانون العقوبات وقانون الأحوال الشخصية.

وعن رأيها في الشروط المستحدثة من قبل مصلحة الجوازات والهجرة والقنصليات اليمنية في الخرج والتي تحتم ضرورة موافقة ولي الأمر أو الزوج من أجل استخراج جواز سفر للمرأة، اعتبرت أحمد هذه الشروط مخالفة للدستور ولا تنسجم مع اتفاقية القضاء على جميع أشكال التمييز ضد المرأة "سيداو" المصادق عليها من قبل الجمهورية اليمنية.

مصدر الصورة: unsplash.com/Adrian Dascäl

مساواة "ضمنية" وتمييز علني!

الحصول على موافقة وليّ الأمر للحصول على جواز سفر، رغم عدم وجود تشريع أو قانون ينص على ذلك صراحة. لكن مدير دائرة الجوازات والهجرة بمأرب اعتذر عن اللقاء أو التعليق على ما توصل إليه التحقيق. كذلك أرسل معد التحقيق بريدا إلكترونيا بتاريخ 27 يونيو 2021 للسفارة اليمنية في فرانكفورت ولم يتلق أي جواب حتى لحظة نشر التحقيق.

تواصل معد التحقيق مع دائرة الهجرة والجوازات اليمنية بمأرب لمواجهةهم بالمخالفة القانونية التي تفرض على المرأة

مصدر الصورة: unsplash.com/Averie Woodard

Yemeni Women and the Passport: The Forbidden Right.

*The Curse of Issuing a Passport is
Chasing Yemeni Women Abroad*

“Imagine that at this age and this educational level I am being accused of running away simply because I want to obtain a passport. This is one of my rights. Even if I am sixty years old, I must bring my legal guardian to agree to apply for a passport. It was a very difficult day” (Shaza, Yemeni woman)

“All citizens are equal in public rights and duties”

This is what the Yemeni Constitution stipulates in Article 41. This text is repeated throughout the Arab states' constitutions, but it does not reflect the truth. Yemen ranks last in the Arab world in the global index developed by the Economic Forum for the gender gap, for the year 2021. The gap is evident in education, work, participation in the public sphere, and even in the ability of women to obtain a document such as a passport!

Millions of Yemeni women inside and outside Yemen require the consent of their male guardian to be able to obtain a passport. The story of Shaza and other Yemeni women reflect this reality.

in the hospital for three years, after being injured in the bombing of the capital city Sanaa on the 8th of October, 2016. The bombing hit a building that was housing a funeral gathering and killed 155 people. Whereas her father is stuck in bed, her male brothers live outside Yemen.

Shaza explained her situation in detail and emphasized to the public officer the importance of obtaining a passport in order not to lose the PhD scholarship. The officer asked her, “How do I know that you will not run away?” He insisted that she needs to come back accompanied by the male guardian, otherwise he will not complete the procedures.

“How do I know you won't run away?!”

These are the words that stuck in the memory of Shaza, the pseudonym of a Yemeni woman who lives today in the Netherlands. She heard the same words after seeking asylum in the Netherlands, following her decision not to return to a homeland “dominated by male authority,” as she put it.

For many months, Shaza applied to study a PhD abroad, which was eventually granted to her with a full scholarship in the Netherlands. However, when she went to the Yemen Immigration and Passports Authority in December 2019 to obtain a passport, she was surprised by a condition requiring only women to “request the consent of the guardian and his physical presence with her.”

Shaza stood puzzled before this request made by an employee of the Immigration and Passports Authority. Her father has been bedridden

Shaza was simply shocked: “Imagine that at this age and this educational level I am being accused of running away simply because I want to obtain a passport. This is one of my rights. Even if I am sixty years old, I must bring my legal guardian to agree to apply for a passport. It was a very difficult day.”

The situation is not different between the capital city Sanaa – which is controlled by Ansar Allah (Houthi) [an Islamist armed movement that emerged in Sanaa during the 1990s, editor's note] – and Aden, where the headquarters of Yemeni government is located. Shaza thought of going to the Passport Authority in Aden, but she learned from a friend of hers living there that she faced the same problem: the public officer asked her to bring her male guardian or an official mandate certified by

court.

Eventually, Shaza managed to bring her father to the public office despite his health condition and was thus able to obtain the passport.

**“Five months of fuss just
because I'm female”
(Sahar, Yemeni woman)**

The issuance of a passport usually takes a few days, but Sahar (a Yemeni woman who preferred not to give her real name) spent five entire months trying to get one.

Sahar remembers that she went to the Passports Department to apply for a passport after completing her university studies, hoping to get a scholarship outside the country and continue her education abroad. She was surprised by the amount of identification documents that were asked of her “simply because I am a woman,” completely different to a man, for whom the passport issuance procedure do not take more than a couple of days.

“As for myself, because I am female, it takes weeks and perhaps months until I could get the passport. At first, I was asked to bring my guardian. I told them that my father is dead, and I have no brothers. My grandfather is also deceased, and my only uncle lives outside Yemen. The response was that they asked me to bring a legal mandate from my uncle that authorizes my mother to approve the issuance of a passport for me.”

Yemeni women abroad

The request for the guardian's approval is not limited to women applying for a passport inside Yemen, but it is repeated in Yemeni embassies, which are a geographical extension of Yemen.

Hadeel Al-Ashwal (real name) is a Yemeni woman living in Canada. She was still married when she applied for a passport. The embassy asked her to register her husband's personal information: “I

registered my husband's data and sent them. But this gave me a bad feeling." Hadeel pointed out that this condition does not apply to a married man, as he is not required to provide any information about the wife. "This method shows that the woman is not in charge of herself."

The absence of a valid passport does not stand as an obstacle for those seeking asylum in a country in which they reside. However, it constitutes a major dilemma for Yemeni women studying abroad who, in addition to their inability to travel, are unable to receive their remittances.

Maram (a pseudonym) is a Yemeni young woman who receives a scholarship for studying in Turkey. She went to the Yemeni embassy in Ankara and they asked her for documents not listed in the Civil Status Law: a marriage contract or a document of divorce. When it became clear that she had never been married, the embassy asked her to bring copies of her father's passport as well as her parents' marriage contract. Maram's parents have been separated for a long time, and there is no paper documenting this state of affairs. Maram felt that she had reached a dead end.

After contacts made by Maram's mother with the Yemeni consulate in Saudi Arabia explaining that

she is responsible for her daughter and she is unable to obtain the consent of the guardian, Maram eventually obtained the approval. But she waited nearly four months before she could finally hold the passport in her hands.

The story of Zainab (the pseudonym of a Yemeni woman who is completing her studies abroad) is no different from the others. She was aware in advance of the need for the consent of the guardian, so she took her brother as her guardian. She, too, was rejected because her brother, according to the passport officer, is younger than her and may help her "escape."

On 8th of March, 2021, the journalist writing these lines submitted an address in the name of Sarah Saeed (a fictitious name) via e-mail to the Yemeni embassy in Germany. The embassy is responsible for issuing passports to residents in Germany and some neighboring countries such as Sweden, the Czech Republic and Denmark. The address asked about the requirements for issuing a passport to a Yemeni woman who does not have her husband's agreement. The response came several days later, and it reads as follows: "God bless you. We kindly ask you to see what is required on the consulate page, and the guardian must fill in the

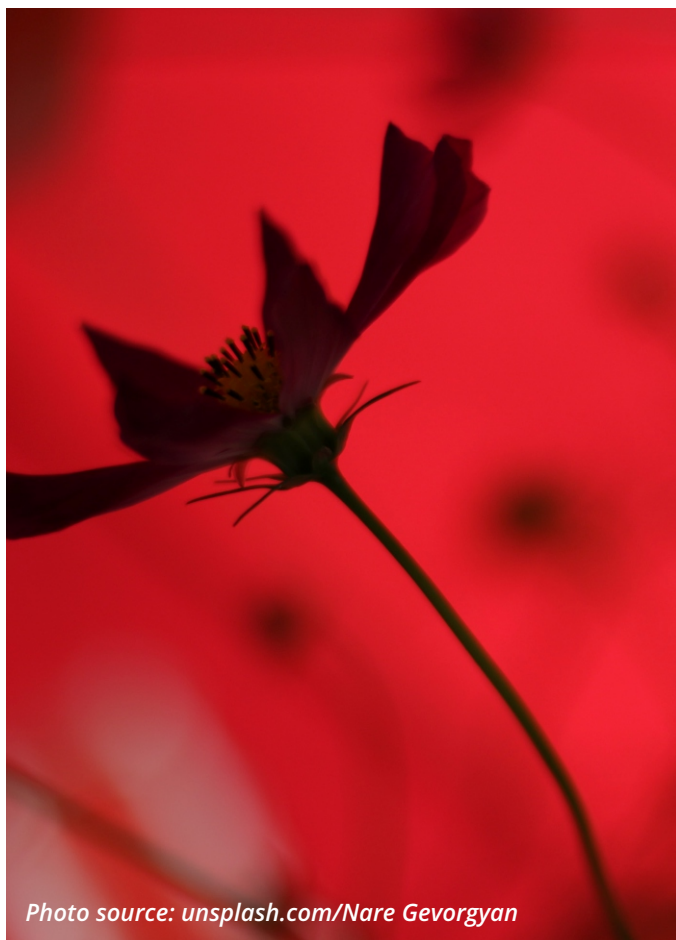

Photo source: [unsplash.com/Nare Gevorgyan](https://unsplash.com/Nare_Gevorgyan)

guardian's field in the form and attach a copy of his passport and residence. In the absence of a valid passport, it is sufficient to attach a copy of his residence."

The journalist also contacted the Yemeni embassy in Madrid, asking about the same matter, and the response was different: "Sarah" can submit a copy of her husband's passport and will cooperate with her "within the framework of the law."

The results of a survey that included 132 Yemeni women living inside and outside Yemen, carried out by the author of this investigation, indicate that more than two-thirds of the women surveyed expressed their rejection towards the existence of the condition of guardian's approval to obtain a passport.

No legal cover

I met with the lawyer Khaled Al-Kamal and asked him, first, if the condition for the guardian's approval was expressly stated in the law. He made it clear that the law does not impose that. The law allows "the

issuance of ordinary passports and travel documents to anyone who has reached the age of sixteen and who holds the nationality of the Republic of Yemen," according to article VI in Law No. 7 on Passports issued in 1990.

However, the text of the Islamic legislation expressly stipulates that a woman must obtain the consent of her husband if she wishes to travel, and this is the right of the husband as long as it is within the limits of legality without the husband's abuse of his rights. On the other hand, the Constitution stipulates in Article Three that Islamic Sharia is the source of all legislation, and Article 31 states that "Women are men's sisters, and they have rights and duties that are guaranteed and required by Sharia and stipulated by law."

As for Wedad Ahmed, a Yemeni female lawyer, she emphasized that the Yemeni constitution does not clearly differentiate between men and women. "On the contrary," she argues, the constitution "underscores the equality between men and women. The problem lies in laws such as the Penal Code and the Personal Status Law."

Regarding her opinion on the conditions established by the Passports Immigration Offices and the Yemeni Consulates abroad, which requires the consent of the guardian or the husband in order to obtain a passport for women, Wedad Ahmed considered these conditions to be in violation of the Constitution and inconsistent with the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (CEDAW) which was ratified by the Republic of Yemen.

Photo source: [unsplash.com/Raimond Klavins](https://unsplash.com/Raimond_Klavins)

Implicit equality and overt discrimination!

The journalist carrying out this investigation continued with contacting the Yemeni Immigration and Passports Department in Marib (Yemen) to confront them regarding the legal violation that requires women to obtain the consent of a male

guardian to obtain a passport, despite the absence of legislation that explicitly provides for this requirement. However, the director of the Passports and Immigration Department in Marib apologized for not being able to attend the meeting as well as for refraining from making any comment on the findings of the investigation. The author of the investigation also sent an email on the 27th of June, 2021 to the Yemeni embassy in Frankfurt, to which no response was received until the moment this investigation was published.

Translated by **Fawzia G. Rehejeh**

Photo source: [unsplash.com/Rajmond Klavins](https://unsplash.com/Rajmond_Klavins)

**Destine inegale: inegalitate
economică, marginalitate
socială și moarte anonimă**

Fawzia G. Rehejeh

Imaginați-vă un loc de nicăieri. Cel mai fără-de-loc dintre locuri. Un loc în care moartea este anonimă, unde trupurile sunt aruncate în neant. Acest (non)loc este cimitirul anonimilor, situat în afara Istanbulului, locul de înmormântare al indivizilor nedorți ai societății turce: prostituate, transsexuali și alți „devianți” sexuali, nou-născuți abandonati și nenumărați refugiați care au murit pe tărâmurile străine. Oamenii îngropați aici nu au identitate. În loc de pietre funerare care perpetuează memoria încapsulată în numele și datele lor de naștere și deces, acești oameni sunt reduși la numere. Fără nume, fără identitate, fără memorie: doar o pădure de numere. Cel mai recent roman al lui Elif Shafak, *10 minute 38 de secunde în această lume ciudată*, a apărut din acest loc care aparține unei alte lumi (Shafak, 2019). Romanul evocă amintirea acestor (non)oameni, a acestor ființe umane reduse la numere, care au fost respinse toată viața, chiar și în moarte. Shafak spune povestea anonimilor, recuperându-le identitățile pierdute și readucându-i la viață. Ea arată că discriminarea, inegalitatea și excluderea socială nu se termină odată cu moartea: ele îi urmăresc pe unii indivizi în moarte și cu mult dincolo de moarte. În acest roman, Shafak explorează prin mijloace literare unele dintre descoperirile de bază ale sociologiei morții. Sociologi precum Michael C. Kearl (1989) au subliniat existența unei „stratificări sociale a morții”, arătând că oamenii nu sunt egali în fața morții: unii indivizi trăiesc o viață mai lungă și mai bună și reușesc să evite moartea până când aceasta devine inevitabilă; alții, în schimb, care trăiesc în sărăcie sunt mult mai vulnerabili în fața morții și, drept consecință, duc vieți mai scurte și mizerabile. Alți sociologi au arătat că inegalitățile dintre oameni înainte de moarte sunt urmate de inegalitățile după moarte, în modul în care aceștia sunt amintiți și comemorați postum

Sursă foto: unsplash.com/Mohamed Nohas

(Rusu, 2020). În timp ce bogății și personalitățile publice sunt comemorate și astfel păstrate în memoria colectivă prin diverse mijloace culturale și materiale, de la necrologuri la memoriale, săracii sunt mai predispuși să fie dați uitării. Pe baza perspectivelor extrase din sociologia morții, în această lucrare analizez romanul lui Elif Shafak, *10 Minutes 38 Seconds in this Strange World*, ca o explorare literară a condiției umane, cu un accent deosebit pe părțile întunecate ale societății, în care subiecte precum sărăcia, discriminarea, inegalitatea, excluderea și migrația sunt de o importanță capitală.

Romanul este astfel conceput încât să curgă înapoi, aceasta deoarece începe cu sfârșitul și apoi se deplasează invers în timp. Sfârșitul care, în mod paradoxal, dă startul romanului, constă în moartea lui Tequila Leila, personajul principal al cărții. Primele rânduri ale romanului o înfățișează pe Leila întinsă într-un coș de gunoi în suburbiile Istanbulului: „acum și-a dat seama, cu o senzație năucitoare, că inima ei tocmai încetase să mai bată, iar respirația îi încetase brusc, iar oricum ar fi privit situația în care se afla, nu putea nega că ea era moartă.” Această întorsătură excepțională care dă startul poveștii captează imaginația cititorilor și le activează.

curiozitatea de a termina romanul În cele 10 minute și 38 de secunde în care Leila agonizase în acel coș de gunoi, Shafak îl poartă pe cititor prin viața protagonistei ei, din vremurile copilăriei ei dureroase, când Leila era o copilă și creștea într-un mic sat turcesc. A trăit și a supraviețuit unei copilării traumatizante: Leila a fost molestată sexual în mod repetat de unchiul ei și a trebuit să suporte aceste abuzuri în tăcere. În ceea ce privește această problemă socială, o cercetare recentă efectuată în Turcia pe un eșantion de 1.002 de cazuri de copii care au fost victime ale abuzului sexual a constatat că fetele reprezentau peste 80 la sută din acești

copii. Mai mult, 62 la sută dintre copiii supuși abuzului sexual au prezentat forme de patologie psihologică, ceea ce relevă consecințele pe termen lung ale molestării. La fel ca în romanul lui Shafak, prevalența și intensitatea patologiei psihologice au crescut atunci când abuzul sexual a constat în penetrare sexuală, violență fizică și incest (Aydin și colab., 2015).

Cazul Leilei se potrivește perfect cu profilul unei victime a abuzului sexual asupra copiilor, așa cum este descris în literatura academică. Suferința ei mută a fost amplificată de faptul că părinții ei nu au crezut-o când le-a povestit despre aceste abuzuri. Referitor la acest aspect, o altă cercetare care a studiat reacțiile părinților la dezvăluirea copiilor lor că au fost molestați a descoperit că mamele sunt mai înclinate să-și creadă copiii decât tații. Cu toate acestea, cercetătorii au concluzionat că „deși majoritatea mamelor sunt de obicei protectoare și oferă sprijin, un număr substanțial al acestora nu fac sunt astfel. Chiar și mamele care sunt în general susținătoare și protectoare manifestă adesea răspunsuri inconsistente și ambivalente” (Elliot și Carnes, 2001). În societățile tradiționale, precum cea turcească, cultura colectivistă pune presiune asupra familiei pentru a ascunde abuzul sexual, cu atât mai mult dacă acesta a fost comis de un membru al familiei extinse. În aceste „culturi ale rușinii” (Benedict, 1946), familia este foarte valorizată și se crede că orice scandal care implică familia pătează reputația și onoarea familiei.

După ce Leila a rămas însărcinată cu copilul unchiului ei, tatăl ei, Haroun, a gestionat situația rușinoasă forțând-o să se căsătorească cu unul dintre verii ei. Din cauza sarcinii, a trebuit să fie scoasă de la școală, pe care nu a mai frecventat-o. Leila scapă de căsătoria forțată impusă de familie cu ajutorul unui prieten, pentru a ajunge să lucreze ca prostituată la Istanbul. Există multe articole de cercetare în literatura academică care concep căsătoria copiilor, mai ales după abuz, ca pe o formă de violență împotriva femeilor. În Turcia și în alte societăți musulmane, acest fenomen este larg răspândit (Kerman și Betrus, 2020; Yüksel și Koçtürk, 2021). În țările musulmane, cadrul legal se bazează pe principii juridice inspirate de Sharia, adică de legea islamică derivată din Coran. Potrivit acestor principii, familia unei femei care a fost violată poate alege să căsătorească victima cu agresorul, pentru a „salva” onoarea femeii și mai ales a familiei. Dacă căsătoria are loc, violatorul carea devenit soțul

victimei este exonerat de fapta sa.

Între clienți și munca ei sexuală, Leila începe să lege prietenii. Întâlnirea cu Jameelah, o altă prostituată, a fost una dintre primele amintiri care i-au fulgerat în minte Leilei în timp ce corpul ei agoniza până la moarte în coșul de gunoi. Ea a cunoscut-o pe Jameelah într-o noapte pe care au petrecut-o împreună în închisoare. Ceilalți prieteni apropiați ai ei au fost Nostalgia Nalan, Zayneb122 și Hollywood Humeyra – un transgender impertinent, o pitică sunnită și o cântăreață de club de noapte supraponderală. În ciuda diferențelor lor de ocupație și personalitate, toți au în comun soarta tristă a proscrisilor marginalizați și stigmatizați. În comunitatea ei privată, alcătuită din prieteni excluși social, Leila a descoperit frumusețea umană și bunătatea morală.

Într-o zi, o persoană intră din greșeală în bordel. Numele lui era Dr. Ali, un activist socialist implicat în mișcarea muncitorilor. S-a îndrăgostit de Leila fără să facă sex cu ea. Cei doi s-au căsătorit, dar la scurt timp după aceea, Dr. Ali a fost ucis în timp ce participa la un marș de protest la Istanbul. Acum văduvă, Leila s-a întors la sinele ei anterior și și-a reluat viața de prostituată. În timp ce lucra pe străzile din Istanbul, Leila a fost ucisă de doi „vigilenți” morali, mai exact de doi bărbați care au fost și-au propus să omoare toate femeile care lucrau ca prostituate în oraș.

A doua zi dimineața, cadavrul ei a fost găsit la gunoi. Băieții care au descoperit cadavrul i-au furat lăntșorul pe care îl purta la gât și au fugit. În cele din urmă, autoritățile au transportat cadavrul la morgă. Trupul ei nu a fost revendicat de către familie, iar autoritățile au refuzat să-l ofere prietenilor ei pentru ca aceștia să-l pregătească pentru o înmormântare decentă într-un cimitir obișnuit. În schimb, trupul Leilei a fost dus la cimitirul anonimilor și aruncat acolo, în groapa comună, printre alte cadavre necunoscute și corpuri neidentificate.

În timp ce își plângeau prietena lor decedată, lui Nostalgia Nalan și celorlalți patru le-a venit ideea de a dezgropa mormântul nemarcat al Leilei și de a îngropa cadavrul într-un cimitir obișnuit. După căderea nopții, au mers la cimitirul anonimilor, au dezgropat cadavrul și l-au încărcat în mașină. Destinația lor era Podul Bosfor, de unde plănuiau să arunce cadavrul în mare. Cu poliția pe urmele lor, ajung în cele din urmă în mijlocul podului și reușesc să de-a drumul trupului peste balustradă. Cele 10 minute și 38 de secunde se termină, când corpul ei

este îmbrățișat de apă, iar Leila își găsește liniștea sub suprafață, în adâncul oceanului.

Romanul lui Elif Shafak este o explorare literară strălucită a părții întunecate a Istanbulului, unde metropola turcă este considerată metafora lumii sociale modernizate. Prin mijloace literare, ea pătrunde în lumea asupriților, în universul exclușilor, în viața proscrisilor sociali. Dar explorând această lume crudă și dezumanizantă, ea umanizează victimele și le celebrează umanitatea. Dacă săpăm adânc în roman, descoperim cât de putrede sunt din interior societățile; cum stigmatizarea și etichetarea îi dezumanizează pe oameni și le distrug șansele la o viață decentă.

Povestea Leilei personifică biografiile a mii de femei, care au devenit victime ale societăților patriarhale și luptă pentru a supraviețui într-un mediu ostil prin orice mijloace necesare, inclusiv munca sexuală. În acest univers social al prostituției și devianței, găsim tărâmurile de prietenie autentică, principii morale și comportament altruist. Toate acestea sunt sărbătorite în povestea Leilei și a prietenilor ei. Romanul se citește ca o sărbătoare a vieții și o condamnare a ipocriziei morale care caracterizează societatea lumii convenționale și „onorabile”.

În urma unui aflux de capodopere precum *Bastardul din Istanbul* (Shafak, 2007), *Patruzeci de legi ale iubirii* (Shafak, 2010) și *Cele trei fiice ale Evei* (Shafak, 2016), al unsprezecelea roman al lui Elif Shafak – 10 minute 38 de secunde în această lume ciudată – consacră statutul ei de una dintre cele mai incitante scriitoare contemporane. Romanul a fost deja tradus în mai multe limbi (inclusiv turcă și arabă iar în limba română urmează să apară la editura Polirom) și a primit aprecieri critice în mai multe recenzii literare. A fost, de asemenea, pe lista scurtă pentru prestigiosul Booker Prize 2019 și laudat pentru „aducerea la viață a lumii subterane a Istanbulului”. Indiferent de aceste premii formale,

romanul lui Shafak rămâne una dintre cele mai puternice pledoarii pentru umanitate și împotriva violenței sexuale, a opresiunii de gen și a inegalității sociale.

Bibliografie

- Aydin, B. et al (2015). Child Sexual Abuse in Turkey: An Analysis of 1002 Cases. *The Journal of Forensic Sciences*, 60(1), pp. 61-65.
- Benedict, R. (1946). *The Chrysanthemum and the Sword: Patterns of Japanese Culture*. Boston, MA: Houghton Mifflin.
- Elliot, A. N. and Carnes, C. N. (2001). Reactions of Nonoffending Parents to the Sexual Abuse of their Child: A Review of the Literature. *Child Maltreatment*, 6(4), pp. 314-331.
- Kearl, M. C. (1989). *Endings: A Sociology of Death and Dying*. Oxford: Oxford University Press.
- Kerman, K. T. and Betrus, P. (2020). Violence Against Women in Turkey: A Social Ecological Framework of Determinants and Prevention Strategies. *Trauma, Violence, & Abuse*, 21(3), pp. 510-526.
- Rusu, M. S. (2020). Celebrities' Memorial Afterlives: Obituaries, Tributes, and Posthumous Gossip in the Romanian Media Deathscape. *OMEGA - Journal of Death and Dying*, 80(4), pp. 568-591.
- Shafak, E. (2007). *The Bastard of Istanbul*. New York, NY: Viking Adult.
- Shafak, E. (2010). *Forty Rules of Love*. London, UK: Penguin Books.
- Shafak, E. (2016). *Three Daughters of Eve*. London, UK: Bloomsbury Publishing.
- Shafak, E. (2019). *10 Minutes 38 Seconds in This Strange World*. New York, NY: Penguin Books.
- Yüksel, F. and Koçtürk, N. (2021) Investigation of Factors Associated with the Child Marriage in Turkey. *Journal of Child Sexual Abuse*, 30(6), pp. 653-666.

Sursă foto: unsplash.com/Birmingham Museums Trust

مصائر غير متكافئة: عدم المساواة

الاقتصادية و التهميش الاجتماعي

والموت المج هول

فوزية رهيجة

تتكون الرواية من تيكلا ليلي، الشخصية الرئيسية في الكتاب. تُصوّر الأسطر الأولى من الرواية ليلي ترقد بين القمامة في ضواحي اسطنبول، تشعر أن قلبها قد توقف للتو، وأن تنفسها قد توقف بشكل مفاجئ وبغض النظر عن الطريقة التي نظرت بها إلى وضعها، لم يكن هناك من ينكر أنها كانت "ميتة". هذا التطور الاستثنائي الذي ينطلق من القصة يجذب انتباه القراء ويثير خيالهم وفضولهم لإنهاء الرواية.

خلال 10 دقائق و 38 ثانية بينما كانت ليلي تتألم في تلك القمامة، تحمل شفق الفارئ من خلال حياة بطلتها منذ زمن طفولتها المجروحة، عندما كانت ليلي طفلة ترعرت في قرية تركية صغيرة. عاشت ونجت من طفولة صادمة، حيث تعرضت ليلي للتحرش الجنسي مرارًا وتكرارًا من قبل عمها، وكان عليها تحمّل هذه

الانتهاكات بصمت. وبهذا الخصوص فإنها مشكلة اجتماعية، حيث أجري بحث حديث في تركيا على عينة من 1002 حالة من الأطفال الذين وقعوا ضحايا للاعتداء الجنسي ووجدوا أن الفتيات يمثلن أكثر من 80 في المائة من هؤلاء الأطفال. علاوة على ذلك، 62 في المائة من الأطفال تعرضوا للتحرش الجسدي. تتمثل الإساءة بأشكال عديدة في علم الأمراض النفسي والذي يكشف على المدى الطويل عواقب التحرش الجنسي. تمامًا كما في رواية شفق. يزداد توتر علم الأمراض النفسي عندما يتكون الاعتداء الجنسي من الاغتراق والعنف الجسدي وسفاح القربى (أيدين وآخرون ، 2015).

تتلاءم قضية ليلي تمامًا مع الملف التعريفي لطفل ضحية الاعتداء الجنسي كما هي موصوفة في الأدبيات الأكاديمية. وقد تضخمت معاناتها الصامتة بسبب حقيقة أن والديها لم يصدقوها عندما أخبرتهم عن هذه

الانتهاكات. الكشف عن التحرش حيث اكتُشف أن الأمهات أكثر ميلا في هذا الجانب، درس بحث آخر ردود أفعال لتصديق الوالدين تجاه أطفالهم لأنهم يؤمنون بأولادهم أكثر من آبائهم ومع ذلك، انتهى الباحثون إلى أن على الرغم من أن غالبية حتى "الأمهات داعمات، إلا أن هناك عددًا كبيرًا ليس كذلك. الأمهات اللواتي يقدمن الدعم والحماية بشكل عام غالبًا ما يظهرن ردودًا متناقضة" (إليوت وكرنز، 2001) في المجتمعات التقليدية. مثل المجتمع التركي، تضغط الثقافة الجماعية على الأسرة لإخفاء الاعتداء الجنسي، خاصة إذا لربّك من قبل أحد أعضاء الأسرة الممتدة. في "ثقافات العار" هذه (بنديكت، 1946)، تكون الأسرة ذات قيمة عالية وأي فضيحة تشمل الأسرة يعتقد أنها تلتطخ

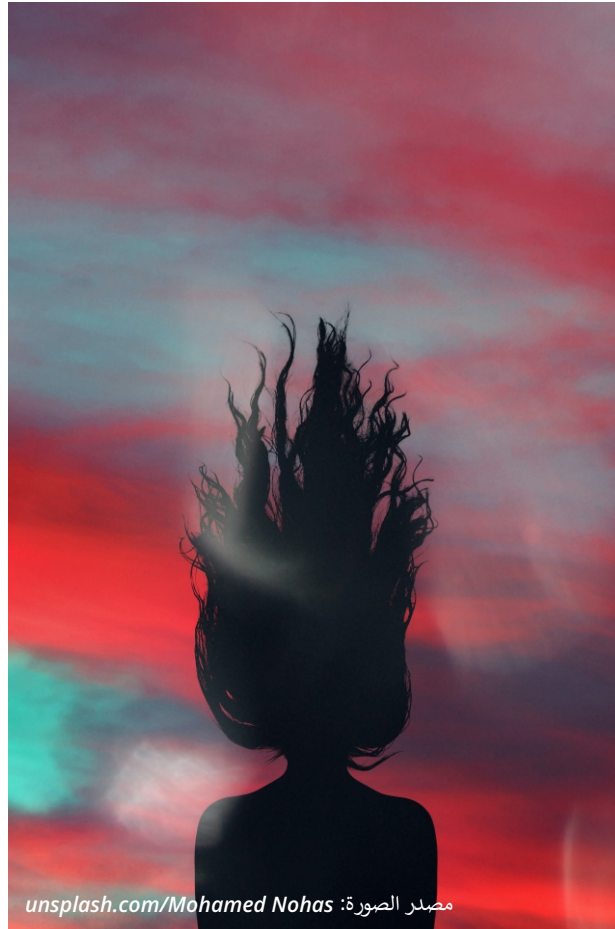
تخيل مكانا "لامكان فيه". أكثر الأماكن هدوءا. حيث يوجد الموت المجهول، حيث تلقى الجثث في العدم. هذا المكان هو مقبرة المجهول وتقع خارج اسطنبول، هو مكان دفء الأفراد الغير مرغوب بهم في المجتمع التركي. البغايا والمتحولين جنسيا

وغيرهم من "المنحرفين"، وحديثي الولادة، وعدد لا يحصى من اللاجئين الذين ماتوا في الخرج. الناس المدفونون هنا ليس لديهم هوية سوى شواهد القبور الحاضرة في الذاكرة إلى الأبد، والمغلقة بأسمائهم وتواريخ ميلادهم ووفاتهم، يتم تحجيم الناس إلى أرقام، لا أسماء ولا هوية ولا حتى ذاكرة، غابة من الأرقام فقط. أحداث رواية ألف شفق، 10 دقائق و 38 ثانية في هذا العالم

الغريب (شفق، 2019). خرجت من هذا المكان الدنيوي لتذكر بهؤلاء (غير) الناس، هؤلاء البشر الذين اختزلوا إلى أعداد، الذين تم رفضهم خلال حياتهم كلها، حتى في الموت. تحكي شفق قصة المجهول، تسترد هوياتهم المفقودة وتعيدهم إلى الحياة. أنها تظهر أن التمييز وعدم المساواة والاستبعاد الاجتماعي لا ينتهون بالموت، فهم يتبعون بعض الأفراد كذلك في الموت وما بعده في طور هذه الرواية، تستكشف شفق من خلال الوسائل الأدبية بعضا من النتائج الأساسية في علم اجتماع الموت. وقد أشار علماء الاجتماع مثل مايكل سي كيرل (1989) إلى وجود "التقسيم الطبقي الاجتماعي للموت"، مما يدل على أن الناس ليسوا متساوين في مواجهة الموت، بعض الأفراد يعيشون حياة أطول وأفضل ويتمكنون من تجنب الموت حتى يصبح لا مفر منه: آخرون، في المقابل، هم الناس الذين يعيشون في فقر حيث

أنهم أكثر عرضة للموت وبالتالي يعيشون حياة قصيرة وبائسة. أظهر علماء اجتماع آخرون أن عدم المساواة بين الناس من قبل الموت يتبعها عدم المساواة بعد الموت وذلك في كيفية تذكرهم، (روسو 2020).

يتم إحياء ذكرى الأغنياء والمشاهير وبالتالي يتم الاحتفاظ بهم في ذاكرة مؤقتة من خلال وسائل ثقافية ومادية مختلفة تتنوع بين التبرع إلى النصب التذكارية، و يكون الفقراء أكثر عرضة للنسيان. بناءً على الرؤى المأخوذة من علم اجتماع الموت. في هذه المقالة أحلل رواية ألف شفق، 10 دقيقة 38 ثانية في هذه العالم الغريب، كاستكشاف أدبي للخناق البشري مع التركيز بشكل خاص على الجوانب المظلمة من المجتمع، حيث أن لموضوعات مثل الفقر والتمييز وعدم المساواة والإقصاء والهجرة أهمية قصوى. تندفق الرواية إلى الورا، حيث تبدأ بالنهاية ثم تعود إلى الورا في الوقت المناسب.

مصدر الصورة: unsplash.com/Mohamed Nohas

سمعتها وشرفها. بعد أن ظلت ليلي حاملاً بطفل عمها وتمكن والدها هارون، من إدارة الموقف المخزي بإجبارها على الزواج بأحد أبناء عمومته. وبسبب حملها تم إخراجها من المدرسة أيضاً. تهرب ليلي من سجن الزواج " الذي فرضته عليها الأسرة بمساعدة صديقتينتهي بها الأمر تعمل في الدعارة في اسطنبول. هناك العديد من المقالات البحثية في الأكاديميات الأدبية التي تصور زواج الأطفال، خاصة بعد الاعتداء ، كشكل من أشكال العنف ضد المرأة تنتشر هذه الظاهرة في تركيا وغيرها من المجتمعات الإسلامية على نطاق واسع (كرمان وبيتروس، 2020؛ بوكسيل وكوتشورك، 2021).

إن الإطار القانوني في البلدان المسلمة تأسس على المبادئ القانونية المستوحاة من الشريعة الإسلامية والمستمدة من القرآن. بحسب هؤلاء قد تختار ليرة المرأة التي تعرضت للاغتصاب الزواج بالمعتدي، من أجل "حفظ" شرف الأنثى والأسرة، و إذا تم الزواج، فإن المعتدي الذي أصبح زوج الضحية يتبرأ من فعلته.

تبدأ ليلي في تكوين صداقات بين العملاء في عملها . لقاء مع جميلة، عاهرة أخرى، كانت أولى الذكريات التي ومضت في عقل ليلي بينما كان جسدها يتألم حتى الموت في القمامة. التقت جميلة خلال ليلة أمضيها معاً في السجن. كان أصدقائها المقربون الآخرون نوستالجيا نالان، زينب 122 وهوليود حميرة وهو متحول جنسي وقح ، قرم سني، هو معني ملهى ليلي ذو وزن زائد.

على الرغم من اختلافاتهم في الشخصية، إلا أنهم يشتركون جميعاً في مصير محزن المنبوذين والمحظورين والوصم في مجتمعها الخاص من المستبعدين اجتماعياً، رأت ليلي الجمال والصالح الأخلاقي.

في يوم من الأيام، يدخل شخص إلى بيت الدعارة عن طريق الخطأ. كان اسمه الدكتور علي أ. ناشط اشتراكي منحرف في الحركة العمالية. وقع في حب ليلي بدون ممارسة الجنس معها. تزوج الاثنان ، لكن بعد ذلك بوقت قصير، قُتل الدكتور علي أثناء مشركتته في مسيرة احتجاجية في اسطنبول. أصبحت ليلي الآن أرملة، نفسها تلك السابقة واستأنفت حياتها كعاهرة. أثناء العمل في شوارع اسطنبول، قُتلت ليلي على يد "حراس" أخلاقيين، أي من الذكور حين أقيمت حملة لقتل جميع الإناث العاملات في الدعارة في المدينة.

في صباح جرد الأولاد الذين وجدوا جسدها من رقبتها وهربوا اليوم التالي، تم العثور على جثتها في القمامة، وفي النهاية، قامت السلطات بنقل الجثة إلى المشرحة. ولم تطالب العائلة بجثتها ورفضت السلطات توفيرها لأصدقائها من أجل إعداد دفن لائق في مقبرة عادية. وبدلاً من ذلك، تم نقل جثة ليلي إلى مقبرة المجهول والقائها هناك، في المقبرة

الجماعية بين الجثث الغير المعترف بها. بينما كانوا حزينين على صديقتهم المتوفاة، جاءت نوستالجيا نالان والأربعة الآخرون بفكرة حفر قبر ليلي ودفن الجثة في مقبرة عادية.

بعد حلول الظلام ذهبوا إلى مقبرة المجهول، انتشلوا الجثة ووضعوها في السيارة. كانت وجهتهم: مضيق البوسفور الجسر الذي خططوا منه لإطلاق الجثة في البحر مع الشرطة، وصلوا أخيراً فوق الجسر وألقوا جسدها من على الحديد تقرب الدقائق العشر و 38 ثانية من نهايتها حيث يتم احتضان جسدها عن طريق الماء وتجد ليلي سلامها تحت السطح، في عمق المحيط.

رواية ألف شفق عبارة عن استكشاف أدبي رائع للجانب المظلم من اسطنبول، حيث يتم أخذ المدينة المركزية على أنها استعارة لحديث العالم الاجتماعي.

تتعمق الوسائل الأدبية في عالم المظلومين، عالم المستبعدين، حياة المنبوذين الاجتماعيين. ومن خلال ذلك تم استكشاف العالم القاسي والغير إنساني، فهي تضيف طابعاً إنسانياً هذا إذا تعمقنا في الرواية، على الضحايا وتحتفل بإنسانيتهم. نكتشف مدى التعفن من داخل المجتمعات، كيف أن وصمة العار تجرد الناس من إنسانيتهم وتدمر فرصهم لحياة كريمة. تجسد قصة ليلي السير الذاتية لآلاف النساء اللائي أصبحن ضحايا المجتمعات الأبوية ويكافحون من أجل البقاء في بيئة معادية من خلال أي وسيلة ضرورية ، بما في ذلك العمل بالجنس و الدعارة والانحراف.

ضمن هذه العوالم، نجد عوالم الصداقة الحقيقية والمبادئ الأخلاقية، والسلوك الإيثاري. يتم تقديم كل ذلك في قصة ليلي وصديقاتها.

حيث تُقرأ الرواية على أنها احتفال بالحياة وإدانة للنفاق الأخلاقي الذي يميز المجتمع السائد.

بعد سلسلة من الروائع مثل: لقيطة اسطنبول (شفق، 2007) وقواعد العشق الأربعون (شفق، 2010)، بنات حواء الثلاث (شفق، 2016) ورواية ألف شفق الحادية عشرة بعنوان 10 دقائق و 38 ثانية في هذا العالم الغريب تمت ترجمة الرواية بالفعل بعدة لغات (بما في ذلك التركية والعربية) تحتل مكانتها كواحدة من أكثر الكتب المعصرين إثارة وتلقت تقيماً نقدياً في مراجع أدبية متعددة. كما تم اختيارها في القائمة المختصرة ل جائزة Booker المرموقة لعام 2019 والإشادة بـ "جلب العالم السفلي في اسطنبول الي الحياة.

بغض النظر عن هذه الجوائز الرسمية، تظل رواية شفق واحدة من أقوى الروايات التي تناشد الإنسانية ضد العنف الجنسي والقمع الجنسي، وعدم المساواة الاجتماعية.

ترجمة: نغم عجيب

Unequal Destinies: Economic Inequality, Social Marginality, and Anonymous Death

Fawzia G. Rehejeh

Abstract: This paper discusses Elif Shafak's novel *10 Minutes 38 Seconds in this Strange Word* in the light of scholarship developed in the sociology of death, discrimination, and social exclusion. The paper argues that Shafak's novel constitutes a literary exploration of social problems, and especially the condition of female abuse and discrimination, in the Turkish society and the broader Muslim world. The book tells the story of Leila, a prostitute working on the streets of Istanbul, her sufferings, and her tragic end. Focusing on narrating Leila's troubled life, Shafak engages with difficult social issues such as immigration, marginality, stigma, poverty, and sexual violence against women. The book constitutes a powerful plea for humanity, kindness, and empathy.

Keywords: Elif Shafak, refugees, migration, discrimination, poverty, death.

Imagine a “placeless” place. The most placeless of places. A place where death is anonymous, where bodies are being dumped into nothingness. This (non) place is the cemetery of the unknown, located outside Istanbul, the burial place of Turkish society's unwanted individuals: prostitutes, transgenders, and other sexual “deviants”, abandoned newborns, and countless refugees who died on foreign grounds. The people buried here have no identity. Instead of tombstones perpetuating the memory encapsulated in their names and dates of birth and death, these people are reduced to numbers. No names, no identity, no memory: only a forest of numbers.

Elif Shafak's latest novel, *10 Minutes 38 Seconds in this Strange Word*, emerged out of this otherworldly place (Shafak, 2019). The novel recalls these (non)people, these human beings reduced to numbers, who have been rejected their entire lives, even in death. Shafak tells the story of the unknown,

reclaiming their lost identities and bringing them back to life. She shows that discrimination, inequality, and social exclusion do not end with death: they follow some individuals in death and well beyond death.

In developing this novel, Shafak explores through literary means some of the core findings in the sociology of death. Sociologists like Michael C. Kearl (1989) have pointed out the existence of a “social stratification of death”, showing that people are not equal in the face of death: some individuals live longer and better lives and manage to avoid poverty are much more vulnerable to death and consequently live shorter and miserable lives.

Other sociologists have shown that the inequalities among people before death are followed by inequalities after death, in how they are remembered (Rusu, 2020). While the rich and famous are commemorated and thus kept in the collective memory through various cultural and material means ranging from obituaries to memorials, the poor are more prone to being forgotten. Based on the insights taken from the sociology of death, in this paper I analyze Elif Shafak's novel, *10 Minutes 38 Seconds in this Strange Word*, as a literary exploration of human condition,

with a particular focus on the dark sides of society, in which topics such as poverty, discrimination, inequality, exclusion, and migration are of paramount importance.

The novel flows backwardly, as it begins with the end and then moves back in time. The end which, paradoxically, starts the novel, consists of Tequila Leila's death, the main character of the book. The very first lines of the novel portray Leila lying in a trash can in the suburbs of Istanbul: “she now realized with a sinking feeling that her heart had just stopped beating, and her breathing had abruptly ceased, and whichever way she looked at her

Photo source: [unsplash.com/Patrick Schneider](https://unsplash.com/Patrick_Schneider)

situation there was no denying that she was dead.” This exceptional twist that kicks off the story captures the readers' imagination and turns on their curiosity to finish the novel.

During the 10 minutes and 38 seconds while Leila was agonizing in that trash bin, Shafak carries the reader through her protagonist's life, from the times of her wounded childhood, when Leila was a kid growing up in a small Turkish village. She lived and survived a traumatic childhood: Leila was repeatedly molested sexually by her uncle, and she had to endure these abuses in silence. Regarding this social problem, a recent research conducted in Turkey on a sample of 1,002 cases of children who were victims of sexual abuse found that girls represented over 80 percent of these children. Moreover, 62 percent of the children subjected to sexual abuse presented forms of psychological pathology, which reveals the long-term consequences of molestation. Just like in Shafak's novel, the prevalence and intensity of psychological pathology increased when the sexual abuse consisted in penetration, physical violence, and incest (Aydin et al, 2015).

Leila's case fits perfectly with the profile of a child sexual abuse victim as described in the academic literature. Her muted suffering was amplified by the fact that her parents did not believe her when she told them about these abuses. Regarding this aspect, another research who studied parents' reactions to their children's disclosure of having been molested found out that mothers are more inclined to believe their children than the fathers. However, the researchers concluded that “although the majority of mothers are supportive/protective, a substantial number are not. Even mothers who are generally supportive and protective often exhibit inconsistent and ambivalent responses” (Elliot and Carnes, 2001). In traditional societies, such as the Turkish one, the collectivistic culture puts pressure on the family to hide the sexual abuse, all the more so if it was committed by a member of the extended family. In these “cultures of shame” (Benedict, 1946), the family is highly valued and any scandal involving the family is believed to stain the family's reputation and honor.

After Leila remained pregnant with her uncle's child, her father, Haroun, managed the shameful situation by forcing her to marry one of her cousins. Due to her pregnancy, she was also drawn out of the school. Leila escapes the forced marriage imposed upon her by the family with the help of a

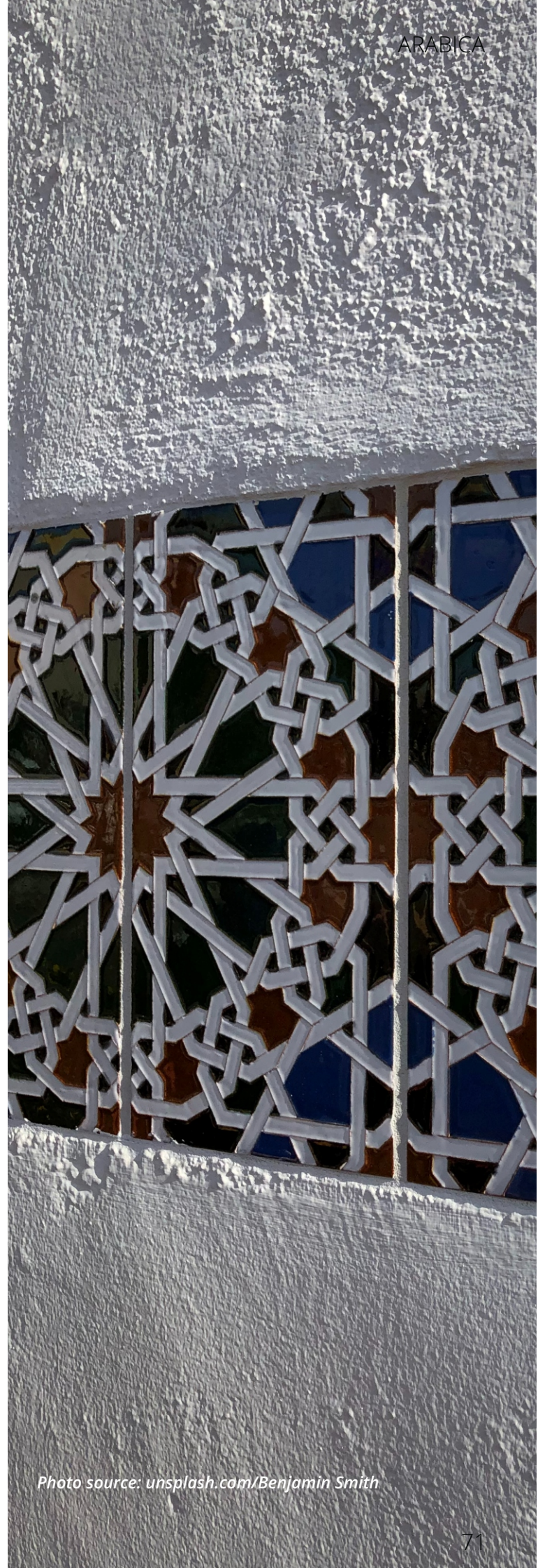

Photo source: [unsplash.com/Benjamin Smith](https://unsplash.com/Benjamin-Smith)

friend, only to end up working as a prostitute in Istanbul. There are many research articles in the academic literature that conceive of child marriage, especially after abuse, as a form of violence against women. In Turkey and other Muslim societies, this phenomenon is widespread (Kerman and Betrus, 2020; Yüksel and Koçtürk, 2021). In Muslim countries, the legal framework is founded upon juridical principles inspired by the Sharia, that is the Islamic law derived from the Quran. According to these principles, the family of a woman who was raped may choose to marry the victim with the abuser, in order to “save” the honor of the female and especially of the family. If the marriage takes place, the rapist who became the victim's husband is exonerated from his deed.

In between clients and her sex-work, Leila begins making friendships. The encounter with Jameelah, another hooker, was one of the first memories that flashed Leila's mind while her body was agonizing to death in the garbage can. She met Jameelah during a night they spent together in jail. Her other close friends were Nostalgia Nalan, Zayneb122, and Hollywood Humeyra – a sassy transgender, a Sunni dwarf, and an overweight nightclub singer. Despite their differences in occupation and personality, they all share in common the sorrow fate of the marginalized and stigmatized outcasts. In her private community of socially excluded friends, Leila saw beauty and moral goodness.

One day, a person steps into the brothel by mistake. His name was Dr. Ali, a socialist activist engaged in workers' movement. He fell in love with Leila without having sex with her. The two married, but shortly thereafter, Dr. Ali was killed while participating in a protest march in Istanbul. Now a widow, Leila fell back to her previous self and resumed her life as a prostitute. While working the streets of Istanbul, Leila was murdered by two moral “vigilantes”, that is, males who were set up to kill all the females working as prostitutes in the city.

Next morning, her body was found in the garbage. The boys who discovered the body stripped it from her neckless and ran away. Eventually, authorities transported the dead body to the morgue. Her body was not claimed by the family and authorities refused to provide it to her friends in order for them to prepare it for a decent burial in a regular cemetery. Instead, Leila's body was taken to the cemetery of the unknown and dumped there, in

the mass grave, among other unacknowledged bodies. While grieving their deceased friend, Nostalgia Nalan and the other four came up with the idea of digging up Leila's unmarked grave and bury the body in a regular cemetery. After the nightfall, they went to the cemetery of the unknown, unearthed the body and loaded it into the car. Their destination: the Bosphorus Bridge, from which they planned to release the body into the sea. With the police on their tracks, they finally arrive on top of the bridge and toss her body over the railing. The 10 minutes and 38 seconds come to a close as her body is embraced by water and Leila finds her peace below the surface, in the depth of the ocean.

Elif Shafak's novel is a brilliant literary exploration into the dark side of Istanbul, where the Turkish metropolis is taken as the metaphor of a modernized social world. Through literary means, she delves into the world of the oppressed, the universe of the excluded, the lives of the social outcasts. But by exploring this cruel and dehumanizing world, she humanizes the victims and celebrates their humanity. If we dig deep into the novel, we discover how rotten from inside societies are; how stigma and labelling are dehumanizing people and destroy their chances to a decent life.

Leila's story personifies the biographies of thousands of women, who became victims of patriarchal societies and struggle to survive in a hostile environment through any means necessary, including sex-work. Within this social universe of prostitution and deviance, we find realms of authentic friendship, moral principles, and altruistic behavior. These are all celebrated in Leila's and her friends' story. The novel reads as a celebration of life and a condemnation of the moral hypocrisy that characterizes mainstream society.

Following a stream of masterpieces such as *The Bastard of Istanbul* (Shafak, 2007), *Forty Rules of Love* (Shafak, 2010), and *Three Daughters of Eve* (Shafak, 2016), Elif Shafak's 11th novel *10 Minutes 38 Seconds in This Strange World* consecrates her status as one of the most exciting contemporary writers. The novel was already translated in several languages (including Turkish and Arabic, and in Romanian is forthcoming at Polirom publishing house) and received critical appraisal in multiple literary reviews. It was also shortlisted for the 2019 prestigious Booker Prize and praised for "bringing Istanbul's underworld to life". Irrespective of these formal accolades, Shafak's novel remains one of the

most powerful pleas for humanity and against sexual violence, gender oppression, and social inequality.

References

- Aydin, B. et al (2015). Child Sexual Abuse in Turkey: An Analysis of 1002 Cases. *The Journal of Forensic Sciences*, 60(1), pp. 61-65.
- Benedict, R. (1946). *The Chrysanthemum and the Sword: Patterns of Japanese Culture*. Boston, MA: Houghton Mifflin.
- Elliot, A. N. and Carnes, C. N. (2001). Reactions of Nonoffending Parents to the Sexual Abuse of their Child: A Review of the Literature. *Child Maltreatment*, 6(4), pp. 314-331.
- Kearl, M. C. (1989). *Endings: A Sociology of Death and Dying*. Oxford: Oxford University Press.
- Kerman, K. T. and Betrus, P. (2020). Violence Against Women in Turkey: A Social Ecological Framework of Determinants and Prevention Strategies. *Trauma, Violence, & Abuse*, 21(3), pp. 510-526.
- Rusu, M. S. (2020). Celebrities' Memorial Afterlives: Obituaries, Tributes, and Posthumous Gossip in the Romanian Media Deathscape. *OMEGA - Journal of Death and Dying*, 80(4), pp. 568-591.
- Shafak, E. (2007). *The Bastard of Istanbul*. New York, NY: Viking Adult.
- Shafak, E. (2010). *Forty Rules of Love*. London, UK: Penguin Books.
- Shafak, E. (2016). *Three Daughters of Eve*. London, UK: Bloomsbury Publishing.
- Shafak, E. (2019). *10 Minutes 38 Seconds in This Strange World*. New York, NY: Penguin Books.
- Yüksel, F. and Koçtürk, N. (2021) Investigation of Factors Associated with the Child Marriage in Turkey. *Journal of Child Sexual Abuse*, 30(6), pp. 653-666.

Șoferii de pe strada noastră

Maria Bobea

Ca membră a unei relații interculturale și ca studentă la limba Arabă, văd lumea arabă cu „alți ochi”. De când l-am cunoscut pe soțul meu, Hazem, din Egipt, excursiile mele în țările arabe sau din spațiul islamic au fost percepute diferit. Prin parcurgerea acestui articol, veți putea observa experiența mea din Egipt, din vara trecută, când m-am căsătorit.

În iunie 2021 am fost pentru a treia dată în Cairo, unde mi-am revăzut soțul și unde am redescoperit locurile din cărțile lui Naghib Mahfuz¹. A fost o reîntâlnire după un an în care nu ne-am putut vizita, din cauza pandemiei.

Al Qahira² sau Cairo este capitala Egiptului, un oraș care se întinde pe o suprafață de 453 km² și are o populație de aproximativ 20 de milioane de locuitori, unde este imposibil să nu o auzi pe Umm Kulthum³ la fiecare cafea sau să nu vezi un câine dormind pe plafonul vreunei mașini.

Inspirată de cartea lui Khaled Al Khamissi⁴ intitulată Taxi, care prezintă poveștile șoferilor de taxi din Cairo auzite de autor, am fost foarte atentă în timpul curselor cu taxiurile egiptene, dar șoferul meu preferat este chiar tatăl soțului meu, Mokhtar, care îmi oferă informații despre orice văd pe drum.

Într-o seară, când ne întorceam de la cumpărături, oprit la un semafor lângă mașina noastră era un coleg de serviciu, pe care Mokhtar nu s-a limitat în a-l saluta, ci întâi s-a prefăcut că are nevoie de indicații pentru a ajunge pe strada Salah Selim ca să-i atragă atenția, apoi au discutat despre

cum le-a fost ziua, ca în final să i-o prezinte pe Maria, viitoarea soție a lui Hazem. După ce l-a recunoscut, ne-a salutat și ne-a „ajutat” să ajungem la strada căutată. A fost pe cât se putea de încântat să mă cunoască, apoi când culoarea semaforului a devenit verde, cei doi prieteni s-au despărțit.

Am parcat mașina lângă cafeneaua la care merge Mokhtar, în apropiere de Moscheea Al Fath și am mers pe jos spre casă, care este la câteva minute distanță. Am trecut pe lângă farmacia unde lucrează Hazem, dar pe strada pe care ar fi trebuit să mergem în mod normal ca să ajungem acasă se certau câțiva

bărbați. Mokhtar și-a însușit rolul de baba al meu și m-a dus pe o altă stradă, ca să evităm orice contact cu bărbații aflați în conflict. Pentru a-mi distra atenția, a început să-mi vorbească despre locurile în care ne aflăm. Ajunsesem într-o zonă înconjurată de blocuri, care era foarte aproape de casă. Mokhtar mi-a spus că locul se numește Taqsim El Misaha, apoi mi-a spus

numele străzilor. Perpendicular pe Hassanein Desouky este Samir Mgali, apoi Al Dandarawi și în cele din urmă, Fouad Attallah. Din câte am înțeles, numele străzilor provin de la primul locuitor, exact

¹ Naghib Mahfuz (11 decembrie 1911–30 august 2006) – romancier egiptean, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în 1988.

² Traducerea în limba arabă a cuvântului „Cairo”.

³ Umm Kulthum (30 decembrie 1898–9 februarie 1975) – cântăreață, compozitoare și actriță egipteană.

⁴ Khaled Al Khamissi (27 septembrie 1962) – scriitor egiptean, reprezentant al noii generații de romancieri egipteni.

ca în cartea lui Naghib Mahfouz, *Băieții de pe strada noastră*.

După ce l-a recunoscut, ne-a salutat și ne-a „ajutat” să ajungem la strada căutată. A fost pe cât se putea de încântat să mă cunoască, apoi când culoarea semaforului a devenit verde, cei doi prieteni s-au despărțit.

Am parcat mașina lângă cafeneaua la care merge Mokhtar, în apropiere de Moscheea Al Fath și am mers pe jos spre casă, care este la câteva minute distanță. Am trecut pe lângă farmacia unde lucrează Hazem, dar pe strada pe care ar fi trebuit să mergem în mod normal ca să ajungem acasă se certau câțiva bărbați. Mokhtar și-a însușit rolul de baba⁵ al meu și m-a dus pe o altă stradă, ca să evităm orice contact cu bărbații aflați în conflict. Pentru a-mi distra atenția, a început să-mi vorbească despre locurile în care ne aflăm. Ajunsesem într-o zonă înconjurată de blocuri, care era foarte aproape de casă. Mokhtar mi-a spus că locul se numește Taqsim El Misaha, apoi mi-a spus numele străzilor. Perpendicular pe Hassanein Desouky este Samir Mgalî, apoi Al Dandarawi și în cele din urmă, Fouad Attallah. Din câte am înțeles, numele străzilor provin de la primul lor locuitor, exact ca în cartea lui Naghib Mahfouz, *Băieții de pe strada noastră*.

Naghib Mahfuz, romancier egiptean născut la 11 decembrie 1911, debutează cu opera *'Abt al-āqdār (Bațjocura sorții)* în anul 1939, propunându-și o serie de romane care să acopere toată istoria Egiptului. În același an, devine funcționar de stat în Ministerul Cultelor, director al Biroului de Supraveghere a Artelor și al Fundației pentru Cinematografie (1966–1968), iar în ultima parte a vieții a activat în funcția de consilier al Ministerului Culturii. Laureat al Premiului Nobel pentru literatură în 1988, Naghib Mahfuz este cunoscut în spațiul românesc pentru opere precum: *Trilogia Cairoului*, *Băieții de pe strada noastră* și *Pălăvrăgeală pe Nil*.

Romanul *Băieții de pe strada noastră* a fost interzis în mai toate țările arabe, sub acuzația de blasfemie. În spatele personajelor și al întâmplărilor povestite se întrevede o parabolă ce reunește teme și motive atât din Coran, cât și din Vechiul și Noul Testament, precum și referiri la regimurile politice opresive ale Egiptului (Mahfuz, Naghib. *Băieții de pe strada noastră*. Iași: Editura Polirom, 2012. Postfață de Nicolae Dobrișan).

Băieții de pe strada noastră este un roman relatat dintr-o perspectivă obiectivă a unui narator

⁵ Traducerea în limba arabă a cuvântului „tată”.

Sursă foto: unsplash.com/Hana El Zohiry

heterodiegetic. Perspectiva narativă obiectivă este evidențiată prin povestire la persoana a III-a, omniscientă externă și internă: „a întrebat Idris cu ironie în glas”, „a îngăimat Abbas mâhnit, nesuportând privirea Tatălui” (p. 14). Naratorul heterodiegetic relatează o poveste de care este străin, nu aparține ca personaj, tinde să adopte o atitudine demiurgică: „Și-a înălțat capul spre cerul mut, liniștit și somnoros. Orizontul era tivit de nori și ultimul uliu își lua rămas-bun de la el. Nu se mai zărea nici un trecător și începuseră să se târască insectele de noapte” (p. 141).

În planul conținutului, istorisirea începe cu viețile patriarhului Al-Gabalawi și ale fiilor săi, Adham și Idris, alungați din grădina părintească pentru păcatele lor. De-a lungul mai multor generații și sub stăpânirea a numeroși despoți, fiecare neam își afirmă dreptul la o viață prosperă, viața tihnită la care visase strămoșul Adham după alungarea din grădină. Ultimul „profet” al lui Al-Gabalawi, Arafa, pare deținătorul unei vrăji nemaivăzute, o armă cu ajutorul căreia oamenii de rând își pot detrona în sfârșit asupritorii.

În planul expresiei, discursul narativ utilizat este cel indirect, în care vocea personajului este asimilată cu vocea naratorului; din punct de vedere sintactic, discursul indirect este guvernat de un verb de comunicare („spune că”, „a întrebat dacă”, „a ordonat să”): „–Crezi că știe unde te duci? A întrebat-o Qadri”, „a bombănit el”, „–Gemeni! a spus ea” (p. 78).

După ce mi-am condus părinții la aeroport, în

drumul spre casă, ca niciodată până atunci, Mokhtar a greșit ieșirea și ne-am rătăcit pentru scurt timp. Fiind abătuți de la traseul obișnuit, am ajuns prin locuri inedite, am trecut pe lângă Moscheea Al-Azhar, cartierul Khan El Khalili și cafeneaua preferată a lui Naghib Mahfouz. Acest fapt m-a făcut să-mi doresc și mai mult să vizitez acea zona a orașului, mai ales că era în apropierea Muzeului Naghib Mahfouz.

Astfel, în câteva zile, eu și Hazem am vizitat bazarul din Khan El Khalili, unde prețurile diferă „de la cer la pământ” când întreabă un localnic și un turist. Am luat un taxi pentru a ajunge la muzeu, dar nici șoferul, nici noi și nici majoritatea oamenilor nu știam unde se află exact muzeul. Plimbându-ne pe străzi minuscule, pline de oameni, animale, magazine, mașini și tuk-tukuri mi-l imaginam pe Naghib Mahfouz mergând spre cafenea cu ziarul în mână, gândindu-mă că o asemenea stradă nu este tocmai potrivită pentru construirea unui muzeu.

Într-un final am găsit muzeul, care ne aștepta „cu brațele deschise”, eu și Hazem fiind singurii vizitatori. Am fost ghidați de o angajată, care ne povestea despre fiecare încăpere în care intram. Am văzut un perete decorat cu mai multe coperti ale cărților lui Naghib Mahfouz din diferite traduceri, printre care și limba română, care a fost prima limbă în care s-au tradus cărțile autorului egiptean.

Am părăsit Cairoul lui Naghib Mahfouz și ne-am continuat restul timpului în cartierul Maadi, unde îmi plăcea să merg la toate librăriile și anticariatele ieșite în cale, în mod special El-Maadi Used Books, unde pot găsi „raiul” unui viitor arabist. InshaAllah.

السائقين في شارعنا

ملريا بوبيا

بالقرب من مسجد الفتح وسرت إلى المنزل الذي يبعد بضع دقائق. مررنا بالصيدلية التي يعمل بها حزم ، لكن في الشارع كان علينا عادة المشي للوصول إلى المنزل ، وكان بعض الرجال يتجادلون.

تولى مختار دور ابي وأخذني إلى شارع آخر لتجنب أي تواصل مع الرجال في النزاع.

قام مختار بالهائي، وبدأ يتحدث إلي عن مكان وجودنا. وصلنا إلى منطقة محاطة بكتل من الشقق، والتي كانت قريبة جدًا من المنزل. أخبرني مختار أن المكان يسمى تقسيم المساحة ، ثم أخبرني بأسماء الشوارع.

يتعامل مع حسنين دسوقي سمير مجالي ثم الدندراوي وأخيراً فؤاد عطا الله. مما

فهتمته هو ان أسماء الشوارع مأخوذة من سكانها الأوائل ، تمامًا كما ورد في كتاب نجيب محفوظ - " أولاد حارتنا " .

نجيب محفوظ ، روائي مصري من مواليد 11 ديسمبر 1911 ، بدأ أوبرا أبي الأقدار عام 1939 ، مقترحًا سلسلة من الروايات تغطي تاريخ مصر بأكمله.

في نفس العام ، أصبح موظفًا مدنيًا في وزارة الطوائف ، ومديرًا لمكتب الإشراف الفني ومؤسسة التصوير السينمائي (1966-1968)، وفي الجزء الأخير من حياته عمل مستشارًا لوزارة الثقافة.

نجيب محفوظ الحائز

على جائزة نوبل للآداب عام 1988 ، معروف في الفضاء الروماني

بأعمال مثل: " الثلاثية " و " أولاد حارتنا " و " ثرثرة فوق النيل ". حُظرت رواية " أولاد حارتنا " في معظم الدول العربية بتهمة التجديف. خلف الشخصيات والأحداث حكاية تجمع موضوعات ودوافع من القرآن والعهد القديم والجديد، بالإضافة إلى إشارات إلى الأنظمة السياسية القمعية في مصر. (محفوظ ، نجيب. أولاد حارتنا ياش: دار نشر بوليروم، 2012 ترجمة وخاتمة لنيكولا ديوريان.)

" أولاد حارتنا " رواية يروها راوي مغاير الوجود من منظور موضوعي. إن المنظور السردي الموضوعي تم تسليط الضوء عليه من خلال القصة بضمير الغائب ، الخارجي والداخلي كلي العلم: "سأل إدريس بسخرية في صوته." ياش: دار بوليروم

بصفتي متزوجة من رجل من العالم العربي و كطالبة تتعلم اللغة العربية. فأنني أرى العالم العربي "بعيون أخرى". فمنذ أن قابلت زوجي حزم من مصر ، قد كان يُنظر إلى رحلاتي إلى الدول العربية أو العالم الإسلامي بشكل مختلف. بقرائك لهذا المقال ستتمكن من مشاهدة تجربتي في مصر الصيف الماضي عندما تزوجت.

في يونيو 2021 قمت بزيارة القاهرة للمرة الثالثة حيث رأيت زوجي مرة أخرى. لقد كان لم شمل بعد عام واحد لم تتمكن فيه من لقاء بعضنا بسبب الوباء.

اكتشفت الأماكن التي في كتب نجيب محفوظ. القاهرة هي

عاصمة مصر ، وهي مدينة تبلغ مساحتها 453 كيلومترًا مربعًا ويبلغ عدد سكانها حوالي 20 مليون نسمة ، حيث يستحيل ألا تسمع أم كلثوم في كل مقهى أو ترى كلبًا نائم على سطح سيارة.

مستوحاة من كتاب خالد الخميسي "سائق سيارة أجرة"، يحكي المؤلف قصص سائقي الأجرة في القاهرة التي سمعها عنهم.

كنت حريصة جدًا أثناء ركوب سيارة الاجرة المصرية ، ولكن سائقي المفضل هو والد زوجي ، مختار، الذي يقدم معلومات عن كل شي راه أرى علالطريق.

في احد المساءات وفي

طريق عودتنا من التسوق ، توقفت سيارتنا عند إشارة مرور وبجاننا سيارة أجرة أخرى ولجذب انتباه سائق الاجرة الذي بجانبنا لم يقيم مختار بمبارته بالتحية بل تظاهر أولاً بالحاجة الى اتجاهات الوصول الى شارع صلاح سليم، ثم تحدثوا عن يومهم كيف كان، واخيرا قام مختار بتعريف سائق الاجرة على اني زوجة ابنه حزم المستقبلية.

بعد التعرف علينا، رحب بنا و "ساعدنا" في الوصول إلى الشارع الذي كنا نبحث عنه.

كان التعرف عليه أمرًا مثيرًا بقدر ما كان الأمر مثيرًا، ثم عندما تحولت إشارة المرور إلى اللون الأخضر، انفصل الصديقان. أوقفنا السيارة بالقرب من المقهى الذي يذهب اليه مختار يقع

قصيرة. انحرفنا عن الطريق المعتاد ، وصلنا إلى أماكن فريدة ،
مررنا بجامع الأزهر وحي خان الخليلي ومقهى نجيب محفوظ
المفضل. هذا جعلني أرغب في زيارة هذا الجزء من المدينة
بشكل أكبر، خاصة أنه كان بالقرب من متحف نجيب محفوظ.
وهكذا ، في غضون أيام قليلة، قمت أنا وحزّم بزيارة البزار في
خان الخليلي، حيث تختلف الأسعار "من السماء إلى الأرض"
عندما سألنا أحد السكان المحليين والسائحين. أخذنا سيارة
أجرة للوصول إلى المتحف ، لكن لا السائق ولا نحن ولا معظم
الناس يعرفون بالضبط مكان المتحف. كنت أتجول في شوارع
صغيرة مليئة بالناس والحيوانات والمتاجر والسيارات
والتوكوري ، تخيلت أن نجيب محفوظ يسير باتجاه المقهى
وفي يده الصحيفة ، معتقداً أن مثل هذا الشرع غير مناسب
تماماً لبناء متحف.
أخيراً وجدنا المتحف الذي كان ينتظرنا "بأفزع مفتوحة" ،
وحزّم وأنا الزائرون الوحيدون. استرشدنا بموظف أخبرنا عن
كل غرفة دخلناها. رأيت جدلاً مزخرفاً بعدة أغلفة لكتب
نجيب محفوظ من ترجمات مختلفة منها الرومانية التي كانت
أول لغة تُرجمت بها كتب المؤلف المصري.
غادرنا القاهرة عند نجيب محفوظ وواصلنا بقية زماننا في حي
المعادي ، حيث استمتعت بالذهاب إلى جميع المكتبات
ومحلات التحف في الطريق ، وخاصة كتب المعادي
المستعملة، حيث يمكنني أن أجد "جنة المستقبل". إن شاء
الله.

ترجمة: عبد المعطي عبارة

للنشر، 2012. ص 14).
يروى الراوي المغاير قصة كان غريباً عنها ، فهو لا ينتمي
كشخصية ، ويميل إلى تبني موقف شبه متزوع: "رفع رأسه إلى
السماء الصامتة الهادئة. كان الأفق غائماً، ودعه الصقر الأخير.
لم يكن بالإمكان رؤية الملة ، وبدأت الحشرات الليلية ترحف".
(محفوظ، نجيب. أولاد حارتنا. ياش: دار بوليروم للنشر، 2012،
ص 141).

من حيث المضمون، تبدأ القصة بحياة البطريرك الجبلوي
ونجليه أدهم وإدريس الذين طردوا من حديقة والديهم بسبب
خطاياهم.

لأجيال عديدة وتحت حكم العديد من الطغاة ، تؤكد كل أمة
حقها في حياة مزدهرة ، والحياة الهادئة التي حلم بها سلفها
أدهم بعد إبعاده من البستان.

يبدو أن آخر "نبي" الجبلوي، عرفة، يمتلك تعويذة غير مرئية،
سلاح يمكن للناس العاديين أخيراً خلع مضطهدهم.

(محفوظ، نجيب. أولاد حارتنا. ياش: دار بوليروم للنشر،
2012، ترجمة وخاتمة لنيكولاي دويريان.)

من حيث التعبير، فإن الخطاب السردي المستخدم هو

الخطاب غير المباشر، حيث يتم استيعاب صوت الشخصية

مع صوت الراوي؛ من الناحية النحوية، فإن الكلام غير المباشر

محكوم بفعل تواصل ("قل ذلك"، "سأل إذا"، "أمر بـ"): "هل
تعتقد أنه يعرف إلى أين أنت ذاهب؟" سألتها قلدي: تمت: بوج
الجوزاء! قالت "(محفوظ، نجيب. أولاد حارتنا. دار بوليروم

للنشر، 2012، ص 78).

بعد توصيل والديّ إلى المطار في طريق عودتي إلى المنزل كما
لم يحدث من قبل، قام مختار بالخروج الخطأ وتهنا لفترة

Drivers on Our Street

Maria Bobea

As a member of an intercultural relationship and as a student of the Arabic language, I see the Arab world with “different eyes.” By going through this article, you will be able to get an insight into my experience in Egypt last summer when I got married.

In June 2021, I visited Cairo for the third time, where I saw my husband again and rediscovered the places from Naghib Mahfuz's books. It was a reunion after one year in which we could not see each other due to the pandemic. Al Qahira or Cairo is the capital of Egypt, a city that covers an area of 453 km² and has a population of about 20 million, where it is impossible not to hear Umm Kulthum at every café or see a dog sleeping on the roof of a car.

Inspired by Khaled Al Khamissi's book *Taxi*, which tells the stories of Cairo taxi drivers listened by the author, I was very careful during the Egyptian taxi rides, but my favorite driver is my husband's father, Mokhtar, who provides me with information about everything I see on the road.

One evening, on our way back home from shopping, we met Mokhtar's work colleague waiting in his car stopped at a traffic light. Mokhtar approached him and pretended he needs indications on how to reach to Salah Selim street in order to get his attention, then he greeted him and discussed about how things went that day, after which Hazem finally introduced him to his future wife, Maria.

After recognizing him, he greeted us and “helped” us reach the street we were looking for. He was very exciting to get to know me, then when the traffic light turned green, the two friends each went his own way.

We parked the car near the cafe where Mokhtar uses to go, which is located near the Al Fath

Mosque, and walked home, where we arrived several minutes later. On the way, we passed the pharmacy where Hazem works, but on the street we would normally cross to get home, there were some men fighting. Mokhtar took on the role of my father and took me to another street to avoid any contact with the men in conflict. To distract me, he started talking to me about where the places we were. We have reached an area surrounded by apartment blocks, which was very close to home. Mokhtar told me that the place is called Taqsim El Misaha and then he informed me about the names of the streets. Perpendicular to Hassanein Desouky is Samir Mgali, then Al Dandarawi and finally Fouad Attallah. From what I understood, the names of the streets come from their first inhabitants, just like in Naghib Mahfouz's book, *Children of Our Street*.

Naghib Mahfuz, Egyptian novelist born on December 11, 1911, made his debut with the book *‘Abt al-āqdār (The Mockery of Fate)* in 1939, proposing a series of novels covering the entire history of Egypt. In the same year, he became a civil servant at the Ministry of Cults, director of the Bureau of Arts

Supervision and of the Foundation for Cinematography (1966–1968), and in the last part of his life he worked as an advisor at the Ministry of Culture. Laureate of the Nobel Prize for Literature in 1988, Naghib Mahfuz is known in Romania for works such as *The Cairo Trilogy*, *Children of Our Street*, and *Adrift on the Nile*.

The novel *Children of Our Street* was banned in most Arab countries on charges of blasphemy. Behind the characters and events is a parable that brings together themes and motives from both the Qur'an and the Old and New Testaments, as well as

references to the oppressive political regimes of Egypt. (Mahfuz, Naghib. *Băieții de pe strada noastră. Iași: Polirom Publishing House, 2012. Afterword by Nicolae Dobrișan.*)

Children of Our Street is a novel told from an objective perspective by a heterodiegetic narrator. The objective narrative perspective is highlighted by the story narrated by an omniscient voice at the third person: "Idris asked ironically in his voice" (p. 14). The heterodiegetic narrator tells a story of which he is a stranger, of which he does not belong as a character, tending to adopt a demiurgic attitude: "He raised his head to the silent, quiet and sleepy sky. The horizon was clouded, and the last hawk bade him farewell. No passers-by could be seen, and the night insects had begun to crawl" (p. 141).

In terms of content, the story begins with the lives of Patriarch Al-Gabalawi and his sons, Adham and Idris, banished from their parents' garden for their sins. For many generations and under the rule of many despots, each nation asserts its right to a prosperous life, the peaceful life that its ancestor Adham had dreamed of after being expelled from the garden. Al-Gabalawi's last "prophet," Arafa, seems to be the possessor of an unseen spell, a weapon with which ordinary people can finally dethrone their oppressors.

In terms of expression, the narrative discourse used is the indirect one, in which the voice of the character is assimilated with the voice of the narrator. Syntactically, indirect speech is governed by a communicative verb ("he say that," "he asked if," "he ordered to"): "Do you think he knows where you're going?, Qadri asked her," "he muttered," "Gemini! she said" (p. 78).

After driving my parents to the airport on the way home, like never before, Mokhtar made the wrong exit and got lost for a short time. Deviated from the usual route, we arrived at curious places, we passed the Al-Azhar Mosque, the Khan El Khalili neighborhood and Naghib Mahfouz's favorite cafe. This made me want to visit that part of the city even more, especially since it was near the Naghib Mahfouz Museum.

Thus, in a few days, Hazem and I visited the bazaar in Khan El Khalili, where prices differ "from heaven to earth" when asked by a local or a tourist. We took a taxi to get to the museum, but neither the driver nor us nor most of the people knew exactly where the museum was located. Walking through tiny streets full of people, animals, shops, cars and tuk-tuks I imagined Naghib Mahfouz walking to the cafe with the newspaper in his hand, thinking that such a street is not exactly suitable for building a museum.

Finally, we found the museum, which was waiting for us "with open arms," Hazem and I being the only visitors. We were guided by an employee, who informed us about each and every room we entered. I saw a wall decorated with several covers of Naghib Mahfouz's books from various translations, including Romanian, which was the first language in which the Egyptian author's books had been translated.

We left the Cairo of Naghib Mahfouz and continued the rest of our time in the Maadi district, where I enjoyed going to all the bookstores and antique shops that came on the way, especially El-Maadi Used Books, where I could find the "Heaven" of a future Arabist. InshaAllah.

Translated by **Fawzia G. Rehejeh**

Poporul român: un popor cald

Malaz Almasri

Poporul român este un popor cald. Probabil că aceasta este o trăsătură caracteristică, însă ceea ce este surprinzător este asemănarea dintre caracteristicile acestui popor și poporul arab.

În ceea ce privește modul în care își manifestă dragostea pentru soare și căldură, românii tind să exagereze, dar vei spune „Cine nu iubește soarele?...” Majoritatea oamenilor iubesc soarele! Într-adevăr, dar nu ca frații noștri români. Pentru ei o zi frumoasă este o zi însorită, iar ziua de vacanță trebuie să fie însorită, altfel nu se poate. Cea mai mare mâhnire este atunci când o zi însorită de iarnă este pierdută la muncă, în loc să te plimbi pe afară.

Posibil să fi exagerat importanța acestui lucru, dar am fost surprins să citesc adesea (pe buzele lor) pe fața lor fascinația pentru cerul senin și soare. În primul meu an în România, îmi amintesc că au încercat să mă convingă ca voi fi șocat de vremea rece și mă invidiau pentru vremea din țara mea. Vremea în Romania este însorită vara, rece iarna, luminoasă primăvara, galbenă toamna... În această țară fiecare din cele patru anotimpuri are propria strălucire.

Revenind la idea inițială, ca ei sunt un popor cald, ea poate fi rezumată prin faptul că acest popor se bucură de vreme. Reflectând asupra unora dintre trăsăturile laudabile caracteristice arabilor, probabil cea mai reprezentativă este dragostea lor de a acorda o mână de ajutor străinilor și capacitatea lor de a oferi un zâmbet, când îi întreb spontan despre un loc anume sau despre o destinație în timp ce te plimbi pe aleile lor. Ei sunt simpli și spontani și te simți apropiat de ei și relaxat.

Românii sunt un popor care iubește viața. Îmi amintesc surprinderea mea, când au fost curioși despre cum arată țara mea și ce lucruri obișnuiam să fac acolo, cum îmi petreceam timpul. Îmi amintesc reacția lor când m-au auzit prima oară, vorbind arabă. Într-o zi, i-am invitat pe câțiva dintre prietenii mei să bem cafea arăbească, pe care am adus-o din țara mea și care era amestecată cu (hal sau)

Sursă foto: unsplash.com/Ralph Ravi Kayden

cardamom. Când i-am întrebat cum li se pare, au spus că „Este cea mai bună cafea pe care am băut-o vreodată!”

Nu știu dacă chiar le-a plăcut cafeaua, sau dacă ei sunt niște oameni extrem de drăguți și curioși despre o altă cultură, dar tind să cred că e ultima variantă. Acum câțiva ani, prietenul meu a început să cumpere boabe de cardamom și să mănânce uneori cardamom crud, arătându-și mândria în fața mea. Un lucru esențial pentru români este să bea cafea dimineața, iar cafeaua arăbească sau turcească este considerată ca fiind extrem de rafinată pentru ei, „un lux”.

Melodia lui Amr Diab „Habibi ya nūr `ayn” („lubito ești strălucirea ochilor mei”) este considerată ca fiind melodia lor arăbească preferată, dar și cea mai cunoscută. Și într-adevăr pe canalele de televiziune din România se poate viziona versiunea românească a melodiei. Da, se pare ca stilul și ritmul flamenco este ritmul favorit al românilor.

Ca să fim obiectivi, cultura română diferă de cultura noastră arabă, însă caracteristicile culturii române sunt mai apropiate de mediul oriental, decât de cel occidental, de caracteristicile țărilor Europei Occidentale.

Tradus de **Fawzia G. Rehejeh**

الشعب الروماني: أمة دافئة

ملاذ المصري

شعبٌ دافئ، ربما هي صفةٌ معروفةٌ عنهم، لكن قد يذهلك مدى التشابه بين خصائص هذا الشعب والعرب يسرفُ الرومانيون في تعبيرهم عن محبتهم للشمس والجو الدافئ، قد تقول لي، لكن من لا يحب الشمس.. معظم الناس يحبون الشمس!، لكن أشقائنا الرومان يبالبون في ذلك، فاليوم الجميل عندهم هو يومٌ مشمس، ويوم العطلة يجب ان يكون مشمساً، وإلا فلا نفع في عطلة. وكلُّ كلُّ الحسرة إن ضاع يومٌ مشمس من ايام الشتاء البارد في العمل بدلاً من التزّه خارجاً.

قد أكون بالغت في إعطاء هذا الأمر الجلل هذه الأهمية، لكني كنت منذها من كثرة ذكر السماء الصافية والشمس على السننهم، أتذكر انهم كانوا يحاولون ان يهيووني نفسياً لصدمة الجو البارد في الشتاء في اول سنة لي هنا. وكانوا يحسدوني على طقس وطني الأمّ.

طقسهم مشمسٌ في الصيف، باردٌ في الشتاء، زاهٍ في الربيع، أصفرٌ في الخريف.. في هذا البلد تعيش كل فصلٍ من الفصول الأربعة بكل إشراقٍ وضوح فاقع.

دعوني أعد إلى نقطتي الأولى بأنهم شعبٌ دافئ، فهي تختصر من الخصل الكثير مما يتمتع به هذا الشعب، عاكساً بعضاً من صفاتنا الحميدة التي يتميز بها العرب، ولعل أبرزها حبهم لتقديم يد المساعدة للغريب.. وقدرتهم على تقديم الوجه البشوش بكل عفوية حين تسألهم عن مكان ما او وجهة ما أثناء تزهك في رقتهم، فلديهم من البساطة والعفوية ما يشعرك بالقرب منهم، والراحة في التعامل. شعبٌ يحب الحياة. أتذكر ذهولي من فضولهم لي وكيف يبدو وطني، وما هي الامور التي اعتدت ان اقوم بها هناك لتمضية وقتي. اتذكر ردة فعلهم الصاعقة حين سمعوني أتكلم العربية لأول مرة.

دعوت بعضاً من اصدقائي ذات يوم لشرب القهوة العربية التي كنت قد أحضرتها معي من وطني وكانت مخلوطة بالهال، وحين سألتهم عن رأيهم، "أفضل قهوة أتذوقها في حياتي". لا أعلم إن كانوا حقاً أحبوا القهوة بدون أي تحيز، أو أنهم شعب لطيف إلى حدٍ كبير وفضولي لأي ثقافة أخرى، وأميل إلى تصديق الأخير. فصديقي بعدها ببضع سنين أصبح يشتري حبوب الهال ويأكلها بين الحينة والاخرى كما هي ويعبر عن

فخره أُمَامِي.

القهوة شرابٌ أساسي في صباح الرومانيّ، والقهوة العربية أو المَرَكِيّة تعتبر الأكثر رقيّاً لديهم.
تعتبر أغنية "حبيبي يانور العين" لعمر ودياب، الأغنية العربية المفضلة لهم والأكثر شهرة، بل وتشاهدُ على قنواتهم نسخة رومانية من الاغنية. نعم يبدو أن طراز الفلامنغو في اللحن والإيقاع هو النمط المفضل لديهم.

لأكون موضوعياً، ثقافتهم تختلف عن ثقافتنا العربية، لكن خصائصها أقربها للبيئة العربية منها الى بيئة دول أوروبا الغربية.

Romanian People: A Warm

Nation

Malaz Almasri

The Romanian people are a warm nation. This is probably a characteristic feature, but what is surprising is the similarity between the characteristics of Romanians and the Arab people.

As for the way they show their love for the sun and the heat, Romanians tend to exaggerate, but you will say "Who does not love the sun?..." Most people do love the sun! Indeed, but not like our Romanian brothers. For them, a beautiful day is a sunny day, and the holiday must be sunny, otherwise it is impossible. The biggest grief is when a sunny winter day is lost at work, instead of walking outside.

I may have exaggerated the importance of this, but I was often surprised to read (on their lips) on their faces the fascination with the clear sky and the sun. In my first year in Romania, I remember that they tried to convince me that I would be shocked by the cold weather, and they envied me for the weather we have in my home country.

The weather in Romania is sunny during the summer, cold during the winter, bright during the spring, and yellow during the autumn... In this country each of the four seasons has its own brightness. Going back to the original idea that they are a warm people, it can be summed up by the fact that Romanians enjoy the weather. Reflecting on some of the praiseworthy characteristic of Arabs, perhaps most representative is their love of helping foreigners and their ability to give a smile when you spontaneously ask them about a particular place or destination as you walk on their alleys. They are simple and spontaneous, and you feel close to them and relaxed.

Romanians are a people who love life. I remember my surprise when they were curious about what my country looked like and what I used to do there, how I spent my time. I remember their reaction when they first heard me speak Arabic. One

Photo source: unsplash.com/Roberto Sorin

day, I invited some of my friends to drink Arabic coffee, which I brought from my country, and which was mixed with (hal or) cardamom.

When I asked them what they thought, they said, "It is the best coffee I have ever drunk!" I am not sure if they really liked the coffee, or if they were just extremely nice and curious about another culture, but I tend to think it is the latter. A few years ago, my friend started buying cardamom beans and sometimes eating raw cardamom, showing his pride in front of me. An essential thing for Romanians is to drink coffee in the morning, and Arabic or Turkish coffee is considered extremely refined for them, "a luxury."

Amr Diab's song "Habibi ya nūr` ayn" ("My Love You Are the Brightness of My Eyes") is considered to be Romanians' favorite Arabic song, but also the best known. And indeed, the Romanian version of the song can be listened on national TV channels. Yes, it seems that the flamenco music is Romanians' favorite rhythm.

To be objective, the Romanian culture differs from our Arab culture, but the characteristics of the Romanian culture are closer to the Eastern civilization than to the characteristics of Western European countries.

MARTIE 02 | 2022

CENTRUL CULTURAL ARAB

المركز الثقافي العربي

